اولین روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.rouzegaremadan.ir

چهارشنبه • ۱۶ خرداد ۱۴۰۳ • ۲۷ ذی القعده ۱۴۴۵ • ۶ ژوئن ۲۰۲۴ • سال هفتم • شماره ۱۳۱۷ • ۸صفحه • قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

تامین دامپتراک معادن با محوریت بومی سازی

محمـد رضا موثقی نیا : بـا توجه به ظرفیت های رو به رشد معادن در نظام جمهوری اسلامی و آینده معدنکاری در ایـران، ضروری اسـت که گزارش فنـی و اقتصادی و برنامـه ای دقیق برای تامین، ساخت داخل و بومی سازی دامپتراک ارایه شـود. این طرح بایـد زمان بندی ساخت داخل و بومی سازی را در برداشته باشد.

۲

حدود نیمی از رشد اقتصادی کشور مربوط به بخش نفت و گاز است

رئیس سازمـان برنامه و بودجه گفـت: همه بخش‌های اقتصادی از رشـد مطلوبی برخوردارنـد، اما به‌طور خاص، بخش نفت و گاز پیشـران رشد اقتصادی بوده و نسبت به بخش‌های دیگر رشـد بالاتری داشته‌است. سازمان برنامه در همـه دولت‌ها به‌عنوان نقطه کانونی عمل می‌کند و نخ تسبیح فعالیت همه دستگاه‌هاست.

۷

«روزگارمعدن» آسیب‌پذیری بخش معدن را بررسی کرد:

قربانی صـنایع دیـگر

۳

عکس: مهدی کاوه ای

یادداشت‌ها

ایران در باند فرصت‌سوزی تاریخی

۲

مزیت‌های معدن‌کاری هوشمند

۳

تشدید موانع تولید در سایه نوسانات ارزی

۴

نقش تحقیق و توسعه در توسعه تکنولوژی

۶

حل بحران انرژی با رویکردی راهبردی

۷

اشتباه ناظر و بورس قرمز

۸

تیترهای روز

بازار فولاد در رکود مطلق ۴

رشد اقتصادی گروه نفت و گاز ۷

مدیرعامل شرکت «تجلی» عنوان کرد:

یک افزایش سرمایه دیگر تجلی، در راه است

کدام پروژه‌های تجلی امسال به نتیجه خواهند رسید؟

شرکت «تجلی» با افزایش سرمایه‌ای که انجام داد، با قدرت پروژه‌های خود را به پیش می‌برد؛ البته این شرکت درصدد است تا پایان سال نیز یک افزایش سرمایه دیگر را برای این شرکت رقم بزند.

«مرتضـی علی‌اکبری» مدیرعامل شـرکت «تجلـی توسعه معادن و فلزات» با تاکید بر این موضوع که ما معمولا اطلاعاتی را درباره شرکت تجلی ماهـی یک‌بار تهیه می‌کنیم و در اختیـار رسانه‌ها جهت اطلاع سهامـداران بالفعل و بالقـوه می‌گذاریم، عنوان کرد: انشـاالله با تامین نقدینگی بـه موقع سال ۱۴۰۳ سالی به یاد ماندنی برای تجلی خواهد بود.

کلاف سرمد در انتظار تولید انبوه

علی‌اکبری ادامه داد: دو، سه پروژه تجلی به تازگی راه‌اندازی می‌شود که نخستین آنها، کلاف سرمد است که مرحله تولید آزمایشی آن انجام شـده که برای تولیـد انبوه آن منتظر کارشـناسان خارجی هستیم تا بتوانیم با راه‌اندازی آن گارانتی مورد تعهد را داشته باشیم. اگر موضوع گارانتی در میان نبود همین امروز می‌توانستیم کار را برای تولید نهایی آغاز کنیم.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: با توجه به شرایط کشور و شهید شدن رئیس‌جمهور محترم و هیات همراه ایشـان، برخی کارهای خارجی به تعویق افتاده است. در هر صورت پیگیر امور هستیم و امیدواریم قبل از برگـزاری مجمع عادی سالانه که ۲۷ خردادماه ۱۴۰۳ در تهران برگزار می‌شود، این اقدامات صورت بگیرد.

پروژه‌های در دست اقدام تجلی

مدیرعامل شرکت تجلی افزود: دو پروژه دیگر نیز در دست اقدام است که اگـر بتوانیم تزریق نقدینگی خوبی از سوی سهامداران اصلی یعنی «تجلی»، «چادرملو» و «گل‌گهر» برای آنها داشـته باشیم، تا آخر سال شـاهد تولید آزمایشی ۶۰۰ هزار تن فولادسازی و احیای مستقیم یک میلیون تنی باشـیم. هر چند کار مشـکلی است، اما بر اساس برنامه تا نیمه ابتدای سال آینده پیش‌بینی تولید برنامه‌ریزی شـده است ولی با تزریق مناسب نقدینگی، می‌توانیم شـاهد تولید آزمایشی تا پایان سال برای آنها باشیم.

علی‌اکبری افزود: یکی از پروژه‌های دیگر شـرکت تجلی، فولاد شرق خراسان با ۲.۵ میلیون تن کنسانتره است که یکی از بهترین پروژه‌های این شـرکت، در منطقه سنگان است که جزو پروژه‌های خوب و بسیار سودآور شرکت به‌شمار می‌رود که با توجه به کمبود کنسانتره در کشور ایـن ظرفیت قابل افزایش به ۵ میلیون تن می‌باشـد و زیرساخت‌ها و مشـترکات آن بر این اساس تهیه و در حال ساخت است؛ امیدواریم تا پایان سال تولید آزمایشی این پروژه را داشته باشیم.

پیش بردن عناصر نادر خاکی با وجود دانشـمندان جوان ایرانی

وی در ادامه همچنین با اشاره به سرمایه‌گذاری تجلی در حوزه مواد نـادر خاکـی تصریح کرد: در زمینه مواد نـادر خاکی نیز تست پایلوت یا نیمه‌صنعتی و تولید آزمایشـی آن آخر خردادماه انجام خواهد شـد. امیدواریم بتوانیم شـاهد تولید اکسید آن در ماه‌های آینده باشیم. هر چند کـاری سخت و پیچیده است و دانش آن نزد چند کشـور است، ولیکن ایـن طرح در خاورمیانه و بین کشـورهای مهـم حائز اهمیت اسـت. فاز نخست که پایلوت و نیمه‌صنعتی است، طرح به خوبی انجام شـده و از کار بسیار راضی هستیم. پشتیبانی شـرکت سرمایه‌گذاری توسعـه معادن و فلـزات (ومعادن)، چادرملو، گل‌گهـر و مدیران عامل این شـرکت‌ها از طرح، باعث شـده که با سرعت و حمایت بیشـتری پیـش برویم؛ هر چند این‌گونه کارها همـراه با ریسک است که ما این ریسک را پذیرفته‌ایم و تاکنون نیز با پیشرفت خوبی همراه بوده است، امیدواریـم بتوانیم در همیـن ۶ ماه اول سال جاری در زمینه اکسیدها با وجود دانشـمندان جوان کشور که جزو سرمایه‌های کشور محسوب می‌شـوند، آن را به مرحله تولید برسانیم. امیدواریم در آینده نزدیک با حضور سهامداران عمده بتوانیم بهره‌برداری و تولید آزمایشـی آن را با حضور خبرنگاران و اصحاب رسانه داشته باشیم.

مدیرعامل شـرکت تجلی ادامه داد: پروژه‌هـای دیگر تجلی در حال انجام اسـت که می‌توان به «صبا امید غرب خاورمیانه» با ظرفیت یک میلیون تن گندله اشـاره کرد و همچنین «فولاد کردستان» پیشرفت خوبی داشـته و تامین ارزی این پروژه با کمک سازمان ایمیدرو و سایر سهامـداران به خصوص پیگیری دکتـر سعدمحمدی با همکاری بانک تجارت با تخصیص ۳۵ میلیون یورو ارز تامین شده تا بتوانیم از این ارز به‌موقع استفاده کنیم. در واقع تا ۹۰ درصد منابع آن تامین شده است. ایـن تامین ارز بابت فولادسازی است، چراکه واحد احیای مستقیم آن به خوبی در حال پیشـرفت است؛ بنابراین از این پس شـاهد پیشرفت فیزیکی واحد فولادسازی کردستان نیز خواهیم بود.

علی‌اکبـری در پاسـخ به این پرسـش که آیا کار انتقـال سهام صبا امیـد غرب خاورمیانه به صبانور صـورت گرفت، عنوان کرد: اگر قیمت کارشـناسی آن مشخص شود و در این مبادله، معامله برد – برد اتفاق بیفتد، استقبال خواهیم کرد. البته این موضوع در حد شـفاهی مطرح شـده و اگر همه امور به خوبی پیش بـرود، ما آمادگی این واگذاری را خواهیم داشت.

نگاه مثبت به هیمکو

وی در پاسـخ بـه این پرسش که نگاه شـما به پـروژه «هیمکو» در ایجاد اسکله و حوزه حمل‌ونقل ریلی چیست، گفت: همیکو با توجه به نیاز شـدید دو سهامدار عمده آن به صـادرات، تخیله و بارگیری برای این شـرکت، از اهمیت خاصی برخوردار است. همیکو مکان مشخصی را بـرای صادرات آماده می‌کند تـا سرمایه‌گذاران آن خواب سرمایه در خصوص تخلیه و بارگیری نداشته باشند. شرکت هیمکو نیاز به افزایش سرمایه در مرحله دوم دارد. برای مرحله دوم ما به عنوان سهامدار عمده کمـک می‌کنیم که این افزایش سرمایه انجام بگیرد. تمام اقدامات این شرکت تجلی و هیمکو را به صورت تصویر در آورده‌ایم و در مجمع ۲۷ خردادماه سال جاری با حضور سهامداران آن را ارائه خواهیم داد. با نگاه به آینده، از شرکت مدیریت بین‌المللی همراه، جاده، ریل، دریا (هیمکو) پشتیبانی می‌کنیم.

افزایش سرمایه ستاره سیمین هرمز

مدیرعامل شـرکت تجلـی همچنین درباره «سـتاره سیمین هرمز» عنوان کرد: ستاره سیمین هرمز یک افزایش سرمایه داشـت که در آن افزایش سرمایه شرکت کردیم و پروژه به نحو مناسب در حال پیشرفت اسـت. امیدواریم در سال ۱۴۰۴ این پروژه به افتتاح برسد. بیش از ۵۰ درصد آن متعلق به فولاد مبارکه و بخشـی متعلق به گل‌گهر است که تامین مالی آن را به‌موقع انجام شده، امیدواریم در مراحل بعدی بتوانند به‌موقـع تامین مالی را انجام بدهند تـا اوایل سال ۱۴۰۴ این پروژه به بهره‌برداری برسد.

واردات ماشین‌آلات معدنی

علی‌اکبـری همچنین در حـوزه معدنکاری نیز این شـرکت عنوان کرد: «معدنکار باختر» یکی از شـرکت‌های وابسته تجلی در فاز اول به تعدادی تراک ۱۰۰ تن نیاز داشت که این ماشین‌آلات به گمرک رسید و از آنجا نیز ترخیص شـده و در معدن جانجا، مشـغول به کار است. با وجود این ماشین‌آلات، عملیات باطله‌برداری این معدن، جلو افتاده که امیدواریم با حضور این ماشـین‌آلات جدید و ماشـین‌آلاتی که از این به بعد ثبت سفارش خواهیم کرد، خریداری مجددی داشـته باشیم تا بتوانیم با سرعت بیشـتری و در مدت زمان کمتری، شـرکت معدنکار به تعهدات خود عمل کند تـا باطله‌برداری زودتر انجام بگیرد و کسب درآمد هم برای معدنکار و هم برای کنسرسیوم مس تسریع شود.

وی همچنیـن در پاسخ بـه این پرسش که آیا بحث بورسی شـدن شرکت جانجا ادامه دارد، گفت: بحث بورسی شدن آن از طریق شرکت سرمایه‌گـذاری توسعه معـادن و فلزات (ومعادن) بـه عنوان رهبر این کنسرسیوم در حال پیگیری است.

سرمایه‌گذاری در معادن خارج از کشور

مدیرعامل شـرکت تجلی همچنین در پاسخ به این پرسش که آیا در معادن خارج از کشـور سرمایه‌گذاری انجـام می‌دهید، گفت: از ابتدای آغاز به کار شرکت تجلی، یکی از استراتژی‌های این شرکت آن بود که سرمایه‌گذاری در خارج از کشـور داشـته باشیم، یعنی هدف این است تـا تولیـد و ارز منابع خارجی برای تجلی ایجـاد کنیم. این موضوع، از پشتیبانی شـرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات (ومعادن) نیز برخـوردار است. یکی دو جلسه نیز در شـرکت توسعه معادن و فلزات پیشـنهادات معدن خارجی بررسی و برگزار شده است و در این راستا در یکـی دو کشـور همسایه بررسی‌هایـی انجام داده‌ایم کـه اگر این بررسی‌ها به نتیجه نهایی برسد، آن را اعلام خواهیم کرد. در قزاقستان گزارش‌هایی دریافت کرده‌ایم و روی آن مطالعه می‌کنیم، در این زمینه نیـز اگر این مطالعات به سرانجـام برسد، حتما آن را رسانه‌ای خواهیم کرد. بدون شک سرمایه‌گذاری خارجی که درآمد ارزی برای شرکت به همراه داشته باشد، جزو استراتژی‌های ماست.

علی‌اکبری همچنین درباره شـرکت «یاقوت» عنوان کرد: در ارتباط با شـرکت «یاقوت» با شـرکت سرمایه‌گذاری توسعـه معادن و فلزات (ومعادن) شـریک هستیم که این شرکت کارهای پیمانکاری معادن را انجام می‌دهد. در حقیقت «یاقوت» شـرکتی است که به تازگی شکل گرفتـه که موفق عمل کـرده است، امیدواریم بتوانـد کارهای خود را توسعه داده تا سودآوری خوبی را برای سهامداران خود ایجاد کند.

وی افزود: همچنین شـرکت «اکتشـاف تجلی» را در زمینه حفاری داریم که یکی از اقدامات خوب این شرکت وارد کردن دستگاه حفاری با عمق زیاد است. هم‌اکنون این شـرکت با چند شرکت بزرگ در حال همکاری است، امیدواریم این شـرکت با واردات دستگاه‌های بیشـتر، اقدامات بزرگ‌تری انجام بدهد.

شـایان ذکر است، شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات اولین شرکت پروژه‌محـور بازار سرمایه ایران است که سهامداران عمده آن به ترتیب شـرکت سرمایه گذاری توسعه معادن و فلـزات (۵۱ درصد)، معدنی و صنعتی چادرملو (۱۷ درصـد) و معدنی و صنعتی گل‌گهر (۱۷درصد) است؛ ایده تشـکیل یک شرکت پروژه محور سهامی عام برای اولین بار در اسفندمـاه سـال ۱۳۹۸ در هلدینگ سرمایه گذاری معادن و فلزات (ومعـادن) با محوریت تکمیل پروژه‌های زنجیره فولاد از معدن تا نورد شکل گرفته است.

روزگار معدن
چهارشنبه
• ۱۶ خرداد ۱۴۰۳ • ۲۷ ذی القعده ۱۴۴۵ • ۵ ژوئن ۲۰۲۴
• سال هفتم • شماره ۱۳۱۷

یادداشت

ایران در باند فرصت‌سوزی تاریخی

کورش شعبانی
نایب‌رئیس انجمن ملی مس

به‌منظور ارزیابی وضعیت تولید مس در کشور و زنجیره ارزش این فلز باارزش، ضروری است در ابتدا نگاهی به آمار و تحولات جهانی داشته باشیم.

بررسی‌ها حاکی از این است که موجودی انبارهای LME بورس لندن در یک‌ماه اخیر کاهش چشمگیری پیدا کرده است که این موضوع حاکی از تداوم افزایش قیمت و لااقل حفظ شدن سطح قیمت در کانال ۱۰هزار دلاری برای چند ماه آینده است.

همچنین پیش‌بینی می‌شود میزان ذخایر مس جهان طی پنج‌سال آینده بین ۳ تا ۳.۵درصد افزایش پیدا کند و بالطبع بهره‌برداری از این منابع نیز افزایش یابد که در راستای اهداف محیط‌زیستی کربن صفر خواهد بود.

تحول دیگری که در دنیا در حال رخ دادن است، افزایش بازیافت مس است. انرژی زیادی در دنیا برای بازیافت مس گذاشته شده است.

در خصوص تقاضای مس نیز باید در نظر گرفت در سال گذشته افزایش حدود ۲درصدی داشتیم که در سال ۲۰۲۴ افزایش تقاضا به ۲.۵ تا ۳درصد خواهد رسید.

بنابراین تقاضای جهانی برای فلز مس روزبه‌روز در حال افزایش است و بالطبع این افزایش تقاضا، باعث رونق معدن‌کاری و ذوب و پالایش مس می‌شود.

در شیلی نیز برنامه توسعه و افزایش مس توسط رئیس‌جمهور اعلام شده و از آنجا که این کشور بزرگ‌ترین تولیدکننده مس است، این خبر نیز از افزایش تقاضای جهانی حکایت دارد.

اما بررسی وضعیت مس در کشور نشان می‌دهد، حدود ۱۸میلیارد تن ذخیره اکتشاف‌شده کانسنگ مس داریم و از این منظر در رتبه ششم یا هفتم دنیا قرار گرفته‌ایم. در تولید کاتد نیز رتبه بیستم دنیا را داریم که بیانگر این است که باید به سمت ایجاد صنایع ذوب و پالایش مس به‌منظور بهره‌برداری متناسب از این ذخایر اکتشاف‌شده که روزبه‌روز نیز در حال افزایش است، پیش برویم.

به لحاظ زمین‌شناسی، ایران در کمربند مس‌زایی آلپ-هیمالیا قرار دارد که بیانگر وجود ذخایر بیشتر مس است و به نظر می‌رسد ذخایر اثبات‌شده افزایش یابد و ضروری است صنایع متناسب نیز ایجاد شود. این درحالی است که در سال ۱۳۸۷، شرکت ملی مس حدود ۲۳۰هزار تن کاتد مس تولید می‌کرد که در سال ۱۴۰۳ میزان تولید به حدود ۳۰۰هزار تن رسیده است؛ یعنی طی ۱۴، ۱۵سال ۷۰هزار تن و حدود ۳۰درصد افزایش تولید داشتیم که این میزان افزایش اندک است.

بنابراین لازم است دوستانی که داعیه تولید یک‌میلیون تن کاتد مس را دارند، به این آمار توجه کنند که افزایش ۳۰درصدی طی بازه زمانی ۱۵ساله اتفاق افتاده است.

در این شرایط افزایش ۳۰۰ تا ۳۵۰درصدی برای تولید کاتد مس در مدت زمان کوتاه به برنامه‌ریزی بسیار دقیق نیاز دارد.

در بررسی فرصت‌سوزی ایران در زمینه مس باید در نظر داشت با توجه به اینکه میزان ذخایر اثبات‌شده بالاست و از لحاظ ذخایر معدنی نیز مشکلی نداریم، همچنین از این بابت که سابقه طولانی معدن‌کاری و استحصال مس در کشور به صورت صنعتی به حدود ۶۰ تا ۷۰سال می‌رسد و این صنعت و معدن‌کاری مس در کشور بومی شده است، اراده کامل و متناسب با خواسته‌ها وجود ندارد و در حال از دست دادن زمان و بازارهای جهانی هستیم.

در این زمینه پیشنهاد می‌شود از بخش خصوصی حمایت بیشتری صورت بگیرد.

مثلا محصولات لیچینگی تولیدی بخش خصوصی و شرکت‌های کوچک‌مقیاس تولیدکننده چند ده تن کاتد در ماه، تماما توسط شرکت ملی صنایع مس ایران با قیمت‌های آزاد خریداری شود که البته حجم آن بسیار ناچیز است.

این روند باعث می‌شود که شرکت‌های کوچک‌مقیاس رشد کنند و به اهداف افزایش تولید و تولید متناسب با میزان ذخایر نزدیک‌تر شویم.

پیشنهاد بعدی این است که یک استان -مثلا استان خراسان‌جنوبی- به عنوان هاب معدنی مس کشور در نظر گرفته شود.

شاید در این استان ذخایر مس زیاد نباشد و کرمان یا آذربایجان‌شرقی در کلاس جهانی بالاتری قرار داشته باشند، اما این استان پتانسیل این را دارد که اکتشافات دقیق در آن صورت بگیرد و به ذخایر مهمی دست پیدا کنیم.

اگر حمایت متناسب و سرمایه‌گذاری مناسب از بخش خصوصی صورت بگیرد، قطعا می‌توان این انتظار را داشت که در ۱۰ تا ۱۵سال آینده میزان تولید مس در بخش خصوصی متناسب با شرکت ملی مس شود.

اگر هدف‌گذاری یک‌میلیون تن در زمینه تولید مس در بازه زمانی ۱۰ تا ۱۵سال مدنظر است، ضروری است با سرمایه‌گذاری متناسب به این هدف برسیم و با برنامه‌ریزی به جایگاه واقعی خود در خاورمیانه به عنوان یکی از تولیدکنندگان عمده و بزرگ‌ترین تولیدکننده مس دست یابیم که این موضوع به حمایت جدی نیاز دارد.

نکته‌ای که نیاز به تاکید دارد این است که در مورد اهداف رسیدن به حداکثر ارزش‌افزوده در زنجیره مس نباید شعاری برخورد کرد.

باید بررسی شود حداکثر ارزش‌افزوده در چه بخشی از تولیدات است.

مثلا تولید کنسانتره با توجه به حجم سرمایه‌گذاری که انجام می‌شود و قیمت‌هایی که کنسانتره دارد، حاکی از این است که در این مرحله به حداکثر ارزش‌افزوده با حداقل سرمایه‌گذاری رسیده‌ایم.

پس باید بخشی از تولیدات را در همان بخش کنسانتره نگه داریم یا این کنسانتره را به بخش خصوصی‌ای بدهیم که ظرفیت‌هایی برای تولید کاتد ایجاد کردند. در مورد برخی بخش‌ها تنها با مزیت سوخت ارزان است که تولید اقتصادی می‌شود و مثلا به سمت تولید کاتد مس می‌رویم.

کلام آخر اینکه در ایران، کشوری با ذخایر معدنی که رتبه دهم را در بین کشورهای جهان دارد، باید بخش معدن و صنایع معدنی برای رسیدن به جایگاه واقعی خود در این بخش خصوصا در خاورمیانه بیش از پیش مورد حمایت مسوولان مربوطه قرار گیرد و همگی در رفع موانع و چالش‌ها قدم برداریم.

بهره برداری از بلوار شهید آیت اللّه رییسی شهر قیامدشت ری

شهردار قیامدشت از بهره برداری بلوار شهید آیت الله سید ابراهیم رییسی این شهر خبر داد و گفت: به منظور رفاه شهروندان عزیز و اهالی روستای چهلقز، فاز اول محور مواصلاتی قیامدشت به چهلقز به بهره برداری آزمایشی رسید.

حسین ترکاشوند در خصوص این خبر گفت: انشاله با تکمیل فعالیت های باقیمانده عمرانی این بلوار ازقبیل تامین روشنایی، احداث پیاده راه و رفیوژ میانی و کاشت نهال و فضای سبز، این بلوار به بهره برداری رسمی می رسد.

وی افزود: در حال حاضر کار آسفالت و نصب علایم راهنمایی و رانندگی در این بلوار صورت گرفته است.

بلوار شهید آیت الله رییسی به طول یک کیلومتر به همت شهرداری و شورای اسلامی شهر قیامدشت و با مشارکت بخشداری و شورای اسلامی بخش خاوران در حال احداث است

آیت الله سید ابراهیم رییسی خادم‌الرضا(ع) و هشتمین رییس جمهوری اسلامی ایران که عصر یکشنبه ۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۳ در مسیر بازگشت از مراسم افتتاح سد «قیز قلعه‌سی» به سمت شهر تبریز، در منطقه ورزقان استان آذربایجان شرقی دچار سانحه هوایی شده بود، به همراه تمامی همراهان، همزمان با شب ولادت امام رئوف علی بن موسی الرضا (ع) به مقام رفیع شهادت نایل شد.

شهر قیامدشت در جنوب شرقی پایتخت و در شهرستان ری قرار دارد.

رکوردشکنی شرکت فولاد کاوه جنوب کیش

گروه خبر

در اغلب سیاست‌گذاری‌ها و راهبردهای اقتصادی کشور، بر موضوع رشد تولید و ارزش‌آفرینی به عنوان مهم‌ترین راهکار بهبود شرایط اقتصادی کشور تاکید شده است. نام‌گذاری سال جاری تحت عنوان «جهش تولید با مشارکت مردم» نیز خود مهر تاییدی بر اهمیت موضوع رشد تولید است.

این مقوله در خصوص صنعت فولاد، با توجه به اهمیت استراتژیک آن در حوزه ارزش‌آفرینی، تامین مواد اولیه صنایع پایین‌دستی و توسعه صادرات اهمیت دوچندانی دارد. مسیری که شرکت فولاد کاوه جنوب کیش را می‌توان یکی از پیشروان آن معرفی کرد زیرا این شرکت در ماه‌های اخیر همواره تلاش داشته است تا در مسیر رشد تولید، فروش و درآمدزایی حرکت کند. بررسی آمارهای سال گذشته و نیز ثبت رکوردهای بی‌نظیر فروش و درآمدزایی این شرکت در فروردین ماه سال جاری، خود از اثربخشی رویکردهای یادشده دارد. این موضوع در کنار طرح‌های توسعه‌ای و زیرساختی این شرکت می‌تواند نویدبخش آینده‌ای درخشان برای سهامداران و صنعت فولاد و ارزش‌آفرینی آن در اقتصاد کشور باشد.

استان هرمزگان یکی از قطب‌های توسعه و نقش‌آفرینی صنعت فولاد در ایران محسوب می‌شود. شرکت فولاد کاوه جنوب کیش به عنوان یکی از تولیدکنندگان برجسته شمش فولاد در جنوب کشور، فعالیت خود را با هدف تکمیل زنجیره ارزش از گندله تا مقاطع فولادی در دهه ۱۳۹۰ در این استان و در منطقه ویژه اقتصادی خلیج فارس آغاز کرد. این شرکت که در حال حاضر دارای دو واحد مگامدول آهن‌اسفنجی جمعا با ظرفیت تولید سالانه بیش از یک میلیون و ۸۰۰ هزار تن محصول و دو واحد فولادسازی هر یک با ظرفیت تولید یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن شمش در سال است، با استفاده از مزیت‌های رقابتی خود از جمله موقعیت جغرافیایی استراتژیک استان هرمزگان، در راستای ایفای نقشی موثر در ارزش‌آفرینی صنعت فولاد و توسعه صادرات گام برمی‌دارد. نتیجه این رویکرد هدفمند، رشد آمار فروش و افزایش درآمدهای عملیاتی این شرکت در ماه‌ها و هفته‌های اخیر همراه بوده است.ثبت رکوردهای بی‌نظیر و چشمگیر این شرکت در فروش محصولات و درآمدزایی در هفته‌های اخیر نیز خود به وضوح نشان‌دهنده میزان اثربخش بودن رویکردهای این شرکت در مسیر ارتقای عملکرد و ارزش‌آفرینی است. این تولیدکننده برجسته صنعت فولاد به عنوان شرکتی که در مسیر توسعه همه‌جانبه حرکت می‌کند، با هدف ایجاد ارزش افزوده بیشتر با بهره‌مندی حداکثری از مزایای رقابتی، طرح‌های افزایش ظرفیت تولید و توسعه زیرساختی را نیز در دستور کار دارد؛ موضوعی که می‌تواند این فولادساز را در جهت تحقق اهداف ارزش‌آفرینی و نقش‌آفرینی موثرتر در صنعت فولاد هدایت کند.

بهار ارزش‌آفرینی در (SKS)

رسالت اصلی شرکت فولاد کاوه جنوب کیش تکمیل زنجیره در جهت ارتقای ارزش‌آفرینی و بهره‌مندی از پتانسیل‌های استان هرمزگان است. همین مسئله موجب جهت‌دهی به روند برنامه‌ریزی‌های تولید و فروش، سرمایه‌گذاری‌ها و توسعه ظرفیت‌های این شرکت می‌شود. استان هرمزگان نه فقط از جنبه موقعیت ویژه جغرافیایی بلکه از نظر دسترسی به منابع انرژی، نزدیکی به استان‌های یزد و کرمان به عنوان قطب‌های معدنی کشور، دسترسی به دروازه کریدور شمال جنوب و هم‌جواری با صنایع مصرف‌کننده از جمله نفت و پتروشیمی اهمیت بسیاری دارد. این شرکت با قرارگیری در منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس از تمامی مزیت‌های این منطقه در جهت رشد تولید و فروش محصولات خود استفاده می‌کند. قابلیت‌های جذب سرمایه‌گذاری، معافیت‌های گمرکی و مالیاتی و شبکه حمل‌ونقل و لجستیک کارآمد، از جمله مهم‌ترین مزیت‌های جانمایی در این منطقه ویژه اقتصادی به شمار می‌آیند و این شرکت توانسته است با تکیه بر آن‌ها به برنامه‌های تولید، فروش و ارزش‌آفرینی خود جامه عمل بپوشاند.شرکت فولاد کاوه جنوب کیش تولید یک میلیون و ۸۰۰ هزار تن آهن اسفنجی و یک میلیون و ۶۲۰ هزار تن شمش را در سال ۱۴۰۲ هدف‌گذاری کرده بود. بررسی آمار تولید این دو محصول در سال گذشته، به ترتیب تحقق ۹۹ درصدی و ۹۷ درصدی برنامه یاد شده را نشان می‌دهند. در واقع این شرکت با بررسی نقاط قوت و ضعف و ریسک‌ها و چالش‌های پیش‌رو از جمله محدودیت‌های مصرف برق و گاز برنامه خود را تدوین کرد تا دغدغه کمتری متوجه تولید شود. به این ترتیب این شرکت با تولید یک میلیون و ۸۴۲ هزار تن آهن‌اسفنجی و یک میلیون و ۵۷۹ هزار تن فولاد، سهم ۵/۵ و سهم ۴/۹ درصدی از تولید این محصولات را در کشور طی سال گذشته به خود اختصاص داد. روند رو به رشدی که البته در سال جدید نیز با توجه به شعار سال مبتنی بر جهش تولید با مشارکت مردم با شدت و حدت بیشتری تداوم یافته که نتیجه آن، رشد ۸/۵ درصدی تولید شمش و رشد ۴/۵ درصدی آهن‌اسفنجی در فروردین ماه ۱۴۰۳ نسبت به مدت مشابه سال قبل است. در واقع این شرکت با تولید ۱۹۶ هزار و ۷۰۳ تن شمش در این ماه، رکورد جدیدی را به ثبت رساند که دستاورد ارزشمندی برای این شرکت به شمار می‌آید.

شرکت فولاد کاوه جنوب کیش در حوزه فروش نیز با بررسی و پایش مستمر تحولات بازارهای داخلی و بین‌المللی، برنامه فروش محصولات خود را تدوین می‌کند. این مسئله باعث شده است تا علی‌رغم فرازوفرودهای بازار بتواند روند رشد فروش و ارزش‌آفرینی را حفظ کند و رکوردهای متعددی را در کسب درآمدهای عملیاتی ماهانه به ثبت برساند. این شرکت در فروردین ماه ۱۴۰۳ موفق شد تا تناژ فروش شمش بیلت خود را به ۱۹۰ هزار و ۵۰۰ تن برساند و به درآمد ۳۹ هزار و ۹۹۷ میلیارد ریالی در نخستین ماه سال دست یابد که رکوردشکنی جدیدی در درآمدزایی ماهانه این شرکت به شمار می‌آید؛ این در حالی است که بیشترین درآمد ماهانه این شرکت در سال گذشته برابر با ۳۹ هزار و ۹۲۴ میلیارد ریال در اردیبهشت ماه بود.

ثبت رکورد جدید در کسب درآمدهای عملیاتی ماهانه شرکت فولاد کاوه جنوب کیش علاوه بر افزایش تناژ فروش محصول، حاصل از افزایش نرخ فروش داخلی و صادراتی شمش بیلت نیز بوده که نسبت به اسفند ماه سال گذشته افزایش یافته است؛ البته باید یادآور شد که تنها ۲۲ درصد از درآمدهای عملیاتی یک ماهه این شرکت از فروش صادراتی حاصل شده و بخش عمده آن (۳۱ هزار و ۳۱۳ میلیارد ریال) از فروش داخلی بوده است.

ارزش‌آفرینی از طریق درگاه‌های صادراتی، از اولویت‌های اصلی شرکت فولاد کاوه جنوب کیش به شمار می‌آید؛ به طوری که در سال‌های گذشته به طور متوسط حدود ۶۰ درصد از محصولات این شرکت در بازارهای صادراتی عرضه می‌شد. با این حال و با توجه به اولویت تامین بازارهای داخلی، بخش عمده فروش محصولات در سال ۱۴۰۲ به بازارهای داخلی اختصاص یافته است. مجموع تناژ فروش شمش بیلت این شرکت در سال گذشته برابر با یک میلیون و ۵۸۷ هزار تن و سهم بازار داخلی از این میزان ۷۱ درصد بود. بیشترین تناژ فروش در آذر ماه سال گذشته به ثبت رسید که برابر با ۱۶۱ هزار و ۶۷۲ تن بود. مجموع درآمدهای عملیاتی حاصل از فروش شمش این شرکت در سال ۱۴۰۲ نیز برابر با ۳۳۸ هزار و ۸۲۱ میلیارد ریال بود که نسبت به برآوردهای ابتدای سال، حدود ۳۳ درصد بیشتر بوده است.

چشم‌انداز آینده‌ای روشن

توسعه متوازن و سودآوری پایدار، از جمله مهم‌ترین اهداف شرکت فولاد کاوه جنوب کیش به شمار می‌آید و این شرکت برای محقق شدن این دو هدف مهم، طرح‌ها و برنامه‌های متعددی را در دستور کار قرار داده است. در واقع این شرکت با توجه به نقش استراتژیکی که می‌تواند در صادرات فولاد کشور ایفا کند و همچنین پتانسیل‌های بالقوه استان هرمزگان، توسعه را به عنوان یک اصل اساسی دنبال می‌کند و بخشی از برنامه‌های توسعه‌ای خود را در راستای تکمیل زنجیره ارزش و افزایش ظرفیت تولید تعریف کرده است. در همین راستا، عملیات اجرایی احداث واحد سوم احیای مستقیم فولاد کاوه جنوب کیش با ظرفیت تولید سالانه یک میلیون تن آهن اسفنجی در سال ۱۴۰۲ در دستور کار قرار گرفت و بر اساس پیش‌بینی‌های انجام شده، این طرح طی ۲۴ ماه آینده به بهره‌برداری می‌رسد.

این شرکت احداث کارخانه گندله‌سازی با ظرفیت تولید سالانه پنج میلیون تن محصول را نیز در دستور کار قرار داده است و بر اساس پیش‌بینی‌ها، این پروژه طی سه سال آینده به بهره‌برداری خواهد رسید. به علاوه این شرکت برای حفظ توان رقابتی خود، احداث نیروگاه تولید برق ۵۰۰ مگاواتی را نیز در طرح‌های توسعه قرار داده است تا بتواند زمینه زیرساختی مناسب را برای تولید پایدار خود فراهم آورد و جایگاه (SKS) را در ارزش‌آفرینی صنعت فولاد ارتقا دهد.

در پروژه احداث واحد احیای مستقیم، استفاده از تکنولوژی میدرکس برای تولید آهن‌اسفنجی پیش‌بینی شده است و دلیل انتخاب این تکنولوژی را می‌توان استراتژی مدیریتی شرکت فولاد کاوه جنوب کیش دانست زیرا در شرایط تحریم که نه تنها فروش بلکه تامین و خریداری قطعات و اقلام استراتژیک نیز دشوار است، به کارگیری این تکنولوژی، تامین قطعات راهبردی و تعمیر و نگهداری را آسان‌تر می‌کند. همچنین دیدگاه‌های مدیریتی این شرکت همواره حول محور خودکفایی و توانمندی بیشتر در صنعت فولاد شکل گرفته‌اند؛ به شکلی که دانش فنی و توانمندی اجرای فرایند مهندسی معکوس در این شرکت به طور قابل‌توجهی افزایش یابد. از جدیدترین دستاوردهای این شرکت می‌توان به راه‌اندازی سامانه پیشرفته جبران‌ساز توان راکتیو (SVC) توسط متخصصان داخلی اشاره کرد. به نظر می‌رسد که با وجود دیدگاه فراگیر به تولید و توسعه در شرکت فولاد کاوه جنوب کیش بتوان آینده درخشانی برای این فولادساز در سال‌های آینده متصور بود.

امید فولادی‌ها؛ سراب یا واقعیت؟

در هفته ابتدایی خردادماه بر حجم فروش محصولات زنجیره آهن و فولاد در رینگ صنعتی بورس‌کالای ایران افزوده شد. با وجود این، برخی فعالان بازار بر این باورند که رشد حجم فروش به مفهوم بازگشت رونق به معاملات بخش فولاد نیست.

رکود حاکم بر بخش ساخت‌وساز در کشور و فروکش انتظارات تورمی در پی تلاش حداکثری دولت برای کنترل نرخ ارز، مانع رونق یافتن این بازار در میان‌مدت است. در چنین شرایطی تسهیل صادرات تنها راهکار عبور از بحران رکود خواهد بود.

با این حال بانک مرکزی با وضع مصوبات جدید هر روز شرایط را برای صادرکننده سخت کرده و استمرار تولید صنعتی را با چالش جدی مواجه می‌کند.روز گذشته ۷۶درصد از شمش فولاد عرضه‌شده در رینگ فیزیکی بورس‌کالای ایران معامله شد. به این ترتیب رینگ صنعتی بورس‌کالا ظرف روزهای ابتدایی خردادماه با افزایش تمایل به خرید از سوی متقاضیان مواجه شد. بهبود حجم فروش در عرضه سایر محصولات این زنجیره از جمله معاملات آهن‌اسفنجی نیز به چشم می‌خورد.

به نظر می‌رسد که بازار آهن و فولاد پس از چند هفته مواجهه با رکود سنگین، تحرکی محدود داشته است. به گفته برخی فعالان بازار با توجه به فضای عمومی حاکم بر بازارهای کشور نمی‌توان به استمرار رویه بهبود حجم فروش‌ها در بازار آهن و فولاد امید داشت. در عین حال به شکل سنتی بهار زمان رونق معاملات زنجیره آهن و فولاد در کشور است. در چنین شرایطی فروش ۷۶درصد شمش فولاد عرضه‌شده را نمی‌توان به رونق این بازار تعبیر کرد.

در شرایطی که بازار داخلی محصولات فولادی با رکود سنگین مصرفی مواجه است، بازار آزاد ارز نیز با غلبه سیگنال‌های کاهشی مواجه شده است. در عین حال بسیاری از فعالان بازار بر این باورند که تا زمان برگزاری انتخاب ریاست‌جمهوری در تیرماه، فشار برای کنترل نرخ ارز از سوی دولت ادامه پیدا می‌کند و مجموع این موارد مانع رونق مصرفی و سرمایه‌ای در زنجیره محصولات فولادی خواهد شد.

بهبود معاملات فولادی‌ها

روز گذشته برابر دوشنبه هفتم خردادماه حدود ۱۳۰هزار تن شمش فولاد با قیمت پایه‌ای در بازه ۱۹هزار و ۵۰۰تومان تا ۲۰هزار و ۵۰۰تومان در رینگ صنعتی بورس‌کالای ایران عرضه شد که برای این میزان محصول تقاضایی بالغ بر ۲۰۴هزار تن به ثبت رسید و در نهایت به فروش ۱۲۹هزار تن شمش فولاد از این بازار انجامید. این رقم بیشترین حجم فروش شمش فولاد از این بازار پس از هفته منتهی به روز ۲۱اردیبهشت‌ماه بود.

میانگین نرخ فروش شمش فولاد از بازار فیزیکی بورس‌کالای ایران ظرف روز دوشنبه هفتم خردادماه به ۲۰هزار و ۵۲۵تومان رسید و با احتساب مالیات ارزش‌افزوده و کارمزد ارکان بورس، قیمت تمام‌شده فروش شمش فولاد از این بازار به ۲۲هزار و ۴۰۰تومان می‌رسد.

با در نظر گرفتن هزینه حمل حداقل ۶۰۰تومانی برای انتقال این شمش به واحد نورد و هزینه تبدیلی معادل ۱.۱درصد نرخ شمش فولاد، قیمت تمام‌شده میلگرد تولیدی از این شمش به ۲۵هزار و ۴۰۰تومان خواهد رسید.

تضعیف صادرات، تولیدکنندگان را ضعیف کرد

رکود سنگین حاکم بر بخش نهایی زنجیره فولاد باعث تضعیف فروش شمش فولاد در بازار داخلی شده است. در این شرایط صادرات مهم‌ترین راهکار برون‌رفت از وضعیت کنونی است. با وجود این، بانک مرکزی با وضع مصوبات و ابلاغیه‌های مستمر، عملا صادرات را غیرممکن کرده است که استمرار این رویه در بلندمدت علاوه بر تاثیر منفی بر آمار صادرات غیرنفتی کشور به تضعیف بدنه تولید نیز می‌انجامد.

ظرف هفته‌های اخیر بانک مرکزی صادرکنندگان را ملزم کرد که کل عرض صادراتی خود را به کشور بازگردانده و در سامانه نیما به فروش برسانند. با توجه به فاصله قیمتی حدود ۳۸درصدی میان نرخ ارز در بازار مبادله و بازار آزاد، این مصوبه با اعتراض جدی صادرکنندگان مواجه شد. در ادامه بانک‌مرکزی در ابلاغیه‌ای جدید واردات طلا به جای ارز را به‌عنوان رفع تعهد ارز حاصل از صادرات ممنوع کرد تا به این ترتیب بر میزان سختگیری‌ها در زمینه صادرات بیفزاید.

رینگ آهن‌اسفنجی رونق گرفت؟

رینگ صنعتی بورس‌کالای ایران ظرف هفته جاری میزبان عرضه ۲۴۰هزار تن آهن‌اسفنجی بود که این رقم بیشترین میزان عرضه این محصول در این بازار ظرف سال‌جاری است. از این میزان ۳۵هزار و ۴۰۰تن در بازار مچینگ و مابقی در بازار اولیه عرضه شد. برخلاف هفته‌های گذشته، معاملات آهن‌اسفنجی ظرف اولین هفته از خردادماه از رونق نسبی برخوردار شد؛ به نحوی که ۱۷۷هزار تن از این محصول در این بازار مورد معامله قرار گرفت؛ این رقم بیشترین حجم فروش آهن‌اسفنجی از رینگ فیزیکی بورس‌کالای ایران از ابتدای سال ۱۴۰۳ بود.

اگرچه تقاضا در رینگ آهن‌اسفنجی بهبود داشت؛ اما کاهش قیمت‌های پایه باعث شد تا در نهایت این محصول با کمترین قیمت ظرف امسال معامله شود. به این ترتیب روز ششم خردادماه بیشترین میزان آهن‌اسفنجی از ابتدای سال در کف قیمت به فروش رفت. میانگین نرخ فروش آهن‌اسفنجی ظرف هفته جاری برابر ۱۲هزار و ۳۶۳تومان بود.

اگرچه داده‌های معاملات آهن‌اسفنجی از بهبود فروش‌ها و کاهش رکود حکایت دارد؛ اما برخی فعالان بازار این رشد حجم معاملات را مقطعی و جبران بخشی از کاهش خریدها در هفته‌های قبل ارزیابی کرده و معتقدند با توجه به انباشت محصول در بازار محصولات نهایی فولادی و همچنین تضعیف هرچه بیشتر صادرات، نمی‌توان به رونق پایدار این بخش امید چندانی داشت.

تامین دامپتراک معادن با محوریت بومی سازی

رئیس هیات عامل ایمیدرو خواستار تهیه طرحی برای تامین نیاز معادن کشور به دامپتراک شد. موثقی نیا تاکید کرد: این طرح باید زمان بندی ساخت داخل و بومی سازی را در برداشته باشد.محمد رضا موثقی نیا که به همراه رضا محتشمی پور معاون امور معادن و فرآوری مواد وزارت صمت در جمع مدیران عامل شرکت های ملی صنایع مس، گل گهر، چادرملو، صندوق بیمه سرمایه گذاری فعالیت های معدنی و مجتمع سنگان سخن می گفت، تصریح کرد: با توجه به ظرفیت های رو به رشد معادن در نظام جمهوری اسلامی و آینده معدنکاری در ایران، ضروری است که گزارش فنی و اقتصادی و برنامه ای دقیق برای تامین، ساخت داخل و بومی سازی دامپتراک ارایه شود.وی تاکید کرد: انسجام در تصمیم گیری، یکپارچگی و هماهنگی میان شرکت ها و بخش معدن کشور، اصول اولیه این طرح باشد به گونه ای که بتوان ضمن همکاری با شرکت های خارجی در تامین این ماشین آلات، زمان بندی مناسبی برای اجرای برنامه تهیه شود.موثقی نیا با اشاره به اینکه نیاز معادن متنوع است و ظرفیت های مختلف و متفاوتی را در برمی گیرد، گفت: محدوده نیاز معادن دامپتراک های ۶۰ تا ۱۳۶ و بیش از ۲۰۰تنی را شامل می شود از این رو کارگروهی متشکل از ذینفعان معادن کشور برآوردی واقع بینانه از نیاز کشور در این بخش ارایه دهند.معاون وزیر صمت، با یادآوری اینکه تاکنون بومی سازی در دامپتراک ۶۰تنی در کشور انجام شده، نحوه عملی شدن عمق ساخت داخل و همچنین استفاده از توان و ظرفیت های داخل کشور در این برنامه را مورد تاکید قرار داد.رضا محتشمی پور معاون امور معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت معدن و تجارت نیز گفت: مهمترین مساله این است که نیاز معادن به دامپتراک تجمیع شود.وی با برشمردن نحوه تامین ماشین آلات معدنی اظهار داشت: این امر با محوریت ایمیدرو و حضور شرکت های معدنی صورت می گیرد و گام به گام پس از خرید از خارج و ارایه خدمات، باید تولید داخل را در برنامه داشته باشد.محتشمی پور با اشاره به اینکه خرید از خارج را می توان به انتقال دانش فنی مرتبط کرد، تاکید کرد: ساخت داخل علاوه بر صنعت، به بازار داخل و سرمایه گذاری در این بخش هم سود می رساند.پیش از وی حسین مدرس خیابانی، ایمان عتیقی، امیرعلی طاهرزاده و حسن یونسیان به ترتیب مدیران عامل شرکت های ملی صنایع مس، گل گهر، چادرملو و صندوق بیمه سرمایه گذاری فعالیت های معدنی به همراه علی رسولیان مدیر مجتمع سنگان گزارشی از نیازهای شرکت های متبوع خود به دامپتراک بر اساس طرح های توسعه، ارایه دادند.به گفته یونسیان تاکنون اقداماتی برای بومی سازی دامپتراک، ۶۰ تنی انجام شده و اکنون باید برای ظرفیت های بالاتر متمرکز شویم. وی تاکید کرد: امید داریم با توجه به مقدماتی که صورت گرفته طی سه سال بتوان دامپتراک های جدید را بومی سازی و وارد خطوط معادن کرد.در این جلسه همچنین فضل ا... حیدری مدیر بین الملل ایمیدرو، گزارشی درباره همکاری با یک شرکت خارجی برای تامین دامپتراک معادن کشور ارایه داد.

روزگار معدن
چهارشنبه
۱۶ خرداد ۱۴۰۳ • ۲۷ ذی القعده ۱۴۴۵ • ۵ ژوئن ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۳۱۷

رییس اتحادیه آهن‌فروشان تهران:

درخواست مالیاتی آهن‌فروشان مغفول ماند

رییس اتحادیه آهن‌فروشان تهران گفت: بخشنامه جدید سازمان امور مالیاتی کشور مخالف با درخواست اصناف در راستای ضریب کاهشی مالیاتی آهن فروشان است و امیدواریم تجدیدنظر شود.

حمیدرضا رستگار رییس اتاق اصناف تهران و رییس اتحادیه آهن‌فروشان تهران در گفت‌وگو با خبرنگار آهن‌نیوز با اشاره به بخشنامه جدید سازمان امور مالیاتی کشور گفت: نامه‌ای که اخیراً از سوی سازمان امور مالیاتی کشور به اتاق اصناف داده شده مبهم و مخالف با درخواست اصناف است.

وی افزود: این نامه مطابق با قانون بودجه ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ در راستای تسهیل اخذ مالیات است درحالیکه آهن فروشان و اعضای اتاق اصناف درخواست دائمی شدن ضریب کاهشی مالیات بر ارزش افزوده دارند.رستگار تاکید کرد: برای رفع ابهام این بخشنامه و اظهارنظر به رییس سازمان امور مالیاتی نامه داده‌ایم و مناظر پاسخ ایشان هستیم.وصول مالیات بر ارزش افزوده با ضرایب کاهشی موجب تسهیل در وصول مالیات عادلانه، رضایت مودیان و تقویت بنیه تولیدکنندگان داخلی شده و آثار مفیدی در پی دارد، اما متاسفانه با پایان مهلت این دستورالعمل در لایحه بودجه ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ این موضوع مغفول و در ردیف‌های مربوطه احصا نشده که موجب نگرانی اعضای اتحادیه مشمول این قانون شده است.دستورالعمل ضریب کاهشی مالیات ارزش افزوده آهن فروشان صرفاً برای اشخاص حقیقی تا ۱۳۹۸ که در بودجه ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ آورده شده بود و در سال ۱۳۹۹ توسط ستاد کرونا تمدید شد اما در سالهای ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ ادامه پیدا نکرد. به طوریکه آهن‌فروشان ۹ درصد مالیات ارزش افزوده خود را فقط از ۶ درصد سود دریافتی، پرداخت می‌کردند نه از کل مبلغ فروش. بطور مثال فروش برآوردی شخص حقیقی اگر در سال ۱۳۹۷ دو میلیارد تومان بود، قبل اعمال ضریب کاهشی؛ سازمان ۹ درصد از کل این رقم را مطالبه می‌کرد که ۱۸۰ میلیون تومان بود؛ اما بعد اعمال ضریب کاهشی؛ ۹ درصد از ۶ درصد سود این رقم یعنی ۹ درصد از ۱۲۰ میلیون تومان، معادل ۱۰ میلیون ۸۰۰ هزار تومان برای سازمان قابل وصول بود.

«روزگارمعدن» آسیب‌پذیری بخش معدن را بررسی کرد:

قربانی صنایع دیگر

شهریار خادمی

از آنجایی که سرمایه‌گذاری در بخش معدن در کشور ما ریسک‌های فراوانی دارد که هر سال رو به فزونی است، باید بستر مناسبی برای فعالیت در این بخش مهیا شود تا سرمایه‌گذار بتواند با اطمینان‌خاطر وارد گود معدنکاری شود.یکی از راهکارهای کاهش ریسک معدنکاری، تلاش برای رفع کمبودهای موجود در زمینه زیرساخت‌ها و تزریق سرمایه به بخش معدن به‌منظور تقویت این بخش است. اما قریب به اتفاق کارشناسان فعال در حوزه معدن معتقدند اقداماتی که تاکنون برای رشد توسعه این بخش شده است، مطلقا درخور ظرفیت معدنی کشور نبوده است. درباره اینکه دولت چه کمکی می‌تواند به توسعه و رشد بخش معدن انجام دهد، گفته می‌شود هرگونه سیاستی که از طرف دولت باعث افزایش توجه سرمایه‌گذار به‌ویژه سرمایه‌گذار بخش خصوصی به معدن و صنایع معدنی بشود، گام مهم و بزرگی در راستای حمایت از این بخش است و راهکار عملی آن افزایش و توسعه زیرساخت‌های بخش معدن است که براساس قانون باید با بخشی از وجوه حاصل از حقوق دولتی انجام گیرد. این دقیقا همان نقطه‌ای است که بخش معدن با حاکمیت معدنی همراستا نیست. دولت وجوه حاصل از مالیات و حقوق دولتی را درآمد خزانه می‌داند که بنا به صلاحدید خود می‌تواند هزینه کند اما فعالان معدنی معتقدند که خروج این سرمایه از بخش معدن بدون آنکه موجب تغییر معناداری در راستای توسعه زیرساخت‌ها شود، بخش معدن را نحیف‌تر و آسیب‌پذیرتر می‌کند و به فرار سرمایه‌های باقیمانده از این بخش دامن می‌زند.در گزارش امروز نگاهی به این موضوع انداخته‌ایم.

اهرم کنترل بازار

یکی از اشتباهاتی که مصطلح شده و همواره به آن اشاره می‌شود، این است که جی‌دی‌پی بخش معدن کشور حدود یک تا ۳ درصد است. اما کسی به این نکته توجه نمی‌کند که هرچقدر جی‌دی‌پی معدن در مقایسه با صنایع کمتر باشد، خوشبختانه یا متاسفانه نشان‌دهنده تاثیر مثبت بخش معدن در رشد صنایع است و به‌دلیل اینکه معدن جزو صنایع مادر است، سهم این بخش از کیک جی‌دی‌پی کم می‌شود. به‌عبارت‌دیگر، وقتی تولیدات معدن زیاد می‌شود، در عمل باعث تولید بیشتر فولاد، آلومینیوم، مس و... می‌شود و از آنجایی که سهم آنها خیلی بیشتر و به‌شکل فزاینده‌ای افزایش می‌یابد، نقش بخش معدن در این میان هرگز به‌چشم نمی‌آید.در واقع، هرگز نباید از بخش مواد معدنی بگذریم و این را هم نباید فراموش کنیم که کشوری مانند چین با آن همه عظمت، امریکا با اقتصاد بزرگ و قدرتمندی که دارد یا دیگر کشورهای پیشرفته و صنعتی دنیا تماما محتاج مواد معدنی هستند که کشور ما از آنها برخوردار است و برای افزایش رفاه و توسعه ملی باید از آنها بهره‌برداری کنیم. درباره عوارضی که روی صادرات گذاشته می‌شود، باید این نکته را مدنظر قرار دهیم که عوارض برای جبران یارانه‌هایی که دولت به انرژی می‌دهد، وضع نمی‌شود، بلکه عوارض معمولا اهرمی برای تنظیم بازار است و در مواقعی از این اهرم استفاده می‌شود که دولت یا حاکمیت در مواردی به این نتیجه می‌رسد، صادرات یا واردات برخی از مواد معدنی باعث می‌شود که ارزش‌افزوده بقیه مواد کاهش پیدا کند یا باعث گرانی در بخش‌های دیگری می‌شود، بنابراین دولت با وضع عوارض این موضوع را کنترل می‌کند تا صادرات و واردات مواد موردنظر را به صفر نزدیک کند. بنابراین، قصد جبران یارانه‌ها و درآمدزایی پشت آن پنهان نیست، چون در عمل درآمدی از این طریق حاصل نمی‌شود و تنها هدف این است که با در نظر گرفتن ممنوعیت برای واردات یا صادرات، صرفه اقتصادی را از این فرآیند حذف کند تا خود به خود احتمال آن منتفی شود. در مجموع، جلوگیری از صادرات به‌منظور کنترل بازار یا حتی درآمدزایی، امروزه در کشورهای پیشرفته مورداستفاده قرار نمی‌گیرد و تنها در کشور ما است که یک دفعه در بزنگاهی تاریخی که می‌تواند به درد بخش معدن بخورد و از این مسیر درآمدی برای کشور حاصل شود، با تصمیمی خلق‌الساعه جلوی صادرات گرفته می‌شود. به‌عنوان‌مثال، موقعیت طلایی که در زمان بروز جنگ اوکراین به‌وقوع پیوست و همه دنیا از داغ شدن بازار فولاد استفاده کردند، ما نتوانستیم از آن استفاده و ارزشی برای کشور ایجاد کنیم.من نمی‌دانم چرا این موضوعات را هیچ‌وقت کسی بررسی نمی‌کند، همان‌طور که بارها به این موضوع اشاره کرده‌ام، اگر به‌دنبال کشف جریان خیانت یا نفوذ می‌گردیم، باید در این بخش‌ها دنبال سرنخ‌های آن باشیم،چراکه خیانتکار و نفوذی، آدمی کت‌شلوارپوش نیست که به‌عنوان‌مثال توی کیفش ابزار جاسوسی داشته باشد.

کلام آخر

معدن در رأس هرم زنجیره‌های متعدد و متنوع صنعتی و تولیدی قرار دارد، رشد و توسعه آن نیازمند حمایت‌های ویژه است و ضروری است و باید، تدابیری اندیشید که سرمایه‌های بیشتری به این بخش هدایت شوند و تسهیلاتی در نظر گرفت که این بخش به شکوفایی دست یابد. نکته اینجاست که باید اراده‌ای برای توسعه بخش معدن و صنایع شکل گیرد تا همه موانع، به‌ویژه چالش‌هایی که منجر به خروج سرمایه می‌شوند، به‌تدریج حذف شوند.

یادداشت

مزیت‌های معدن‌کاری هوشمند

محسن ابوالفتحی
کارشناس ارشد فناوری اطلاعات

معدن کاری دیجیتال همچون اثر گذاری دیجیتالی شدن بر ارکان بسیاری از صنایع مختلف تاثیر گذار است اما اساسی ترین نقطه‌ای که می‌خواهیم با معدن کاری دیجیتال به آن ورود کنیم، مدیریت است و این مدیریت می تواند اعم از اثر گذاری بر منابع و مصارف مختلف همچون انرژی، حوزه مالی و... باشد.یکی دیگر از عمده‌ترین مزیت‌های معدن کاری هوشمند ایجاد زیر ساخت برای ارائه اطلاعات دقیق است تا این اطلاعات منجر به شناسایی ضعف‌ها و مشکلات فرآیندی شود. از طرفی معدن کاری دیجیتال مواردی را که می تواند در این عملیات اخلال ایجاد کند، برای ما می سنجد که در این مرحله باید بتوانیم تجزیه و تحلیل کنیم که منجر به تصمیم گیری برای باید و نبایدها شود؛ بنابراین کاهش هزینه عملیاتی و تجهیزات ماشین آلات و هزینه‌های ایمنی، ضمن اینکه کمک می کند تا معدن کاری هوشمند شود، در راستای توسعه پایدار هم بسیار موثر است، در این باره بیراه نیست اگر بگوییم هدف نهایی، توسعه پایدار است.با اقدامات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری معدن کاری هوشمند می توانیم از طریق پایش به کاهش زمان توقف عملیات، بهره‌برداری و همچنین رفع موانع و مشکلات، مانند ایمنی یا ضعف‌های فناوری آگاه شویم؛ بنابراین به طور کل اتوماسیون هم در کلیه فرآیندها از جمله برنامه‌ریزی، بهره‌وری، پایش ماشین آلات و... تاثیر گذار است. اما شرکت‌های دانش‌بنیان در برابر شرکت‌هایی که با مشکلات خاصی روبه‌رو هستند حرف‌های بسیاری برای گفتن دارند.از یک طرف دانشی در دانشگاه‌ها و موسسات علمی شکل گرفته و از طرفی صنعت به این داده‌ها نیاز دارد اما تکه‌ای از این پازل به نام «تجاری‌سازی طرح‌های هوشمندسازی» که باعث شده عمدتا طرح‌ها روی کاغذ بمانند، به عنوان یک مانع وجود دارد و این مشکل باید از طریق واحدهای تحقیق و توسعه شرکت‌های بزرگ رفع شود.معدن کاری دیجیتال در ایران به نوعی مهجور است و دولت هم سیاستگذاری خاصی در این خصوص ندارد. تنها اقدام دولت، حداکثر یک نگاه تشویقی است و هیچ‌گاه نهادی به دنبال شکل گیری این اکوسیستم نبوده است؛ در حالی که دولت باید سیاست‌هایی را با عنوان پایه دستیابی به توسعه پایدار معدن وضع کند و در ادامه نقش ناظر را ایفا کند. اما در خصوص انتقال تکنولوژی؛ روند کنونی مطلوب نیست اما عملکرد چندان نامطلوبی هم نداشته‌ایم.در این باره معتقدم همزمان می توان با استفاده از تکنولوژی کشورهای دیگر و تلاشی که توسط دانش‌بنیان‌ها انجام می شود موضوع معدن کاری دیجیتال را پیش برد. به طور نمونه به خاطر موضوعات تحریم فقر برخی تجهیزات تخصصی احساس می شود و مجبوریم با یک پلت‌فرمی که بر اساس یک برند خاص طراحی شده است، در این مسیر حرکت کنیم.البته این نکته مطرح می شود که آیا با فرسودگی فعلی ماشین آلات، موضوعاتی همچون هوشمندسازی همخوانی دارد یا خیر. در این خصوص نکته مهم آن است که ماشین آلاتی که کار مکانیکی و فیزیکی انجام می دهند را می توان با فناوری‌های نوین تا حدودی تغییر داد؛ کما اینکه ساختمان‌های ما بر اساس استانداردهای روز دنیا طراحی نمی‌شوند اما هوشمندسازی و مدیریت بهره‌وری انرژی را در این ساختمان‌ها پیاده می کنیم؛ بنابراین تا جایی که ماشین آلات توان تحقق هوشمندسازی را داشته باشند، می توان اقداماتی را طراحی و اجرا کرد. در این میان مجموعه‌هایی که در حال مدیریت نوآوری هستند، با برخی از گروه‌های تحقیقاتی و دانشگاهی ارتباط برقرار می کنند اما به دلیل اینکه امروز نیاز واقعی صنعت را در این کارهای تحقیقاتی نمی‌بینند، به کلی برنامه و ایده را کنار می گذارند.

«ومعادن» و نقش کلیدی در تامین سنگ آهن و فولاد کشور

سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات با سرمایه‌گذاری نزد ۱۸ شرکت بورسی به بهای تمام‌شده یادشده نقش مؤثر و به سزایی را در سرمایه‌گذاری بخش‌های توسعه‌ای و افزایش ظرفیت شرکت‌ها موجود در صنعت سنگ‌آهن و فولاد را ایفا کرده است. این شرکت همچنین در این ماه با ثبت بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری‌های بورسی ۱۸ هزار و ۲۸۸ میلیارد تومانی خود، رشد ۱۹ درصدی را در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته رقم‌زده است.

شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین هلدینگ‌ها صنایع معدن و فلزی، اقدام به انتشار گزارش عملکرد ماهانه منتهی به اردیبهشت‌ماه سال جاری در سامانه کدال کرده است.

«ومعادن» در این ماه با ثبت بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری‌های بورسی ۱۸ هزار و ۲۸۸ میلیارد تومانی خود، رشد ۱۹ درصدی را در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته رقم‌زده است.

نام شرکت	نماد	بهای تمام شده سرمایه‌گذاری های بورسی (میلیون تومان) منتهی به اردیبهشت ۱۴۰۳	منتهی به اردیبهشت ۱۴۰۲	درصد تغییرات
سرمایه گذاری توسعه معادن و فلزات	ومعادن	۱۸،۲۲۸	۱۵،۳۴۱	٪۱۹ ↑
سرمایه ثبتشده (میلیارد تومان)	**دوره مالی**	**جمع بهای تمام شده سرمایه‌گذاری ها (میلیارد تومان) منتهی به اردیبهشت ۱۴۰۳**	**منتهی به اردیبهشت ۱۴۰۲**	**درصد تغییرات**
۳۰،۰۰۰	فعالیت ماهانه	۳۰،۹۵۰	۲۴،۳۱۰	٪۲۰ ↑

سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات با سرمایه‌گذاری نزد ۱۸ شرکت بورسی به بهای تمام‌شده یادشده نقش مؤثر و به سزای را در سرمایه‌گذاری بخش‌های توسعه‌ای و افزایش ظرفیت شرکت‌ها موجود در صنعت سنگ‌آهن و فولاد را ایفا کرده است.

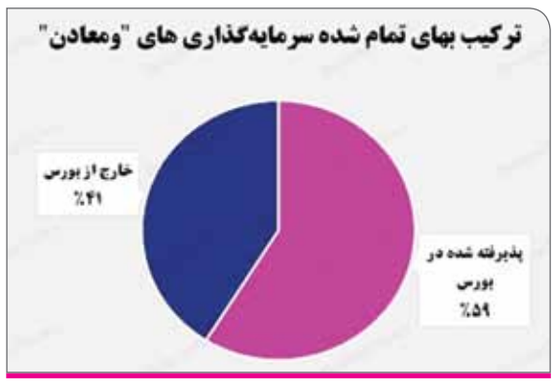
بیشترین بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری‌های بورسی «ومعادن» مربوط به سنگ‌آهن گل‌گهر به بهای تمام‌شده ۵ هزار و ۵۵۳ میلیارد تومان و درصد مالکیت ۲۲.۸ درصدی، در صدر این لیست جای گرفته است.

علاوه بر در اختیار داشتن سهم عمده «شرکت سنگ‌آهن گل گهر»، شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات با تصاحب درصد مالکیت ۱۷.۴۱ درصدی «شرکت معدنی و صنعتی چادرملو»؛ به‌عنوان بزرگ‌ترین تولیدکنندگان سنگ‌آهن کشور، ظرفیت بالایی در سود آوری و همچنین نقش مؤثری به لحاظ مدیریتی و تأمین منابع مالی لازم برای شرکت‌های زیرمجموعه خود را دارد.

ترکیب سرمایه‌گذاری‌های «ومعادن» بر اساس تصویر فوق است که نشان از توجه این شرکت بر سرمایه‌گذاری‌های خود نزد شرکت‌های پذیرفته‌شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار داشته و سهمی ۵۹ درصدی را بر این بخش اختصاص داده است.هرچند سرمایه گذاری‌های غیربورسی «ومعادن» در شرکت‌های غیربورسی به بهای تمام‌شده ۱۲ هزار و ۷۲۱ میلیارد تومانی، نزد ۳۹ شرکت سهمی ۴۱ درصدی را از کیک سرمایه‌گذاری آن را شامل شده است. سرمایه‌گذاری «ومعادن» به بهای تمام‌شده ۳ هزار و ۵۲۳ میلیارد تومان نزد شرکت تولید و توسعه پویا انرژی نگین سبز خاورمیانه (معدنی دفینه ثمین پویا)، با تصاحب درصد مالکیت ۱۰۰ درصدی، بیشترین سهم را در سرمایه‌گذاری‌های غیر بورسی این شرکت دارد.

همچنین گفتنی است بهای تمام‌شده جمع سرمایه‌گذاری‌های شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، به بهای تمام‌شده ۳۰ هزار و ۹۵۰ میلیارد تومان، حدود ۲۰ درصد رشد را نسبت به دوره مشابه سال گذشته محقق ساخته است. تمامی این موارد سهم «ومعادن» را در تأمین سنگ‌آهن و فولاد کشور و همچنین حوزه‌های تولیدی، بازرگانی، خدمات‌دهنده فولادی؛ را مرتبه اعلائی ارتقا داده است.

تقسیم سود ۳۹۲ تومانی شرکت آهن و فولاد ارفع

شرکت آهن و فولاد ارفع با تقسیم سود ۳۹۲ تومانی به ازای هر سهم و با آرزوی موفقیت برای سهامداران به پایان رسید.

هم‌اکنون مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام شرکت آهن و فولاد ارفع برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۴۰۲ با حضور حدود ۹۴ درصدی سهامداران در محل مجتمع فرهنگی ورزشی تلاش در حال برگزاری است.

با تقسیم سود ۳۹۲ تومانی به ازای هر سهم و با آرزوی موفقیت برای سهامداران به پایان رسید.

واحد فولادسازی جهت تبدیل آهن اسفنجی به شمش فولاد با ظرفیت سالیانه ۸۰۰ هزار تن شمش فولاد در سال ۱۳۹۲ راه‌اندازی شده است و همچنین در سال ۱۴۰۱ با اجرای طرح افزایش ظرفیت، میزان تولید شمش فولادی به ۱۰۰۰۰۰۰ تن در سال افزایش یافته است.

انتخاب پیمانکار و شروع عملیات اجرایی پروژه افزایش ظرفیت مخازن واحد اکسیژن با پیشرفت ۵۱درصدی از دیگر اقدامات ارفع است. سایر اقدامات ارفع به شرح زیر است.

- تولید ۸۵۴۰۰۶۸ تن شمش فولادی با رشد ۲/۹ درصدی نسبت به سال قبل
- تولید ۱۰۰۴۱۶۲۲ تن آهن اسفنجی با رشد ۲/۶ درصدی نسبت به سال قبل
- فروش ۸۴۶.۹۷۳ تن محصول نهایی در بازارهای داخلی و صادراتی
- صادرات محصولات نهایی بالغ بر ۲۹۷.۲۴۸ تن
- دستیابی به بالاترین میانگین نرخ فروش در بین رقبای داخل کشور
- بالاترین میانگین نرخ فروش در بورس کالا به‌مدت ۳۰ هفته از مجموع ۵۱ هفته کاری بورس کالا
- فروش ۱۸۰ هزار تن شمش صادراتی به بالاترین قیمت به روش تهاتری
- بهینه‌سازی سبد محصولات با هدف حداکثرسازی سود متناسب با نیاز بازار
- اجرای پروژه‌های توسعه‌ای زیرساختی و زیست‌محیطی
- بازنگری در سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه‌ای و توسعه شبکه پایش مداوم زیست‌محیطی
- ثبت ۲۷ رکورد تولید روزانه و ماهیانه
- ورود به صنایع بالادستی و آغاز عملیاتی اجرائی در پهنه اکتشافی دره‌انجیر
- درآمد عملیاتی «ارفع» در سال ۱۴۰۲ به ۱۸۲ هزار و ۴۵۵ ریال رسید

که این میزان با رشد ۳۵ درصدی نسبت به سال قبل از آن (۱۳۵ هزار و ۶۴۵ میلیارد ریال) رسید. جمع دارایی‌های شرکت در سال گذشته با رشد ۴۷ درصدی، به ۱۶۳ هزار و ۳۰۴ میلیارد ریال رسید.

ثبت ۲۷ رکورد تولید روزانه و ماهیانه در سال ۱۴۰۲ و ورود به صنایع بالادستی و آغاز عملیات اجرایی در پهنه اکتشافی دره‌انجیر، از دیگر دستاوردهای «ارفع» در سال گذشته بوده است.

از جمله افتخارات شرکت آهن و فولاد ارفع در سال ۱۴۰۲، می‌توان به دریافت تندیس زرین از همایش ملی کیفیت، اخذ چهار گواهینامه استاندارد جدید، عضویت در انجمن جهانی فولاد، کسب تقدیرنامه سه ستاره در جایزه ملی تعالی سازمانی و جهش هفت پله‌ای شرکت آهن و فولاد ارفع در رنکینگ ۵۰۰ شرکت برتر کشور و اخذ رتبه ۷۳ بر اساس رتبه‌بندی IMI-۱۰۰ اشاره کرد.

نرخ فروش شمش فولادی «ارفع» در سال ۱۴۰۲ با رشد ۴۴ درصدی نسبت به دو سال گذشته، به ۲۰۹ هزار و ۷۸۰ ریال رسید که بر این اساس شرکت در صدر فروش این محصول در بازار داخلی قرار گرفت.

میزان خرید گندله شرکت آهن و فولاد در سال ۱۴۰۲، به یک میلیون و ۶۸۵ هزار و ۶۲۴ هزار تن و مصرف آن به یک میلیون و ۴۵۴ هزار و ۴۸۸ تن رسید. میزان خرید آهن اسفنجی ۱۲ هزار و ۴۳۲ تن و مصرف آن یک میلیون و ۳۱ هزار و ۷۰۸ تن در سال پیش بود.

شرکت آهن و فولاد ارفع پروژه‌های توسعه‌ای متنوعی را در دست اقدام دارد که از جمله می‌توان به طراحی و احداث خطوط راه‌آهن صنایع فولادی اردکان، تولید و ذخیره‌سازی گاز مایع (LNG)، نورد (SBQ)، مشارکت در احداث واحد آهن اسفنجی صنایع فولاد رهام پارس و احداث نیروگاه تجدیدپذیر خورشیدی ۱۰ مگاوات اشاره کرد.

سایر پروژه‌های توسعه‌ای شرکت آهن و فولاد ارفع شامل برش مکانیزه خرسک، انباشت و برداشت مکانیزه گندله، توسعه مخازن ذخیره‌سازی واحد اکسیژن و انبار مواد اولیه به مساحت پنج هزار متر مربع است. اهم اقدامات حوزه اکتشاف و امور معادن «ارفع» شامل اکتشاف پهنه هرمزگان (سنگ‌آهن هماتیتی)، مشارکت در اکتشاف پهنه ۱۲۱ کیلومتر مربعی در دره‌انجیر، مطالعات پرعیارسازی و استفاده از سنگ‌آهن هماتیتی و کم‌عیار (معادن چاه‌باشه یک و ۲ اردکان) و تامین دولومیت و آهک مصرفی اشاره کرد.

روزگار معدن
چهارشنبه
۱۶ خرداد ۱۴۰۳ • ۲۷ ذی القعده ۱۴۴۵ • ۵ ژوئن ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۳۱۷

یادداشت

تشدید موانع تولید در سایه نوسانات ارزی

آریا صادق‌نیت حقیقی
-فعال صنعت آلومینیوم

نوسانات ارزی واژه‌ای آشنا در اقتصاد ایران است؛چالشی که مردم، فعالان صنعتی و اقتصادی، تولیدکنندگان و صاحبان کسب‌وکارها با آن درگیر هستند. البته عده‌ای محدود و اغلب وابسته به رانت، از این نوسانات بهره‌مند می‌شوند. رشد چند هزارتومانی نرخ دلار و سپس سقوط آن، موجب شده تا این نوسانات به دغدغه اصلی بسیاری از فعالان صنعتی و تولیدکنندگان بدل شود، به‌ویژه آنکه این نوسانات تنها به بازار دلار محدود نمی‌شود و به‌سرعت آثار آن در سایر بازارهای کالایی نمایان خواهد شد. بر همین اساس نیز، در طول هفته‌های اخیر بهای خرید مواد اولیه و سایر تجهیزات تولید صنایع به‌شدت افزایش یافته است. به اعتقاد اغلب فعالان بخش معدن و صنایع وابسته به آن، این دست نوسانات در عمل امکان برنامه‌ریزی تولید را از صنعتگران سلب می‌کند.

نوسانات نرخ دلار در هفته‌های گذشته ضربات غیرقابل‌جبرانی را به تولید و تولیدکننده تحمیل می‌کند. فعالان بخش معدن و صنایع‌معدنی نیز نسبت به این شرایط گلایه‌مند هستند و آن را شاخصه‌ای منفی در مسیر تولید می‌دانند.علاوه بر این باتوجه به دورنمای مبهم نرخ دلار، صنعتگران با شک و تردید در روند فروش محصولات خود روبه‌رو شده‌اند. این چالش به‌ویژه در روزهای پایانی سال که تولیدکنندگان برای تداوم فعالیت خود در سال آتی برنامه‌ریزی می‌کنند، شدت گرفته است.

در چنین موقعیتی، تولیدکننده نمی‌داند اگر محصولات خود را با قیمت روز، به‌فروش برساند، در آینده می‌تواند ماده اولیه موردنیازش را خریداری کند یا باتوجه به روند صعودی قیمت‌ها، عملا سرمایه‌اش را از دست خواهد داد.کافی است نگاهی به معاملات شمش آلومینیوم در بورس کالا بیندازید. عموما همپای رشد نرخ دلار شاهد صعود رقابت برای خرید شمش از بورس کالا هستیم، بدین‌ترتیب در شرایطی که نرخ آلومینیوم در سطح جهانی از شرایط باثباتی برخوردار است، این فلز در داخل کشور و تحت‌تاثیر نوسانات ارزی، با بهای به‌مراتب بالاتری از نرخ پایه آن خریدوفروش می‌شود. بخش عمده‌ای از تقاضا برای خرید آلومینیوم را باید برای تقاضای کاذب یا غیرمصرفی دانست. انتظارات تورمی و حرکات هیجانی عامل بروز چنین روندی در فرآیند فروش شمش آلومینیوم است.قیمت پایه شمش آلومینیوم در بورس کالا براساس نرخ دلار نیمایی تعیین می‌شود. در ادامه ۱۰ درصد از نرخ شمش به‌عنوان پرمیوم به بهای این فلز در بورس کالا افزوده می‌شود، اما بازار توجهی به نرخ دلار نیمایی ندارد و در نتیجه با قبول سیگنال از سوی بازار آزاد، رقابت گسترده‌ای برای خرید شمش شکل می‌گیرد.

به‌بیان دیگر، در شرایطی که ریال هر روز بی‌ارزش‌تر از قبل می‌شود، خرید هر محصولی به‌منزله حفظ ارزش سرمایه‌های مردم است. صنعتگران نیز به‌دنبال آن هستند که با خرید مواد اولیه بیشتر، موجودی انبارهای خود را افزایش دهند. حال اگر نوسانات ارزی کنترل شود، افرادی که با هدف حفظ ارزش سرمایه و ترس از آینده به خرید مواد اولیه یا هر محصول دیگری روی آورده‌اند، متضرر خواهند شد.در حالت طبیعی صنعتگران به‌دنبال آن هستند که برنامه تولید برای سال آتی را سروسامان بدهند، اما باتوجه به نوسانات ارزی موردبحث، در عمل امکان برنامه‌ریزی برای تولید، سلب شده است. این نبود ثبات، تنها چالش تولیدکنندگان نیست. در ادامه فعالان صنعتی در ماه‌های گرم سال با محدودیت در تامین برق روبه‌رو هستند. با آغاز فصل سرما، محدودیت تولید در قالب کمبود گاز نمایان می‌شود و روند فعالیت صنایع را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد.

همزمان تغییر مداوم سیاست‌گذاری دولتمردان نیز مانعی جدی در مسیر تولید و فعالیت صنایع است و در عمل امکان برنامه‌ریزی برای سال آتی را از واحدهای تولیدی سلب می‌کند. در چنین شرایطی، بلاتکلیفی به جوی عمومی در میان فعالان صنعتی و اقتصادی بدل شده است. به‌علاوه همواره این نگرانی وجود دارد که نوسانات ارزی نیز به تله‌ای برای درآمدزایی دولت بدل شده است، در نتیجه حتی امکان متضرر شدن افرادی که با تکیه بر نوسانات ارزی وارد بازار شده‌اند نیز، به‌شدت وجود دارد. چنین سیاست‌هایی در کشور ما به‌طورمرتب تکرار شده و همواره چنین ریسک‌هایی محتمل است، هرچند در اقتصادی سالم انتظار می‌رود تا سیاست‌گذاران ادامه فعالیت صنایع را قربانی چنین سیاست‌های کثیفی نکنند.

در راستای طرح استحصال مواد معدنی از باطله ها و پساب انجام می‌شود:

آغاز مطالعات شناسایی و پرعیارسازی باطله‌های «سنگان» و «زرشوران»

مجری طرح استحصال مواد معدنی از باطله‌ها و پساب معادن و صنایع معدنی ایمیدرو اعلام کرد: مطالعات شناسایی و پرعیار سازی باطله‌های معادن «سنگ آهن سنگان» و «طلای زرشوران» با موسسات داخلی آغاز شده است.

اصغر آزاده رنجبر با بیان این مطلب گفت: باطله ها کانسارهای آینده هستند و کشورهای معدن خیز بر روی باطله ها با اهداف حفاظت از محیط زیست، شناسایی و استحصال عناصر ارزشمند، بهره وری و سودآوری و غیره فعالیت دارند. کشور ما نیز می تواند از این منابع، استفاده مطلوبی داشته باشد.

وی افزود: ایمیدرو نیز با هدف دستیابی به ارزش های اقتصادی فراوان، استحصال باطله ها و پساب معدنی و نیز کاهش آسیب های محیط زیستی، طرح استحصال مواد معدنی از باطله ها و پساب معادن و صنایع معدنی را از ابتدای امسال اجرایی کرد.

مجری طرح استحصال مواد معدنی از باطله ها و پساب معادن و صنایع معدنی ایمیدرو با اشاره به نشست های برگزار شده با شرکت های دانش بنیان، مراکز تحقیقاتی و پژوهشگاه های دارای تجربه و دانش فنی، تصریح کرد: اکنون، تعدای از شرکت های دارای دانش فنی در حوزه استحصال عناصر ارزشمند از باطله ها و پساب شناسایی شده اند.

وی ادامه داد: در حال حاضر، نمونه گیری از باطله های طلای زرشوران آغاز شده و پس از مراحل شناسایی و ارزیابی، برنامه پرعیار سازی آغاز خواهد شد.

آزاده رنجبر خاطرنشان کرد: بر روی باطله های شرکت آلومینای ایران نیز به دلیل ارزش اقتصادی قابل توجه آن تمرکز کرده ایم. قرار است تیمی از کارشناسان مراکز تحقیقاتی تا اواخر خرداد بازدیدی از فرآیند تولید و باطله های موجود در آن شرکت داشته باشند تا با کمک این مراکز و شرکت های دانش بنیان، بتوان اقدامات مطلوبی در این بخش انجام دهیم.

مجری طرح استحصال مواد معدنی از باطله ها و پساب معادن و صنایع معدنی ایمیدرو با بیان اینکه ایمیدرو در حال تدوین و راه اندازی سامانه داده ها و اطلاعات باطله ها و پساب معادن و صنایع معدنی و شناسنامه دار کردن آنها هستیم، گفت: پس از این اقدام، اولویت بندی برای استحصال مواد معدنی از باطله ها و پساب انجام خواهد شد تا زودتر، فرصت های سرمایه گذاری در آنها فراهم شود.

وی افزود: اکنون، پیشنهاداتی از سوی سرمایه گذاران داخل و خارج برای این حوزه دریافت کرده ایم و در حال شناسایی و دسته بندی و اولویت بندی آنها برای مذاکره هستیم.

طرح ملی مسکن هم به رونق بازار فولاد کمک نمی کند

بازار فولاد در رکود مطلق

مرضیه احقاقی

بهار و تابستان به‌طور سنتی دوره رونق خریدوفروش فولاد و محصولات فولادی به‌ویژه مقاطع پرکاربرد در حوزه ساخت‌وساز است. بااین‌وجود در طول هفته‌های اخیر شاهد بروز رکود جدی در روند معاملات فولاد در بورس کالا بوده‌ایم. سیاست‌های دولت در تنظیم بازار و تولید فولاد و همچنین روند رو به رشد بهای این فلز در ماه‌های پایانی سال گذشته، از مهم‌ترین دلایل کم‌رونقی بازار این فلز محسوب می‌شوند.

در همین‌حال باید اذعان کرد که پروژه‌های ساخت‌وساز در موقعیت کنونی اقتصاد ایران، از رونق کافی برخوردار نیستند. در این میان، پروژه‌هایی از جمله طرح ملی مسکن نیز تنها در حد شعار باقی می‌ماند و اثرگذاری بالایی بر رونق‌بخشی ساخت‌وساز و مصرف فولاد، نخواهند داشت. در چنین فضایی، تنها روند رو به رشد نرخ دلار در بازار آزاد و همچنین احتمال بروز محدودیت برای صنایع فولادی طی هفته‌های آتی در تامین برق، رونق را به بازار خریدوفروش فولاد هرچند برای مدت‌زمان نه‌چندان طولانی بازخواهد گرداند.

رونق بازار با اجرای طرح نهضت ملی مسکن

در روزهای پایانی اردیبهشت، نشست شورای مسکن با حضور مهرداد بذرپاش و معاونان مسکنی این وزارتخانه برگزار و گزارش روند اجرای طرح نهضت ملی مسکن در سراسر کشور ارائه شد. در این نشست وزیر راه و شهرسازی بااشاره به تضمین تامین فولاد و سیمان برای ساخت‌وسازهای مسکن حمایتی با نرخ مناسب که در ۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۳ به‌تصویب هیات‌وزیران رسید، یادآور شد: بورس کالا مکلف شد این محصولات را با نرخ‌های حمایتی و مناسب‌تر برای تامین مسکن حمایتی در اختیار بنیاد مسکن انقلاب اسلامی قرار دهد.

گفتنی است چندی پیش، رئیس هیات‌عامل صندوق ملی مسکن از ورود این صندوق به بازار خرید سیمان از طریق بورس در آینده نزدیک خبر داد. محمدرضا مهدیار اسماعیلی افزود: در ادامه حمایت‌های این صندوق از سازندگان مسکن، پس از اجرایی شدن خرید فولاد در سال گذشته، امسال خرید سیمان به‌منظور تزریق به پروژه‌های مسکن کشور در برنامه صندوق ملی مسکن قرار دارد.

رئیس هیات‌عامل صندوق ملی مسکن، کاهش نرخ مصالح برای سازندگان با حذف واسطه‌ها و افزایش سرعت پیشرفت پروژه‌های طرح نهضت ملی مسکن را دستاوردهای مهم ورود این صندوق به عرصه خرید مصالح ساختمان‌سازی عنوان کرد و ادامه داد: علاوه بر این با خریدهایی که به‌صورت عمده با حجم بالا و به‌صورت نقد از طریق بورس انجام می‌شود، از تولیدکنندگان داخلی مصالح ساختمانی هم حمایت خواهد شد.

وی اظهار کرد: فولادهای خریداری‌شده در سال گذشته توسط این صندوق به‌زودی به پروژه‌های مسکن در نقاط مختلف کشور تزریق خواهد شد. براساس مصوبه هیات‌امنای صندوق ملی مسکن در اجرای تبصره‌های یک و ۲ ماده ۱۳ قانون جهش تولید مسکن به این صندوق اجازه داده شده است تا نسبت به خرید سیمان و فولاد از طریق بورس کالا یا سایر راه‌های مصوب در شورای‌عالی مسکن اقدام کند.

محدودیت برق مدیریت می‌شود

علی‌اکبر محرابیان، وزیر نیرو در جمع فولادسازان وعده داد تا در ماه‌های گرم سال بالاترین میزان انرژی برق برای صنعت فولاد تامین شود. محرابیان گفت: وزارت نیرو در قالب برنامه‌های تعاملی با انجمن فولاد، بالاترین میزان برق ممکن برای این صنعت را در فصل گرم پیش‌رو فراهم می‌کند. یک‌سوم برق تولیدی کشور توسط صنایع انرژی‌بر مصرف می‌شود. در تابستان ۱۴۰۲ و در مقایسه با تابستان ۱۴۰۰ میزان برق تحویلی به‌کل صنایع انرژی‌بر به‌واسطه مدیریت باری که انجام شد، ۲۵ درصد افزایش یافت. صنایع فولادی نیمی از کل انرژی برق صنایع را به خود اختصاص داده‌اند.

محرابیان تصریح کرد: برق موردنیاز صنایع کوچک و کارگاهی که ۹۲ درصد کل صنایع را شامل می‌شوند، بدون محدودیت در فصل گرم سال تامین می‌شود. دسته دوم صنایع متوسط و شهرک‌های صنعتی هستند که ۵۶هزار واحد صنعتی را شامل می‌شوند. برق موردنیاز این صنایع به مدت ۶ روز در هفته و به‌صورت شبانه‌روزی تامین می‌شود. وی همچنین درباره صنایع گروه سوم توضیح داد: ۷۰۰ واحد صنعتی بزرگ و انرژی‌بر مانند صنعت فولاد، مس، آلومینیوم، سیمان و... هیچ‌گونه تعطیلی به‌واسطه انرژی برق نخواهند داشت و تنها اقدامی که این صنایع برای حفظ پایداری شبکه سراسری انجام می‌دهند، این است که ساعت پرباری خود را به نیمه‌شب منتقل خواهند کرد و در ساعات گرم روز که مصرف برق شبکه اوج می‌گیرد، برق کمتری دریافت می‌کنند.

دلخوش به وعده‌ها نباشید

محمد اعتباری، فعال صنعت فولاد اظهار کرد: طی روزها و هفته‌های اخیر شاهد بروز کم‌رونقی در جریان خریدوفروش فولاد از بورس کالا بوده‌ایم. تنها طی روزهایی که بهای دلار در بازار آزاد، افزایش نسبی یافت، تقاضا برای خرید فولاد شکل گرفت، اما به‌دنبال بازگشت دوباره دلار به کانال ۸۵ و ۵۹ هزار تومان، در عمل از رونق معاملات فولاد، کاسته شد.

این فعال صنعت فولاد گفت: در ماه‌های پایانی سال ۱۴۰۲ شاهد رشد قابل‌توجه بهای فولاد و محصولات فولادی بودیم. بنابراین انتظار می‌رود رکود حاکم بر رینگ معاملاتی بورس کالا تا ماه‌های پایانی امسال نیز ادامه داشته باشد. در این میان، بروز محدودیت در تامین برق موردنیاز فولادسازان طی هفته‌های آتی می‌تواند محرک بازار فولاد باشد.

وی افزود: میزان مصرف برق در صنایع فولاد و واحدهای تولیدکننده آهن‌اسفنجی قابل‌توجه است، بنابراین انتظار می‌رود در ماه‌های آتی، شاهد بروز محدودیت در تامین برق صنایع فولادی باشیم. در چنین شرایطی، شاهد رشد نرخ فولاد خواهیم بود.

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر تاثیر ابلاغیه وزارت راه و شهرسازی بااشاره به تضمین تامین فولاد و سیمان برای ساخت‌وسازهای مسکن حمایتی گفت: باتوجه به آنکه در آستانه تغییر زودتر از موعد دولت سیزدهم هستیم، دیگر نمی‌توان به اجرای این دست پروژه‌ها امید داشت؛ در نتیجه نباید منتظر رونق بازار فولاد از این محل باشیم.

خطر افت تولید جدی است

رضا شهرستانی،فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: دولت سیاست‌های ناکارآمدی را در قبال صنایع و به‌ویژه زنجیره فولاد در پیش گرفته و این سیاست‌های ناکارآمد به بروز رکود جدی در فرآیند خریدوفروش فولاد کشور منتهی شده است. این رکود تجاری به حوزه تولید نیز سرایت خواهد کرد و شرایط عملکردی صنایع را هم تحت‌تاثیر منفی قرار خواهد داد.

شهرستانی گفت: سیاست‌گذاران در سال‌ها و ماه‌های اخیر به‌دنبال آن بوده‌اند که نرخ فولاد و محصولات فولادی را پایین نگه دارند تا نشانی از کنترل تورم باشد. یعنی نرخ فولاد، قربانی سیاست‌های تورم‌زایی دولت شده است. بااین‌وجود بهای نهاده‌های تولید فولاد در این دوره به‌شدت افزایش یافته است. کمااینکه بهای برق مصرف صنایع فولاد در ماه‌های پایانی سال ۱۴۰۲، برابر ۲۵۰ درصد افزایش یافت. این رشد نرخ به‌قدری قابل‌توجه بود که در حال حاضر نرخ برق صنایع فولاد ایران به‌مراتب بالاتر از بهای انرژی در کشورهایی همچون روسیه و اوکراین است.

وی افزود: باوجودی که صنایع فولادی ناچارند نهاده‌های تولید خود را با احتساب تورم روز و نرخ دلار در بازار آزاد خریداری کنند، باید ۱۰۰ درصد ارز صادراتی‌شان را با قیمت دلار نیمایی به کشور بازگردانند. بهای دلار نیمایی در حال حاضر حدود ۴۲هزار تومان است، در حالی که نرخ این اسکناس امریکایی در بازار آزاد در کانال ۵۸ و ۵۹ هزار تومانی نوسان دارد. در چنین فضایی، عملا صادرات و بازگشت ارز ارزان به کشور، توجیه اقتصادی ندارد. این فعال صنعت فولاد گفت: دولت در ماه‌های گذشته اقدام به فروش اوراق قرضه با سود قابل‌توجه حدود ۳۸ درصدی کرده است. در همین حال نرخ بهره بانکی نیز از ۲۵ درصد به ۳۸ درصد افزایش یافته است، اما هیچ سرمایه‌گذاری دیگری در کشور، این درآمد را ندارد. در چنین فضایی عملا تولید از مرحله سود و صرفه اقتصادی خارج می‌شود.

تولید فولاد از صرفه افتاد

باتوجه به شرایط یادشده، در عمل ارائه تسهیلات نیز به بخش‌های مختلف اقتصادی، محدود می‌شود؛ در همین‌حال رکود بر فرآیند ساخت‌وساز حاکم خواهد شد و به‌این‌ترتیب، فروش فولاد و محصولات فولادی نیز از رونق خواهد افتاد.

شهرستانی در پاسخ به سوالی مبنی بر تحقق وعده وزیر نیرو در تامین برق صنایع طی فصل تابستان اظهار کرد: در موقعیت کنونی، تولید فولاد عملا از صرفه اقتصادی افتاده است. در چنین شرایطی، بسیاری از صنایع ناچار خواهند بود از تولید خود بکاهند و به‌این‌ترتیب بخشی از مشکل کشور در تامین برق صنایع مرتفع خواهد شد. اما نباید فراموش کرد که میزان کسری برق موردنیاز صنایع در سال گذشته ۱۲هزار مگاوات بود و پیش‌بینی می‌شود این کسری در امسال به ۱۹هزار مگاوات افزایش خواهد یافت؛ در نتیجه افت تولید صنایع در نهایت به‌نفع سیاست‌گذاران تمام می‌شود.

وی افزود: باتوجه به شرایط توصیف‌شده، شاهد خرید فولاد ایران و فروش آن با کارت بازرگانی اجاره‌ای با بهای ارزان به بازارهای جهانی خواهیم بود؛ در نتیجه از یک‌سو هیچ ارزی به کشور بازنخواهد گشت و از سوی دیگر نیز، شاهد ارزان‌فروشی فولاد ایران در بازار جهانی خواهیم بود.

شهرستانی تاکید کرد: باتوجه به محدودیت‌های پیش‌روی صادرات فولاد و کم‌رونقی خرید این فلز در بازار داخلی، رقابت منفی میان فعالان این صنعت شکل می‌گیرد و بسیار چالش‌زا خواهد بود.

کلام آخر

بهار دوره رونق ساخت‌وساز است، برهمین‌اساس نیز به‌طورسنتی انتظار می‌رود، در این فصل شاهد افزایش تقاضا برای خرید فولاد و محصولات فولادی باشیم؛ به‌ویژه آنکه در ماه‌های آتی محدودیت در تامین برق صنایع آغاز و به‌طبع از رونق خرید فولاد کاسته خواهد شد، اما در هفته‌های اخیر شاهد از رونق افتادن فروش محصولات تولیدشده در زنجیره فولاد کشور بوده‌ایم. تا جایی‌که در روزهای موردبحث، محصولات فولادی عرضه‌شده در رینگ معاملاتی بورس کالا، خریدار نداشته‌اند.

این کم‌رونقی در معاملات آهن‌اسفنجی، شمش فولاد و حتی محصولات نهایی ازجمله میلگرد به‌چشم می‌خورد. فعالان صنعت فولاد دلیل این کم‌رونقی را سیاست‌های ضدصادراتی عنوان می‌کنند، چراکه ظرفیت تولید فولاد و محصولات فولادی کشور به‌مراتب بالاتر از نیاز بازار داخلی است، بنابراین صادرات تنها راه ارتقای تولید در این زنجیره است. در شرایطی که صادرات کاهشی باشد، ضریب بهره‌برداری از فولاد محدود می‌شود و تبعات بسیاری را به‌دنبال خواهد داشت.

الزام به بازگرداندن ۱۰۰ درصد ارز حاصل از صادرات با نرخی به‌مراتب پایین‌تر از بهای دلار در بازار آزاد، مهم‌ترین علت از صرفه افتادن صادرات و افت تولید در این بخش است؛ کاهشی که اثرات آن به‌مرور بر اقتصاد نمایان می‌شود و چالش‌های جدی را به مردم و فعالان صنعتی تحمیل می‌کند. باید خاطرنشان کرد در طول سال‌های گذشته شاهد جذب سرمایه قابل‌توجه به صنعت فولاد بوده‌ایم، به‌این‌ترتیب ظرفیت قابل‌توجهی از تولید فولاد در کشور نصب شده است.

باتوجه به محدودیت مصرف فولاد در کشور، صادرات تنها راهکار تداوم تولید در این زنجیره است. با بروز محدودیت در روند صادرات فولاد، شاهد ایجاد چالش در مسیر تولید و توسعه فولاد هستیم.

روی موج خبر

تشدید موانع تولید در سایه نوسانات ارزی

قابلیت تولید ۷۰ میلیون تن سیمان در کشور وجود دارد

با توجه به اینکه میزان مصرف داخلی ۶۵ میلیون تن در سال است، با پیش‌بینی تقاضای مصرف داخل کشور آمادگی لازم جهت تامین مصرف نیاز داخل را داریم تا به ۷۰ میلیون تن برسانیم.«حمید فرمانی» رئیس هیات مدیره انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان اظهار کرد: در سال گذشته کمی بیش از ۷۱ میلیون تن سیمان و حدود ۷۶ میلیون تن کلینکر تولید شده است که ۱۱ درصد نسبت به سال ۱۴۰۱ افزایش تولید داشتیم.وی ادامه داد: در سال قبل میزان صادرات سیمان و کلینکر حدود ۱۴.۵ میلیون تن بود که نسبت به سال ۱۴۰۱ شاهد رشد ۶ تا ۷ درصدی صادرات بودیم.

فرمانی با تاکید بر اینکه یکی از مشکلاتی که صنایع هرساله با آن روبه‌رو است، مشکل تامین برق در تابستان و قطعی‌های گاز در زمستان است، گفت: علی‌رغم اینکه صنعت سیمان در سال ۱۴۰۱ با چالش‌های مختلفی مواجه شد، اما با وجود محدودیت‌های انرژی در سال ۱۴۰۲ شاهد وضعیت نسبتا خوبی بودیم.رئیس انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان مطرح کرد: البته با یکسری از چالش‌ها مواجه هستیم که مستلزم رایزنی با نهادهای دولتی اعم از اصلاح قیمت‌ها، تامین انرژی، تامین قطعات یدکی ساخت داخلی و عدم وابستگی به خارج از کشور هستیم.وی بیان کرد: با توجه به اینکه میزان مصرف داخلی حدود ۶۵ میلیون تن است با پیش‌بینی تقاضای مصرف داخل کشور آمادگی لازم جهت تامین مصرف نیاز داخل را داریم که باید این رقم را ۷۰ میلیون تن برسانیم. البته تمامی این موارد مشروط به عدم قطعی برق و گاز در کشور است.

صنعت فولاد بدون قطعی برق ۱۵ میلیون تن صادرات دارد

عضو هیأت رئیسه انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفت: صنعت فولاد امروزه ۱۵ میلیون تن صادرات دارد اما قطعی برق به این صنعت صدمه می‌زند.

عضو هیأت رئیسه انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در زمینه قطعی برق واحدهای صنعتی توسط وزارت نیرو، چالش‌ها و تبعات این امر در بخش فولادی کشور که به عنوان مزیت نسبی و بخش ارز آور شناخته می‌شوند، گفت: فولاد از صنایع موفق کشور کشور محسوب می‌شود و می‌تواند تولید ۵۴ میلیون تن را تا سال ۱۴۰۴ به ثمر برساند. وظیفه دولت تأمین زیر ساخت‌های مورد نیاز بخش صنعتی از جمله برق، آب، گاز و راه... است، لازم است وزارت نیرو در سال‌های به وظایف خود در تأمین این زیر ساخت‌ها در طرح‌های توسعه‌ای عمل کند. همچنین باوجود اضافه شدن سالانه یک میلیون مشترک در صنعت برق، برای آن فکری شود و سالانه از تأمین برق مورد نیاز مشترک‌های پیشین به ویژه بخش صنعتی کاسته نشود.

احمد دنیا نور افزود: چالش و دغدغه‌ای که امروز صنعت فولاد دارد این است که نه تنها در گذشته هیچ برنامه‌ریزی بلند مدتی نشده است بلکه باوجود نابرابری تراز تولید و تقاضای برق برای آینده برنامه‌ای وجود ندارد، این به این معناست که در گذشته که برنامه‌ای صورت گیرد و از این به بعد هم برنامه مشخصی در سپهر فعالیت‌ها معرفی و تصویب شود و واحدهای صنعتی این امید را داشته باشند که ۳ سال یا ۵ سال دیگر از این وضعیت خارج شوند.عضو هیأت رئیسه انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران بیان کرد: کشور امروز ۱۰ هزار مگاوات کسر برق دارد؛ اگر وزارت نیرو فقط یک سال برق واحدهای بزرگ را قطع نکند این واحدها به راحتی در سال آینده می‌توانند با ایجاد نیروگاه ۱۰ هزار مگاوات برق تولید کنند. برای ایجاد نیروگاه ۱۰ هزار مگاواتی، حدود ۲.۵ میلیارد دلار هزینه لازم است و با قطعی برق سالانه ۲ میلیارد دلار ضرر و زیان فقط به ۳ یا ۴ شرکت بزرگ فولادی وارد می‌شود.

وی تصریح کرد: علاوه بر این مشکلات وزارت نیرو به صنعتی و فولادی‌ها برای ایجاد نیروگاه فشار می‌آورد. در حالی که این امر وظیفه صنعت نیست و وظیفه وزارت نیرو است. صنعت فولاد در بالاترین حجم به طور کل ۵ هزار مگاوات برق مصرف می‌کند، که همواره ۲ هزار مگاوات مصرف برق را واحدهای صنعتی-معدنی چادرملو، شرکت فولاد مبارکه... تأمین و تولید می‌کنند و ۳ هزار مگاوات دیگر از شبکه گرفته می‌شود که نه تنها ۳ هزار مگاوات برق مصرفی بخش فولاد را که قطع می‌کنند بلکه ۲ هزار مگاوات تولیدی هم گرفته می‌شود.

دنیا نور افزود: زمینه حل این چالش این است که خردمندانه راجع به صنعت برق تصمیم گرفته شود، به این معنا که وزارت نیرو به وظیفه اصلیش که تأمین زیر ساخت است، عمل کند. وظیفه صنعت ساخت نیروگاه نیست، اگر صنعت درگیر ساخت نیروگاه و همچنین طبق خواسته وزارت نفت از شرکت فولاد مبارکه با در تحویل میدان گازی به این واحد، درگیر اکتشاف گاز شود؛ پس چه کسی فولاد تولید کند؟ مگر واحدهای فولادی تخصص این امر را دارند؟ تنها توقعی که بخش صنعتی و فولادی از وزارت نیرو دارد ورود خردمندانه و عالمانه برای تأمین و حل قطعی برق است.

وی درباره تبعات قطعی برق گفت: صنعت فولاد امروزه ۱۵ میلیون تن صادرات دارد و مزیت نسبی کشور محسوب می‌شود. اما با قوانین خلق الساعه، از جمله توقف صادرات به بهانه اینکه فولاد کالای خام صادر می‌کند، قطعی برق در تابستان‌ها و قطعی گاز در زمستان‌ها و فشارهای مالیاتی مضاعف در پایان سال، این به معنای کاهش فضا برای زندگی و نفس کشیدن صنعت فولاد است. نکته اساسی که وجود دارد. صنعت فولاد کشور با ۱۵ میلیون تن صادرات در سال ۱۴۰۱ موفق شد ۹ میلیارد دلار ارز آوری برای کشور داشته باشد ۹ میلیارد دلار حدود ۲۵ درصد ارز آوری کل کشور است.عضو هیأت رئیسه انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران افزود: وقتی واحدها تعطیل شوند، اولین اتفاقی که رقم می‌خورد این است که کارگر ما بیکار می‌شود و بخش صنعتی به ناچار برای حفظ و بقای خود مجبور می‌شود اول از تمام مزایا و حقوقی که به کارگر می‌دهد بکاهد و این فشار اقتصادی مستقیم به خانواده‌ها و مردم عامه است و بعد از آن بخش صنعت مجبور به تعدیل نیرو می‌شود. این امر در سطح کلان، اقتصاد، ارز آوری و صادرات را تهدید می‌کند و چرخه اقتصاد کشور را به شدت تحت تأثیر قرار می‌دهد.

بر اساس گزارش مهر، وی متذکر شد: در گذشته بر اساس محاسباتی که به طور مقدماتی انجام شده است، با قطعی برق و گاز بالای ۴۰ هزار میلیارد تومان خسارت به صنعت فولاد وارد شده است. وزارت نیرو باید برای صنعت فولاد در حوزه برق فکری کند و در حوزه گاز هم تصمیم‌های جدی گرفته شود.

شرکت سنگ آهن مرکزی ایران پیشرو در زمینه هوشمندسازی معادن

مدیرعامل شرکت سنگ آهن مرکزی ایران با بیان اینکه این شرکت اولین شرکت معدنی است که به صورت حرفه‌ای نقشه راه تحول دیجیتال را طراحی و تدوین کرده است، گفت: با اجرای طرح هوشمندسازی، میزان بهره‌وری و سودآوری شرکت به بیش از ۲۰ درصد می‌رسد.مدیرعامل شرکت سنگ آهن مرکزی ایران با بیان اینکه این شرکت اولین شرکت معدنی است که به صورت حرفه‌ای نقشه راه تحول دیجیتال را طراحی و تدوین کرده است، گفت: با اجرای طرح هوشمندسازی، میزان بهره‌وری و سودآوری شرکت به بیش از ۲۰ درصد می‌رسد.مجتبی حمیدیان به بازدید کارشناسان چینی شرکت چاینا الکترونیک از شرکت سنگ آهن مرکزی ایران اشاره کرد و افزود: طبق تفاهم‌نامه‌ای که بین شرکت سنگ آهن مرکزی ایران با شرکت چاینا الکترونیک به امضا رسیده است، کارشناسان این شرکت برای بررسی دقیق و مشاهده فرایندها در شرکت حضور پیدا کردند تا زمینه هوشمندسازی در حوزه کاری معاونت معدنی و تولید را راه‌اندازی کنند.وی با بیان اینکه شرکت چاینا الکترونیک شرکت قدرتمندی در حوزه هوشمندسازی است، عنوان کرد: این شرکت راهکارهای خوبی در ایجاد امنیت و پایداری بالا، صرفه اقتصادی و پوشش ارتباطی مناسب دارد. نگاه کارشناسان این شرکت چینی پس از بازدید از بخش‌های مختلف شرکت، نگاه مثبتی بوده و به زودی زمینه فعالیت فراهم می‌شود.مدیرعامل شرکت سنگ آهن مرکزی ایران، تصریح کرد: شرکت چینی مذکور در حوزه هوشمندسازی در ۶۰ کشور دنیا فعالیت‌های مختلفی انجام داده و قرار است موضوع هوشمندسازی در کل زنجیره عملیات معدنی و تولیدی شرکت سنگ آهن مرکزی ایران را نیز اجرایی کند.حمیدیان در ادامه با بیان اینکه هوشمندسازی در شرکت سنگ آهن مرکزی ایران موجب حذف نیروی انسانی نمی‌شود، ابراز کرد: این موضوع فقط به منظور افزایش راندمان کاری، شفاف‌سازی، بهر وری و سودآوری انجام می‌گیرد.

روزگار معدن
چهارشنبه
۱۶ خرداد ۱۴۰۳ • ۲۷ ذی القعده ۱۴۴۵ • ۵ ژوئن ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۳۱۷

نیکل اندونزی راهی بورس فلزات لندن شد

بورس فلزات لنـدن (LME) ثبت اولین برند اندونزیایی نیکل تصفیه‌شـده را تایید کرده اسـت. در این راسـتا گنجانـدن نام تجاری جدیـد در LME نقطه عطفی برای صنعت جهانی به حساب می‌آید.

اندونزی پنج‌سال پیش فقط ۶۰۰هزار تن نیکل تولید می‌کرد و بیشتر آن را به‌عنوان سـنگ معدن فرآوری‌نشـده به چین می‌فرسـتاد که در آنجا به فولاد ضدزنگ تبدیل می‌شد.

سـال گذشـته این کشور ۲.۰۳میلیون تن نیکل اسـتخراج کرد که بیش از نیمی از میزان تولید جهان را تشـکیل می‌دهد. اندونزی اکنـون طیفی از محصولات نیکل، از جمله فلز تصفیه‌شـده با خلوص قابل قبول بـرای تحویل LME را صادر می‌کند. این امر برای این کشور نشان‌دهنده آن است که با ممنوعیت صادرات سنگ معدن از سال ۲۰۲۰ تاکنون، معدنچیان را مجبور به حرکت به سمت پایین‌دست کرده‌اند.

این اقدام برایLME تقویت‌کننده نقدینگی به حساب می‌آید؛ چراکه به نظر می‌رسد قرارداد نیکل خود را پس از بحران سـال ۲۰۲۲ بازسـازی کند. با این حال، برای دیگر مدعیـان فعال در ایـن حوزه، تبدیل اندونزی به یکـی از قدرت‌های بازار نیکل ممکن اسـت مشکل‌ساز شود. سایر کشـورها با ممنوعیت صادرات سنگ معدن فرآوری‌نشده اندونزی موافق نبودند و از این‌رو اتحادیه اروپا در سال ۲۰۲۲ پرونده‌ای علیه این کشور در سازمان تجارت جهانی تشکیل داد. این سیاست بحث‌برانگیز بود؛ اما به طور غیرقابل انـکاری موفق بوده و از نظر تولید کامل نیکل و همچنین از لحاظ ترکیب محصول نیز موفق ظاهر شده است.

نقـش در حـال تغییر اندونزی در زنجیره تامین نیکل جهانی به‌واسـطه تجارت این کشـور با چین، این کشور را به مشتری اصلی نیکل تبدیل کرده است. در سال ۲۰۱۸ تبادل نیکل بین دو کشـور منحصرا به شکل سـنگ معدن یا نیکل آهن بود که اولین مرحلـه ارتقای فرآیند موردنیاز دولت اندونزی اسـت. همان‌طور کـه بازیگران چینی مسیرهای پردازش جدیدی را برای سولفات‌نیکل با درجه باتری باز کرده‌اند، محصولات بیشتری در تجارت دو کشور ظاهر می‌شود.

چین قبل از سال ۲۰۲۲ نیکل مات صفر را از اندونزی وارد می‌کرد، چراکه در چین تولید نمی‌شـد. میزان واردات سال گذشته چینی‌ها بیش از ۳۰۱هزار تن گزارش شده اسـت. اکنون اندونزی سـولفات نیکل و همچنین نیکل تصفیه‌شـده را به چین صادر می‌کند. صادرات سـولفات در اوایل سال گذشته آغاز شد و به ۶۰هزار تن رسید. حجم صادرات سولفات به چین در سه‌ماه ابتدایی امسال نیز بیش از ۴۰هزار تن بوده است.

در سفری به اعماق جوان‌ترین غارهای زمین خبر ساز شد:

کشف ماده معدنی جدید در دل آتشفشان

مهدی نجفی

فرانچسـکو سـائورو برای اولین بار در ۴ سالگی برای اولین بار غار نوردی کرد. او با پدرش، اسـتاد جغرافیا، در کوه‌های لسینی، نزدیک روستای بوسکو کیسانووا در شمال ایتالیا، جایی که پدرش در آنجا بزرگ شـده بود این تجربه را به دست آورد. پدر او یک کاوشـگر آماتور در غارها بود و این سفر نوعی آئین تربیتی او به حسـاب می‌آمد. سائورو می‌گوید: تنهـا خاطره‌ای که از آن غارها دارم این اسـت که گریه کردم و از تاریکی خیلی ترسـیده بودم. وقتی سـائورو ۱۲ ساله شده بود و دوباره با خانواده‌اش از ایـن منطقه دیدن کـرد، بنیانگذار یک موزه محلی بـه او می‌گوید که غاری در نزدیکـی آن محل، پر از اسـتخوان‌های پرندگان باسـتانی اسـت. سائورو می‌گویـد: آن لحظه، کنجکاوی من بر ترسـم غلبه کرد. از آن روز به بعد، زندگی او با غارها گره خورد

نزدیک به سـه دهـه پـس از آن روز، این زمین شـناس ۳۹ ساله به ده‌ها غار در سراسر جهان سفر کرده است، از جزایر اقیانوس اطلس گرفته، تا داخل آسـیاب های یخچالی در کوه‌هـای آلپ و غارهای کـف جنگل‌های بارانی آمازون. در سـال ۲۰۱۳، او تعـدادی از قدیمی ترین غارهـای جهان را در کوه معروف به Auyán Tepui در ونزوئلا کشف کرد. در مجموع، او بیش از ۹۰ کیلومتر از این جهان‌های پنهان را بررسی کرده است، از جمله چندین غار که تا پیش از او، برای بشـریت ناشناخته بودند. برخی از ایـن غارها میلیون‌ها سـال قدمت دارند و برخی دیگر ده‌ها هزار سال پیش شکل گرفته‌اند. او اخیراً غارهایـی را کاوش کرده اسـت که بسـیار جوان‌تر هسـتند. از جمله غارهای بکـر معروف به لوله‌های گدازه، که در داخل تپه‌های خنک شـده از سـنگ مذاب در طی فوران آتشفشـان Fagradalsfjall، در جنوب ایسـلند، در سال ۲۰۲۱ ساخته شده‌اند. برای کسـانی که اهل قدم گذاشـتن در مکان‌های کشـف نشـده هیجان زده‌اند، این فضاها می‌توانند بهترین گزینه باشند. اما فراتر از این هیجانات، این غارهای نوزاد فرصتی بسیار نادر برای مطالعه جهان غارها تقریباً از لحظه پیدایششان ارائه می‌دهند.

▣ غارهای ساختمانی در دل ایسلند

رایج‌تریـن غارهـای روی زمین زمانی تشـکیل می‌شـوند که آب باران با دی اکسید کربن موجود در خاک مخلوط شـده و به اسیدی ضعیف تبدیل می‌شود. سپس این محلول سنگ‌های نرم و محلول مانند سـنگ آهک را در خود حل می‌کند. غارهای "ویرانگر" هم مشابه همین پروسه را در داخل کوه‌ها و تپه‌های سـنگی ساخته شـده از موادی با قابلیت حـل کمتر مانند بازالت طی می‌کنند، با این تفاوت که اینجا آب جاری به آرامی سنگ‌های مقابل خود را در مدت زمان بسـیار طولانی فرسـایش می‌دهد و سـوراخ می‌کند. در مقابل، غارهای «ساختمانی» زمانی ساخته می‌شـوند که گدازه‌های جاری سرد شـدن می‌شوند و لایه‌ای پوسـته‌دار و بالایی ایجاد می‌کنند که به شـکل سنگ جامد می‌شود. سپس همانطور که گدازه مذاب زیر پوسته حرکت می‌کند و بیرون می‌ریزد، یک حفره جدید به جا می‌گذارد، که به آن یک لوله گدازه هم گفته می‌شـود. سائورو می‌گوید: ایـن غارها در مقیاس زمان در علم زمین شناسـی، گویی در یک ثانیه ساخته شده‌اند. اندازه لوله‌هـای گدازه می‌تواند از یـک لوله‌ی کوچک به قطر سـه فوت تا یک اتاق بزرگ بـا ارتفاع بیش از ۱۵۰ فوت متغیر باشد. آنها می‌توانند به صورت یک مجرای منفـرد یا به صورت مجموعه‌ای از لوله‌های کوچک و متصل به هم تشـکیل شوند. حتی برخی ممکن است ساختاری به صورت طبقه بندی، یعنی روی همدیگر داشته باشند.

تقریباً بین ۵۰ تا ۷۰ آتشفشان از ۱۵۰۰ آتشفشان فعال سیاره زمین هر ساله فوران می‌کنند. هنگامی که کوه Fagradalsfjall در مارس ۲۰۲۱ شـروع به فوران کرد و به خواب بیش از ۸۰۰ ساله‌ی خود پایان داد، جهان شیفته ی این آتشفشان شد، چراکه همین یک فوران، بـه اندازه‌ی تمام فوران‌های یک دهه قبل باقی نقاط ایسلند، ابرهای غول پیکری از جنس خاکستر را به آسمان اروپا پرتاب کرد. نه تنها این فوران تأثیری بر سـفرهای هوایی اروپا نداشت، بلکه گردشگرانی از ایسلند و سراسر جهان به سمت ایـن مکان هجوم آوردنـد و برخی از آنها خود را به حدود یک کیلومتری فوران رساندند تا به گدازه‌های قرمز و زرشـکی درخشانی که از کوه فوران می‌کند و از کناره‌های آن همچون آبشار جاری شده است، نگاه کنند. سائورو می‌گوید: این اولین باری بود که دوربین‌های زیادی در اطراف آتشفشـان داشتیم، و تصاویر زیادی از هزاران گردشـگری که برای دیدن ایـن نمایش باورنکردنی به آنجا می‌رفتند در فضای مجازی پخش شد.

سائورو، غارشـناس حرفه‌ای و رئیس یک انجمن اکتشـاف جغرافیایی به نـام لا ونتا، که همچنین با ناسـا و آژانس فضایی اروپا بـرای کمک به آموزش فضانوردان در اکتشـاف سـیارات کار می‌کند، این تحـولات را از خانه خود در شـمال ایتالیا زیر نظر داشـت. او هر روز سـاعت‌ها به تماشای عکس‌ها و فیلم‌های این منطره می‌گذراند. این جریان غنی از اطلاعات نه تنها به محققـان این توانایی را می‌داد تا چگونگی و مکان شـکل گیـری غارها را ردیابی کننـد، بلکه همچنیـن فرصتی نادر بـرای مطالعه فضای داخلی غارهایی که هنوز توسـط موجودات زنده لمس نشده بودند ارائه کرد. یعنی فرصتی برای مشاهده فرآیند خنک‌سازی، تشکیل مواد معدنی و پخـش کلونی‌های اولیه میکروبـی در آن محیط‌ها بـا جزئیـات بی‌سـابقه. و از آنجایـی کـه غارها از گدازه‌هایـی با دمای بیش از ۱۸۰۰ درجه فارنهایت تشـکیل شـده‌اند، محیط داخل آن کاملاً استریل خواهد بود. سـائورو می‌گویـد: من فکر می‌کردم به محـض اینکه فوران متوقف شـود، این غارها مانند یک آزمایشگاه باورنکردنی خواهند شد. مانند دری به دنیایی جدید!

کـوه Fagradalsfjall در واقع یک کوه منفرد نیست، بلکه مجموعه‌ای از برآمدگی‌های کوچک در فلاتی در شبه جزیره ریکیانس، در حدود ۲۵ مایلی جنوب غربی ریکیاویک اسـت. منطقه اطراف صاف و پوشـیده از خزه اسـت. فوران اولیه از دره‌ای بین همین پشته ها شروع شد. در حینی فوران در چند ماه بعد ادامه یافت، سـائورو شـروع به برنامه ریزی کرد. او می‌دانسـت که دسترسی به غارها در اسرع وقت از نظر فیزیکی ضروری است.

▣ تضاد بین بیرون و داخل غارها

زمان بندی در این امر بسـیار حیاتی اسـت. این درسـی بود که غارنشناسان در سال ۱۹۹۴، هنگام مطالعـه لوله‌های گدازه‌ای که پس از فوران کوه اتنا در ایتالیا تشـکیل شـده بودند، آموختند. هنگامی کـه آنها نزدیک به یک سـال پـس از توقف فوران وارد لوله‌ها شدند، در نقطه‌ای که دمای داخل هنوز ۱۵۸ درجه بود، محققان کریستال‌ها و مواد معدنی کمیابی را یافتند. با این حال، شش ماه بعد، آن مواد معدنی از بین رفتند. آنها دواپایدار بودند، موادی که فرم خود را فقط در دماهای بالا نگه می‌داشـتند. با سرد شـدن لوله‌های گدازه، آنها ناپدید شده بودند، و بنابراین فرصتی برای بررسـی دقیـق آنها وجود نداشت.

برای آماده شـدن برای ورود به غارهای جدید در ایسـلند، سـائورو و تیمش به درک دقیقی از محل شـکل‌گیری آنها و اینکه کدام لوله‌ها راحت‌ترین و ایمن‌ترین دسترسی را ارائه می‌دهند، نیاز داشتند. گرو پدرسن، زمین شناس مرکز آتشفشان شناسی نوردیک دانشگاه ایسلند، وظیفه جمع آوری تصاویر را بر عهده داشـت. او و بیرگیر اوکارسون از مؤسسه تاریخ طبیعی ایسـلند، آتشفشـان را از طریق یک هواپیما بررسـی کرده و هر دو هفتـه یک بار بین مارس و سپتامبر ۲۰۲۱ بر فراز آن پرواز کردند. آنها همچنین تصاویر دیگری را که توسـط هواپیماهای بدون سرنشین و تصاویر ماهواره‌ای گرفته شده بود، جمع آوری کردند. پدرسن می‌گوید: به دلیل وجود تصاویـری از زوایای مختلف، ما در واقع توانسـتیم یک نقشـه توپوگرافی، علاوه بر یک نقشـه بصری خوب از میدان جریان گدازه ایجاد کنیم.

سـائورو و همکارانـش کـه از انجمـن نشـنال جئوگرافیـک کمـک مالـی دریافت کـرده بودند، سـرانجام در سپتامبر ۲۰۲۱، حدود یک هفته پس از فروکش کردن فوران، به آتشفشان نزدیک شدند. این تیم با اسـتفاده از نقشـه‌های خـود، پنجره‌ها یا نقـاط نورگیر را روی سـطح شناسـایی کردند، مکان‌هایـی کـه ورودی‌های بالقـوه ای به غارهای تازه تشـکیل شـده به حسـاب می‌آمدند. آنها یک پهپاد مجهز به دوربین‌هـای تصویربرداری حرارتی را بـر فراز منطقه به پرواز درآوردند تا دمای مناطق مختلف مناظر آتشفشـانی را ترسـیم کنند. در می ۲۰۲۲، آنها توانسـتند به ورودی غارهای متعددی نزدیک شـوند، اما دوربین‌های حرارتی نشان دادند که دمای داخل هنوز به ۹۰۰ درجه می‌رسد. سائورو می‌گویـد: از داخل حفره‌ها هوای سـوزاننده بیرون می‌آمد اما بادهای بیرون سرد بود. تضاد بین بیرون و داخل دیوانه کننده بود.

سـائورو و اعضای گروه او سرانجام در اکتبر سال جـاری با پوشـیدن لباس‌های متالـورژی که برای مقاومـت در برابر دمای بالا و تنفس از مخازن قابل حمل پر از هوای فشـرده طراحی شده بودند، وارد یکـی از غارها شـدند، زیرا هوای داخـل آن برای تنفس بسـیار داغ و مملـو از گازهای سـمی بود. دیوارها همچنان مانند یک کـوره گرما می‌تابیدند و در برخـی مکان‌ها دمای کـف غارها تقریباً ۲۰۰ درجه بود. سـائورو و دو عضو دیگـر تیم، مجهز به دوربین‌های تصویربـرداری حرارتی برای نظارت بر شـرایط، با احتیاط مانند یک صف سرباز پیشروی کردنـد و به فرد وسـط و فرد عقب اجـازه دادند تا در صـورت خطر و نیاز به چرخـش ناگهانی گروه، رهبـر خط را عقب بکشـند ... سـائورو می‌گوید: در آن موقعیـت، دمـای هـوا می‌توانـد از ۱۰۰ تا ۲۰۰ درجـه سـانتی‌گراد در تنها یـک متر تغییر کند. لوله‌ای که سـائورو از آن وارد شـد، دیوار غار همچنان می‌درخشـید و دمای آن نزدیک به ۶۰۰ درجه سـانتی‌گراد بـود. او می‌گوید: ایـن یکی از تاثیرگذارتریـن چیزهایی بود که دیده‌ام. پدرسـن از غارها پس از خنک شـدن بیشـتر بازدید کرد. او می‌گوید: من مکان‌های بسـیار کمی را روی زمین می‌شناسـم که بتوانید چیزهایی ببینید که شـبیه آن را فقـط هنگام تولد دیده‌اید. آنجا یک منظره‌ی شگفت انگیز بود.

▣ در جست‌وجوی مواد معدنی

دو زنجیره از تحقیقات علمی به فعالیت سائورو و همکارانش علاقه مند بودند. اول، آنها مشتاق بودند مـواد معدنی را که در داخـل غارها پیدا می‌کردند مطالعه کنند، یعنی موادی که روی دیواره‌های غار و سایر سطوح سنگی تشکیل شده بودند. دوم، آنها امیدوار بودند کشـف کنند این زیستگاه‌های شدید چه زمانی توسـط میکروارگانیسـم ها پر می‌شوند و تشـخیص دهند که کدام میکروب‌ها اول رشـد می‌کنند. یادگیری اینکه چگونه چنین غارهای تازه تشکیل شـده ممکن است برای اولین بار به حیات پناه داده باشـند، می‌تواند به محققان کمک کند تا ایده‌های خود را در مورد چگونگی توسعه حیات بر روی زمین اصلاح کنند، و همچنین راهنمایی‌هایی در مورد چگونگی و مکان جسـتجوی نشـانه‌های حیـات، فعلی یا گذشـته، در سـیارات دیگر ارائه می‌دهد. برای مثال، سـائورو درباره مریخ می‌گوید: مـا می‌دانیم که مدت زیـادی لوله‌هـای گدازه‌ای دائماً در آتشفشـان‌های مریخ شکل میگرفته اند. با فرض اینکه حیات در آنجا وجود داشـته باشد، آنها می‌توانستند به سـرعت پر از میکروارگانیسم ها، و به نوعی کشـتی نوح برای حیات روی مریخ تبدیل شوند،

محققان با نگرانـی از اینکه برخی از مواد معدنی ممکن اسـت در طول زمان تغییـر کنند یا ناپدید شـوند، یـک میکروسـکوپ الکترونی روبشـی به محـل آوردند تا تصاویری با وضـوح بالا از نمونه‌ها تهیـه کننـد تـا بـه شناسـایی آنها کمـک کند. راجر میلتنبرگ، تکنسـین شـرکت بیوتکنولوژی Thermo Fisher Scientific، ایـن ابزار را در یک چادر در کنار آتشفشـان قرار داد و یک ژنراتور را در داخل چادر راه انداخت تا خلاء مورد نیاز برای عملکرد میکروسکوپ را حفظ کند. شرایط غیرقابل پیش بینی بود. یک بـار، زمانی که باران می‌بارید، رودخانـه‌ای از میان چادر شـروع به شـکل گیری کرد. میلتنبرگ می‌گویـد: من منبع تغذیه را روی زمین گذاشـته بودم اما خوشبختانه آب نرسیده به آن منحرف شد. اگر شانس نمی‌آوردیم، برای تصویر برداری فقط یک فرصت کوتاه داشتیم.

محققان با انواع مواد معدنی در امتداد شکاف‌ها و شیارهای سطوح غار برخورد کردند. بوگدان اوناک، کانی شناس دانشـگاه فلوریدا جنوبی که بخشی از این تیم بود، می‌گوید: ما چیزهای سـفید زیبایی را پیدا کردیم. سپس گفتیم، یک دقیقه صبر کن، آنجا سبز است، آن طرف هم آبی است!

محققان بـا اسـتفاده از کاردک های اسـتریل، نمونه‌ها را تراشیده و در کیسه‌های مهر و موم شده با خلاء بسـته بنـدی کردند. از آنجایـی که دمای لوله‌های گدازه در ابتدا بسیار بالا بود، اوناک انتظار داشـت که مواد معدنی کریستال‌های کاملاً کم‌آبی باشـند، به همین خاطر از یافتـن برخی از موادی که بافت آن‌ها شـبیه شکر مرطوب بود، شگفت‌زده شـد. موادی که نشـان می‌دهند، بـا وجود گرمای زیاد، مولکول‌های آب در محیط در طول پروسـه‌ی کانی سازی گنجانده شده بودند. پس از جمع‌آوری نمونه‌هـا، سـائورو و همکارانش برمیگشـتند و به سمت چادر می‌رفتند تا آنچه را که پیدا کرده بودند ببینند. با مشخص کردن ترکیب شیمیایی نمونه از تصاویر تولید شده توسـط میکروسکوپ الکترونی، آنها معمولاً می‌توانستند هر ماده معدنی را در عرض نیم ساعت شناسایی کنند.

▣ افزایش تنوع میکروب‌ها در داخل غارها

ایـن تیم انتظار یافتن برخی مـواد معدنی مانند میرابیلیت را داشت که از هیدروژن، سدیم و گوگرد تشـکیل شده است. اما آنها مواد معدنی جدیدی را یافتند که از ترکیب مس با سـدیم، پتاسیم، گوگرد و سـایر عناصر تشـکیل شـده بودند. عناصری که منجر به تولید مواد کمیاب شـده بودند که تیم در حال حاضر مشـغول مطالعه آنها با جزئیات بیشتر است. برای مثال، یکی از مواد معدنی شگفت‌انگیز، wulffite بـود. یک کریسـتال سـبز زمـردی که ترکیب آن شامل سدیم و پتاسیم همراه با سولفات مس اسـت. فابریزیو نسـتولا، کانی‌شناس دانشگاه پادوآ، می‌گوید: پیـش از این تنها یک بار در تاریخ کانی‌شناسـی، این ماده در یک مکان آتشفشانی در روسیه یافت شده اسـت. نستولا، که در آزمایشگاه خـود در پادوآ در حال انجام تجزیه و تحلیل دقیق نمونه‌های معدنی اسـت، مطمئن است که برخی از این کانی‌ها کاملاً برای علم جدید هستند و به طور بالقوه فرآیندهای هنوز ناشناخته‌ای را که توسط آن کانی‌سازی انجام می‌شود، آشکار می‌کنند.

در همیـن حـال، همـکاران میکروبیولوژیسـت سـائورو، نمونه‌هایی را از تکه‌هایی از سطوح سنگی که با «بیوفیلم‌ها» مشخص شده بودند، جمع‌آوری کردنـد. بیوفیلم به تصاویری از مناطقی که شـروع بـه رشـد و کلونی سـازی باکتری‌ها کـرده بودند گفته می‌شـود. پس از اسـتخراج نمونه‌ها و تجزیه و تحلیـل DNA از آنها در آزمایشـگاه‌های خارج از محـل، محققـان دریافتند که میکروارگانیسـم های مختلف در قسـمت‌های مختلف هر غار رشد کرده‌اند. مارتینا کاپلتی، میکروبیولوژیست دانشگاه بولونیـا، می‌گوید: اولین داده‌ها نشـان می‌دهد که باکتری‌هـای محیطی، عمدتـاً آن‌هایی که با خاک مرتبط هسـتند، اول از همه کلونی سـازی را آغاز می‌کننـد. آنها احتمالاً در ابتدا از طریق جریان هوا به داخل غار منتقل می‌شوند. این میکروارگانیسم‌ها می‌توانند رشد کنند، چراکه می‌توانند روی سنگ‌ها زندگی کرده و از اکسـید شدن مواد معدنی انرژی بگیرند. با گذشـت زمان و با سرد شدن غارها، تنوع میکروب‌هـا در داخل غارهـا افزایش یافت. یافته‌ها نشـان می‌دهد که چنین اشـکال حیاتی، که برای بقای آنها به آب یا مواد آلی نیاز ندارند، باید بهترین شـانس را برای ایجـاد جای پایـی در محیط‌های شـدید و سخت، چه در گذشـته‌های دور و چه در سیارات دیگر داشته باشند.

رابی شـاون می‌گوید: تا همیـن حالا محققان نه تنها چندین ماده معدنی نادر را یافته‌اند، بلکه برخی از این مواد برای علم جدید خواهند بود

در واقـع، ردیابـی کلـون سـازی میکروبـی به دانشـمندان در جسـتجوی حیات در سـایر نقاط جهان کمک می‌کند. حتی در سـیاراتی که امروزه شـرایط سـطحی آنها نامسـاعد به نظر می‌رسـد، لوله‌های گدازه ممکن است زمانی پناهگاهی موقت یا پایدار برای اشـکال حیاتی فراهم کرده باشند که به سرعت در فضای داخلی گسترده شده‌اند و زنده مانده‌اند. سـائورو می‌گوید: اگـر برخی از مدل‌های میکروبـی خاص قادر به زاد و ولد و پخش سـریع در لوله‌های گدازه در زمین هسـتند، چرا این اتفاق نمی‌تواند در مریخ رخ دهد؟

موفت فیلد، لوله‌های گـدازه را به عنوان: الگویی برای آنچه ممکن است به طور بالقوه در دیگر اجرام منظومه شمسی پیدا کنیم، توصیف می‌کند. چراکه فعالیت‌های آتشفشـانی به زمیـن و مریخ محدود نمی‌شـود. حتـی آیو، یکـی از قمرهای مشـتری، آتشفشان‌های فعالی دارد که نشان می‌دهد سیارات و قمرهای فراتر از منظومه شمسـی ما ممکن است آتشفشـان و لوله‌های گدازه نیز داشـته باشند. به همین دلیل است که بوستون برای مطالعه غارهایی که سـائورو در حال بررسی آنها است ارزش زیادی قائل می‌شـود. او می‌گوید: من فکر می‌کنم تعیین مکان‌هایی در سرتاسـر جهان کـه در آن‌ها بتوانیم تاریخچـه اولیه کلونی سـازی میکروبی را از همان ابتدا ببینیم، چیزی است که شایسته توجه جهانی است.

فـوران Fagradalsfjall فروکش کرده اسـت، اما سـائورو اخبار مربوط به آتشفشان های دیگر در ایسلند را با علاقه دنبال می‌کند.

در ماه مارس گذشته، زمانی که فوران جدیدی در شـبه جزیره ریکیانس، در کوه هاگافل، چند مایلی غرب فاگرادال‌اسـفال آغاز شد، او در مورد تشکیل لوله‌های جدید، به معنای واقعی کلمه در زمان حال فکر کرد.

این غارهای کشـف نشـده می‌توانند شـکارگاه بعدی او باشد.

هدف چین کاهش مصرف زغال سنگ در بخش های متفرقه

چین به عنوان بخشـی از اقدام خود برای کاهش مصرف انرژی در کشـور و دسـتیابی به اهداف انتشار کربن در سال ۲۰۲۴، در حال برنامه ریزی برای کاهش بیشتر مصرف زغال سنگ در بخش های غیر برق در برخی مناطق مسـتعد آلودگی در سـال ۲۰۲۴ است.

برای دسـتیابی به این اهداف، چین بـه اصلاح فنی واحدهای تولید برق با سـوخت زغال سنگ در کاهش کربن، بهبود انعطاف پذیری و توانایی تامین گرما ادامه خواهد داد.

عـلاوه بـر این، بر اسـاس این طـرح، دیگ‌های زغال‌سـنگ بیشـتری را خاموش می‌کند و زغال‌سـنگ را با انرژی‌های پاکی که در کوره‌های صنعتی استفاده می‌شود جایگزین خواهد کرد.

انتظـار می‌رود چین تا پایان سـال ۲۰۲۵ اسـتفاده متفرقه از زغال‌سـنگ را به طور کامل ممنوع کند (زغال‌سـنگ با کیفیت پایین که عمدتاً توسط خانوارهای مناطق شمالی این کشور برای پخت و پز و گرمایش اسـتفاده می شـود و باعث ایجاد آلودگی شدید در مناطق کلیدی کنترل آلودگی می‌شود.)

دیگ های زغال سنگ و سایر تاسیسات زغال سنگ با ظرفیت کمتر از ۳۵ تن در ساعت اساساً تا سال ۲۰۲۵ از چرخه خواهند شد.

این کشـور همچنین به دنبال کنترل مصـرف نفت و در عین حال افزایش بهره برداری غیر متعارف گاز است.

بر اسـاس ایـن طرح، انتظـار می‌رود تـا پایان سـال ۲۰۲۵، سـوخت‌های غیرفسـیلی چین ۳۹ درصد از کل تولید برق این کشور را به خود اختصاص دهند.

پرمدار جهان

رویکردهای گذار به فولاد سبز

در این گزارش سـه رویکـرد نوآورانـه در بحبوحه چالش افزایـش ظرفیت و تحولات بازار مصـرف فولاد که راه را برای تولید فولاد سـبز در قاره آسـیا هموار می‌کند، مورد بررسی قـرار خواهد گرفت؛ همچنین مسـئله نیاز فـوری به فرایند کربن‌زدایی و توسـعه زنجیره تامین فـولاد کم‌کربن در قاره کهن ارزیابی خواهد شد.

افزایـش ظرفیت تولید همراه با افـت حجم تقاضای مداوم برای فولاد در آسـیا، فشـار بر فولادسـازان بـه منظور آغاز فرایند کربن‌زدایی و توسـعه زنجیـره تامین فولاد کم‌کربن را افزایش داده اسـت. از این رو، جای تعجب نیست که بسیاری از فولادسـازان مسیر دسـتیابی به اهداف طرح برایند انتشار کربن صفـر را در پیش گرفته‌اند و راه‌هـای مختلفی را برای رسیدن به نتایج مورد نظر ارزیابی و تحلیل کرده‌اند. در همین راسـتا، صادرکنندگان فولاد سبز در آسـیا مطابق با مکانیزم تعدیـل میـزان کربـن «CBAM» موظفند میزان انتشـار گازهای گلخانه‌ای محصولات تولیـدی خود را زمان صادرات محموله‌های سفارشـی به کشـورهای اتحادیه اروپا، در قالب گزارشـی به مقامات مسـئول ارائه کنند.یکی از رویکردهای رایجی که فولادسـازان در پیش گرفته‌اند، اسـتفاده از کوره قـوس الکتریکـی «EAF» بـه جـای روش کـوره بلند در فولادسازی اسـت. در این روش، امکان استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر و قراضه‌های آهنی بیشتری فراهم بوده و همچنین ثابت شده است که میزان تولید کربن بسیار کمتری نسبت به روش کوره بلند دارد.

یکی از رویکردهای دیگر گذار به فولاد سـبز در قاره آسیا، اسـتفاده از فرایند جداسازی و ذخیره‌سـازی کربن است که شامل جداسازی گازهای گلخانه‌ای در واحدهای فولادسازی، قبل از ورود آن‌ها به جو زمین و ذخیره‌سـازی کربن منتشـر شده می‌شـود. شـرکت ژاپنی «Nippon Steel» در سال ۲۰۲۳ اعـلام کرد کـه در حال مطالعه و ارزیابی اسـتفاده از ایـن فنـاوری با همکاری شـرکت چنـد ملیتی نفـت و گاز «ExxonMobil» و شرکت «Mitsubishi» است. در این طرح به جداسازی گازهای گلخانه‌ای از واحدهای تولید فولاد در ژاپـن و ارزیابـی امکان ذخیره‌سـازی آن در زیر زمین در کشورهایی چون مالزی، اندونزی و استرالیا اشاره شده است.

سـومین رویکـرد کربن‌زدایی در صنعت فولاد قاره آسـیا، به‌کارگیری فناوری‌های مبتنی بر هیدروژن سـبز اسـت که می‌تواند به طور موثری میزان انتشار کربن را کاهش دهد و از وابستگی صنعت فولاد به استفاده از سوخت زغال‌سنگ بکاهد. حداقل نیمی از فولادسـازان برجسته چین، سرمایه‌گذاری به منظور اسـتفاده از این فناوری‌ها در جهت کربن‌زدایی فرایند تولید خود را با تمرکز بر به‌کارگیری بریکت گرم «HBI» آغاز کرده‌اند.در همین راستا، شرکت فولادسازی چینی «Baowu Steel» در سـال ۲۰۲۳ سـاخت یک واحد فولادی مبتنی بر اسـتفاده از روش کوره قوس الکتریکی بر پایه هیدروژن سبز را در شـهر ژانژیانگ در اسـتان گوانگدونگ چیـن آغاز کرد که طبق گزارش‌هـا، اولین کوره فولادسـازی با میزان کربن تولیـدی صفر در این شـرکت خواهد بود. همچنین شـرکت «Meranti Green Steel» مسـتقر در سنگاپور با شرکت «GreenSteel WA» مسـتقر در اسـترالیا برای توسـعه روش‌های گندله‌سـازی، آهن اسفنجی و بریکت‌سازی بر پایه هیدروژن سبز در ایالت استرالیای غربی همکاری کرده است.

این شـرکت اعلام کرد که بر اساس سرمایه‌گذاری مشترک میـان شـرکت «Meranti Green Steel» و شـرکت «GreenSteel WA»، تمرکـز دو شـرکت مذکور بر تولید گندله سنگ‌آهن پرعیار، گندله آهن اسفنجی و بریکت‌سازی برای صادرات از جمله در واحد جدید تولید فولاد سبز شرکت «Meranti Green Steel» در تایلند قرار دارد.

در مـاه ژانویـه ۲۰۲۴، شـرکت «Esteel Enterprise Sabah Sdn Bhd» مالـزی یـک پـروژه فولاد سـبز ۲۰ میلیـارد رینگیتـی (۴/۲ میلیـارد دلاری) را پـس از امضای قراردادی با شـرکت تامین‌کننده داخلی انـرژی برای عرضه روزانـه ۱۵۰ میلیـون فوت مکعب اسـتاندارد گاز طبیعی در شـهرک صنعتی نفـت و گاز «Sipitang» راه‌انـدازی کرد. خبرگزاری‌هـای محلی اندونزی گزارش دادند که پروژه سـه فـازی در شـهرک صنعتی نفـت و گاز «Sipitang»، از گاز طبیعی به عنوان یک عامل کاهنده به جای کک و زغال‌سنگ اسـتفاده می‌کند که بر اسـاس آن، میزان انتشار کربن تا ۷۰ درصد کاهش خواهد یافت.علی‌رغم سرمایه‌گذاری‌های فراوان در توسـعه فناوری‌های مبتنی بر هیدروژن یا اسـتفاده از گاز طبیعی، چنین فناوری‌هایی همچنان ناقص و پرهزینه هستند اما این بدان معنا نخواهد بود که به‌کارگیری فولاد سبز در قاره آسیا پیشرفتی نکرده اسـت. در همین راستا، چندین قرارداد فولاد سـبز در سال ۲۰۲۳ به ویژه از سوی فولادسازان پیشرو در ژاپن و کره‌جنوبی به منظور عرضه در بازار به امضا رسید.

همچنیـن در مـاه دسـامبر ۲۰۲۳، شـرکت «Nippon Steel» طی گزارشـی اعلام کرد که ورق فولادی بدون کربن تولیدی این مجموعه به منظور تامین حجم تقاضای شـرکت «Steelaris» عرضه خواهد شد. لازم به ذکر است که شرکت «Steelaris» مسـتقر در سنگاپور، یک شرکت عمده فروش فولاد است که ورق‌های فولادی را برای پروژه‌های نفت و گاز، صنعت ساخت‌وسـاز و سازه‌های دریایی در کشورهای جنوب شرقی آسـیا تامین می‌کند. علاوه‌براین، شرکت «Nippon Steel» محصول فولادی جدید خود را به شرکت تولیدکننده پیچ و مهـره ژاپنـی «Nitettsu» عرضه کرده اسـت.طبق آخرین بررسـی‌های صورت گرفته هفتگی از سـوی موسسه «Fastmarkets»، اختـلاف قیمـت واردات فـولاد سـبز مبتنی بر شـاخص ورق گرم فولادی، با شرط تحویل محموله در بنـادر ویتنام و تقبل هزینه بیمه توسـط خریدار و هزینه حمل توسط فروشـنده (cfr)، با قیمت فولاد سبز نورد تخت مبتنی بر شـاخص ورق گرم فولادی، با شرط تحویل محموله در بنـادر ویتنام، ژاپـن، کره‌جنوبی و تایـوان و تقبل هزینه بیمه توسـط خریدار و هزینه حمل توسـط فروشنده (cfr)، رقمـی حدود ۲۰۴ تا ۳۴۰ دلار در هر تـن در روز ۲۳ فوریه ۲۰۲۴ ارزیابی شـد.بر اسـاس ارزیابی موسسه مذکور، قیمت مبنای فولاد سـبز کویل نورد گرم با شرط تحویل محموله در بنادر ویتنام و تقبل هزینه بیمه توسط خریدار و هزینه حمل توسط فروشنده (cfr) که با افزودن اختلاف قیمت‌های جدید به قیمت‌های ورق گرم فولادی ارائه شـده از سـوی موسسه «Fastmarkets» با شرط تحویل در بنادر ژاپن، کره‌جنوبی و تایوان محاسـبه می‌شـود، در روز ۲۳ فوریـه ۲۰۲۴ حدود ۸۲۴ تا ۹۷۰ دلار به ازای هر تن اعلام شد که نسبت به قیمت ۸۳۴ تا ۹۷۵ دلار در هر تن گزارش شـده در یک هفته پیش از روز مذکور، حدود پنج تا ۱۰ دلار کاهش یافت.

روزگار معدن
چهارشنبه
۱۶ خرداد ۱۴۰۳ • ۲۷ ذی القعده ۱۴۴۵ • ۵ ژوئن ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۳۱۷

یادداشت

نقش تحقیق و توسعه در توسعه تکنولوژی

رضا بهاالدینی
رئیس تحقیق و توسعه شرکت گل‌گهر

شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر در راستای چشم‌انداز استراتژیک تکنولوژی، علاوه بر اینکه نظام مدیریت استراتژیک را مستقر کرده، در حال استقرار نظام مدیریت دانش است. این شرکت همچنین در راستای تحقق هوشمندی تکنولوژی، استقرار نظام مدیریت تحقیق و توسعه را در دستور کار خود قرار داده است.تکنولوژی و نوآوری به عنوان مهم‌ترین منابعی هستند که به علت ماهیت در حال تغییر محیط سازمان‌ها و از بین رفتن شرایط پایدار گذشته و همچنین با توجه به تحولات عرصه اقتصاد، تجارت و رقابت از اهمیت دو چندان برخوردار شده‌اند. در محیط بازار رقابتی امروز، سازمان‌ها به طور فزاینده‌ای با چالش‌های بهبود محصولات و خدمات خود مواجه شده‌اند تا بتوانند محصولات و خدمات جدید خود را سریع‌تر از رقبا به بازار معرفی کنند. با روند جهانی شدن اقتصاد، شرکت‌ها باید با عصر جدید رقابت شدید و پیچیده مواجه شوند.در یک محیط پویا، بنگاه‌ها باید به طور مداوم انطباق، توسعه و نوآوری داشته باشند و ناتوانی در ایجاد نوآوری، در نهایت می‌تواند باعث رکود کسب‌وکار شود و یا شرکت‌ها از کسب‌وکار خارج شوند. با توجه به کوتاه شدن چرخه عمر محصولات سازمان‌های تکنولوژی‌محور، نوآوری و توسعه محصولات جدید و نوآورانه نقش خون را برای ادامه موفق حیات در این نوع سازمان‌ها ایفا می‌کند و برای تحقق این مهم، واحدهای تحقیق و توسعه نقش بسزایی دارند و باید در راستای هدفمندسازی سبد پروژه‌ها و نیز قابلیت‌سازی این واحدها، اقدامات اساسی به عمل آورد.واژه تحقیق از نظر لغوی به معنای بررسی، مطالعه و به حقیقت امری رسیدگی کردن است. تحقیق در اصطلاح به علم و فن یا حرفه‌ای اطلاق می‌شود که در اثر کاربرد آن مجهولاتی از مسائل علمی، اقتصادی و یا اجتماعی روشن و نمایان شود؛ تا حدی که بسیاری از نتایج حاصل در رفاه و آسایش و بالا بردن سطح زندگی مردم موثر افتاده و جامعه بشری از چنین کوششی به نفع خود بهره ببرد. تحقیق علمی مشکل‌گشایی و پیگیری یک روش گام به گام، منطقی، منظم و دقیق برای شناسایی مشکلات، گردآوری داده‌ها، تجزیه و تحلیل داده‌ها و استنتاج‌های معتبر از آن‌هاست. به طور کلی منظور از تحقیق و توسعه، کلیه فعالیت‌هایی است که بر نوآوری، توسعه محصول، بهبود عملیات، فرمول‌بندی نظریه‌های جدید و فراهم آوردن درک بهتری از علوم پایه و مکانیزم بنیادی فرآیندهای انسانی و طبیعی که مبتنی بر علم و تکنولوژی هستند، تمرکز یافته‌اند.افزایش رقابت و انگیزه بقا، بسیاری از سازمان‌ها را بر آن داشته است که فعالیت‌های خود را بر تولیدات اساسی و شایستگی‌های محوری متمرکز کنند که این امر مستلزم سرمایه‌گذاری در تحقیقات و ایجاد نوآوری‌های تکنولوژیک است. انجام تحقیقات در سازمان‌ها با هدف حمایت از نوآوری صورت می‌گیرد و فعالیت‌های تحقیق و توسعه باید فرصت‌های کسب‌وکار جدیدی خلق کرده و یا کسب وکار فعلی سازمان را متحول کند؛ همچنین شدت یافتن رقابت موجب افزایش حمایت کشورها و سازمان‌ها از فعالیت‌های تحقیق و توسعه شده است. پیچیدگی‌های تحقیقات مبتنی بر دانش، تکنولوژی و نوآوری و نیز پویایی کسب‌وکار و بازار، سازمان‌ها را مجبور کرده است تا در حجم، مقیاس، موقعیت مکانی و جهت‌گیری فعالیت‌های خود تجدیدنظر کنند.پیشرفت سریع تکنولوژی و تحولات بی‌سابقه در توسعه ارتباطات بین‌المللی در جریان جهانی شدن، موجب شده است که رویارویی جوامع بشری به طریقی، از شکل برخوردهای نظامی به رقابت‌های تکنولوژیک تبدیل شود. در قرن حاضر، یکی از شاخص‌های توسعه‌یافتگی، دارا بودن واحدهای تحقیق و توسعه بوده و این عامل باعث جداسازی کشورهای غنی از کشورهای فقیر شده است. رشد تحقیقات توسعه‌ای در هر کشور با ایجاد فضای ملی تحقیق و توسعه و افزایش شاخص‌های سرمایه‌گذاری، نیروی انسانی، اطلاعات و اطلاع‌رسانی در تحقیق و توسعه امکان‌پذیر خواهد بود. امروزه تحقیق و توسعه، تاثیر مستقیمی بر نوآوری، بهره‌وری، کیفیت، سطح استاندارد زندگی، سهم بازار و نیز دیگر عواملی که در افزایش توان رقابتی سازمان‌ها موثر هستند، دارد. با ظهور پدیده جهانی شدن، روش‌های کسب تکنولوژی نیز تغییر کرده و روش‌های جدیدی خلق شده که به کشورها و سازمان‌ها امکان دستیابی به تحقیقات در سطوح مختلف را می‌دهد.شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر در راستای چشم‌انداز استراتژیک تکنولوژی، علاوه بر اینکه نظام مدیریت استراتژیک را مستقر کرده، در حال استقرار نظام مدیریت دانش است. این شرکت همچنین در راستای تحقق هوشمندی تکنولوژی، استقرار نظام مدیریت تحقیق و توسعه را در دستور کار خود قرار داده است. مولفه‌های مدیریتی مهم در ارتباط با مدیریت هوشمندی تکنولوژی، در شکل زیر آمده است:

ترسیم درخت تکنولوژی:

درخت تکنولوژی به عنوان یک ابزار بصری‌سازی، یک روش مناسب برای ایجاد ساختار منسجم و دسته‌بندی گستره زیادی از اطلاعات است. این درخت به تصمیم‌گیری استراتژیک مدیران کمک شایانی میکند. برخی از مزایای به‌کارگیری درخت تکنولوژی شامل ایجاد یک ساختار مشترک برای رویارویی با تکنولوژی‌ها، کمک به مدیران ارشد با تخصص‌های متفاوت در حوزه درک راهبردی از تکنولوژی، کمک به مدیریت اثربخش تکنولوژی در سازمان‌ها، سرعت بخشیدن به فرایند آشنایی افراد غیرکارشناس با ادبیات تکنولوژی، ایجاد یک قالب استاندارد برای بررسی و تشریح حوزه‌های گوناگون تکنولوژی و امکان دستیابی آسان به کلیات تکنولوژی بدون نیاز به دقیق شدن در جزئیات آن اشاره کرد.درخت تکنولوژی داده، اطلاعات و دانش را به صورتی قابل درک برای سامانه دیداری انسان تبدیل می‌کند و نقش موثری در تسریع ادراک و تفسیر اطلاعات در مخاطبان دارد. از جمله کاربردهای درخت تکنولوژی می‌توان به سازمان‌دهی و دسته‌بندی تکنولوژی‌ها، ایجاد ساختار مناسب و جامع در مطالعات تکنولوژی، استفاده در فرایند آینده‌نگاری، شناخت زیرمجموعه‌های کلیدی حوزه تکنولوژی مورد نظر با هدف تدوین راهبرد و یا تخصیص منابع در بنگاه و ترسیم نقشه راه اشاره کرد.

اهداف استراتژیک تحقیق و توسعه:

با توجه به آنچه در خصوص اهمیت تحقیق و توسعه مطرح شد، اهداف استراتژیک این مهم شامل موارد زیر است:

کاهش قیمت تمام شده
افزایش تولید زیرسقفی
مدیریت کارامد دارایی‌های فیزیکی
افزایش ظرفیت تولید
توسعه سبد محصول
استفاده بهینه از ضایعات در راستای اقتصاد چرخشی
آینده پژوهشی و تحلیل تکنولوژی‌های روز صنعت فولاد

ایریتک برترین شرکت مهندسی کشور

شرکت بین‌المللی مهندسی ایران که به نام "ایریتک" شناخته می‌شود، با نزدیک به نیم قرن تجربه در زمینه‌های مختلف صنعتی فعالیت دارد. این شرکت در سال ۱۳۵۴ تأسیس شده و به منظور انتقال دانش فنی در ساخت کارخانجات صنعتی در زمینه‌های معدن، صنایع معدنی و صنایع فولادی تشکیل شده است.ایریتک در حال حاضر در حال اجرای ۱۳ پروژه بزرگ با ارزش حدود یک میلیارد یورو است. این پروژه‌ها منجر به تحول بزرگی در صنایع فلزی و معدنی کشور خواهند شد. برنامه‌ریزی صحیح و علمی از سوی مدیریت و کارشناسان این مجموعه در طول ۶ ماه اخیر، این امکان را فراهم کرده است.ایریتک دارای چندین شرکت زیرمجموعه است که در زمینه بهره‌وری حداکثر و اجرای باکیفیت‌تر پروژه‌ها فعالیت می‌کنند. در سال‌های پیشین، به دلیل برخی مشکلات، این شرکت‌ها نمی‌توانستند از تمام پتانسیل خود استفاده کنند. اما با عزم راسخ تیم مدیریتی جدید ایریتک، این مجموعه مجدداً موفق به افزایش ظرفیت تولیدی و فعال شدن واحدهای زیرمجموعه‌اش شده است. همچنین، با وجود مشکلات بانکی و تحریم‌ها، ایریتک در تلاش برای افزایش و ارتقا تعامل با کارفرمایان و پیمانکاران خود می‌باشد.فهرست برخی از پروژه‌های در دست اجرای ایریتک نشان از اعتماد گسترده جامعه صنعتی و معدنی کشور به این مجموعه مهندسی پرسابقه دارد. این پروژه‌ها شامل تغلیظ سنگ‌آهن سنگان، سیلوهای آهن‌اسفنجی فولاد هرمزگان، اکسیژن پلنت ۴ فولاد خوزستان، احیا اقلید، فولاد و نورد قُروه، استحصال طلای سقز، فروآلیاژ بهاباد چادرملو، لنس کوره‌های فولاد هرمزگان، واگن برگردان ۳ فولاد خوزستان، احیا اردبیل، الحاقیه ۱۱ فولادسازی خراسان و افزایش ظرفیت احیا مدول F مهندسی است. قطعا با استمرار برنامه‌های راهبردی مدیریت عالی شرکت ایریتک، روند رو به رشد و متعالی آن ادامه خواهد یافت.

یک فعال صنعت جرم‌های نسوز عنوان کرد:

تکنولوژی هست، مواد اولیه نیست

گروه استان‌ها

کارشناس فروش شرکت نوآوران نسوز آژند، تولیدکننده جرم‌های نسوز گفت: در حال حاضر انواع جرم‌های نسوز با استفاده از تکنولوژی روز و به‌کارگیری میکسرهای آیریش توسط شرکت‌های داخلی تولید می‌شود و خوشبختانه چالشی در این زمینه نداریم اما آنچه عملکرد تولیدکنندگان نسوز کشور را تحت تاثیر قرار داده، عدم تامین مواد اولیه کافی است؛ برای مثال، در حالی ناچار به واردات بوکسیت از کشور چین و مواد افزودنی از کشورهای اروپایی مانند هلند هستیم که عیار ماده معدنی بوکسیت در کشور ما پایین بوده و نوسان نرخ ارز و عدم تخصیص ارز کافی، واردات مواد افزودنی مورد نیاز را بیش از پیش دشوار ساخته است.

محسن حیدرنیا عنوان کرد: شرکت نوآوران نسوز آژند با هدف تولید جرم نسوز آلومینیوم سیلیکات (Silicate Aluminium)، در سال ۱۳۹۵ در شهرک صنعتی شماره یک شهرستان اقلید استان فارس به بهره‌برداری رسید. علاوه بر این محصول که در انواع مختلف به صورت جرم‌های ریختنی، پاششی، کوبیدنی و ملات‌ها در مجموعه تولید می‌شود، ما در حال تولید یک سری قطعات پیش‌ساخته سفارشی مورد استفاده در صنایع مختلف اعم از سیمان، فولاد، مس، آلومینیوم و پتروشیمی در ابعاد و وزن‌های مختلف هستیم.

وی تصریح کرد: از آنجایی که نسوز، یک صنعت کاملا تخصصی و دانش‌محور است، علاوه بر فعالیت در حوزه تولید، ارائه مشاوره‌های تخصصی به مشتریان را در دستور کار خود قرار داده‌ایم. در حال حاضر صنعت نسوز با پیشرفت قابل‌توجهی همراه شده است؛ در حالی که تا چند سال پیش، توجه چندانی به این صنعت مهم و دانش‌بنیان نمی‌شد. در واقع اگر انواع جرم‌های نسوز (مانند آلومینیوم سیلیکات) بر پایه دانش و تکنولوژی روز و با کیفیت مناسب در داخل تولید شوند، از یک سو هزینه تولید در بخش‌هایی که در آن‌ها از جرم نسوز استفاده می‌شود، کاهش یافته و از سوی دیگر راندمان تولید افزایش خواهد یافت.

ضرورت استفاده از نسوز مناسب در ول بلوک (Well Blok) پاتیل

کارشناس فروش شرکت نوآوران نسوز آژند در همین راستا ادامه داد: برای مثال در کف پاتیل‌های مذاب، قطعه‌ای به نام ول بلوک (Well Blok) به منظور دمش گاز و تخلیه ناخالصی‌های مذاب نصب می‌شود که جنس آن، ۸۰ درصد از نسوزهای آلومینا و ۲۰ درصد از کربن است. این قطعه استحکام مناسب، مقاومت به ترشوندگی و مقاوت به شوک حرارتی بالایی دارد و اگر به هر دلیل نسوز مورد استفاده در آن از کیفیت مطلوب برخوردار نباشد، ریسک مالی و جانی در یک شرکت فولادی که از پاتیل‌های ۱۲۰ تا ۱۵۰ تنی در خط تولید خود استفاده می‌کند، به شدت افزایش خواهد یافت. عدم استفاده از نسوز مرغوب و باکیفیت، باعث می‌شود که اپراتور تولید، ناچار به تخلیه مذاب و ترمیم بدنه پاتیل شود و این مسئله نهایتا منجر به افزایش هزینه‌های جانبی و همچنین کاهش راندمان تولید خواهد شد.

حیدرنیا با بیان اینکه شرکت‌های بزرگ فولادی نظیر فولاد مبارکه، فولاد خوزستان، فولاد خراسان، ذوب آهن اصفهان و... جزو مشتریان محصولات ما هستند، افزود: شهرستان اقلید از یک موقعیت منطقه‌ای استراتژیک و منحصربه‌فرد برخوردار است زیرا فاصله آن از لحاظ زمانی تا چهار کلان‌شهر کشور یعنی یزد دو ساعت، شیراز سه ساعت، اصفهان دو ساعت و یاسوج یک ساعت و ۳۰ دقیقه بوده و به این شهرها که تعدادی از بزرگ‌ترین کارخانجات فولادی کشور در آنجا احداث شده‌اند، دسترسی بسیار خوبی دارد. بر همین اساس، سفارشات مشتریان ما در سریع‌ترین زمان ممکن به آن‌ها تحویل داده می‌شود و این مزیت بزرگی است که خوشبختانه به واسطه فعالیت در شهرستان اقلید از آن بهره‌مند هستیم.

وی در ادامه به چالش‌های موجود در صنعت نسوز کشور اشاره کرد و گفت: تامین مواد اولیه، مهم‌ترین چالشی است که تولیدکنندگان انواع نسوزها در کشور با آن مواجهند. متاسفانه حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد این مواد وارداتی است و ۳۰ تا ۴۰ درصد باقیمانده که از داخل تامین می‌شود نیز از کیفت چندان مناسبی برخوردار نیست. برای مثال، عیار ماده معدنی بوکسیت در کشور ما پایین است و فرآوری آن توجیه اقتصادی ندارد. به همین دلیل، تولیدکنندگان نسوز ناچار به واردات بوکسیت پرعیار از کشورهایی مانند چین هستند. از طرفی، واردات مواد اولیه نیز مشکلات خود را دارد که از جمله می‌توان به تحریم، نوسان نرخ ارز و عدم تخصیص ارز کافی اشاره کرد. لازم به ذکر است که برخی از مواد افزودنی مورد نیاز مجموعه از کشورهای اروپایی مانند هلند، آلمان و فرانسه خریداری می‌شود و متاسفانه زمان فراوانی طول می‌کشد تا این مواد با گذر از حدود پنج کشور مختلف به دست ما برسد!

به‌کارگیری میکسرهای آیریش (Irish Mixer) در تولید جرم‌های نسوز

کارشناس فروش شرکت نوآوران نسوز آژند با اشاره به اینکه در صنعت نسوز، میکسر و نوع آن از اهمیت بالایی برخوردار است و به همین علت ما از میکسرهای آیریش (Irish Mixer) استفاده می‌کنیم، گفت: میکسر آیریش، یکی از بهترین و به‌روزترین میکسرها جهت مخلوط کردن ماسه با سایر افزودنی‌ها برای آماده‌سازی جهت تولید ماسه نسوز است که در دو مدل لاستیکی و چرخدنده‌ای در حجم‌های مختلف ۲۵۰ تا یک هزار لیتر تولید می‌شود. خوشبختانه از لحاظ تکنولوژی، همگام با دانش روز تولید انواع نسوزها در حال پیشروی هستیم و آنچه بیشتر عملکرد فعالان این صنعت را تحت تاثیر قرار داده، تامین مواد اولیه است.

حیدرنیا با تاکید بر اینکه هم‌اکنون بخش عمده نیاز بازار به انواع نسوزها، از طریق تولیدکنندگان داخلی تامین می‌شود و مشکلی از این لحاظ نداریم، خاطرنشان کرد: باید این واقعیت را بپذیریم که کشور چین، قدرت اول تولید نسوز در سطح منطقه و جهان است و نسوزهای مختلف با کیفیت و خلوص عالی توسط شرکت‌های چینی تولید می‌شود. از طرفی، شرکت‌های اروپایی نیز در حال استفاده از تکنولوژی‌های روز تولید انواع نسوزها هستند و برای مثال ترکیه طی سالیان اخیر به پیشرفت محسوسی در این زمینه دست یافته است. با این وجود، صنعت نسوز در ایران در مقایسه با کشورهای همسایه و حوزه خلیج فارس، از شرایط بهتر و مطلوب‌تری برخوردار بوده و بدون شک اگر چالش تامین مواد اولیه مورد نیاز فعالان این صنعت رفع شود، ما به یکی از قطب‌های تولید و صادرات نسوز در منطقه و جهان تبدیل خواهیم شد.

وی در ادامه با بیان اینکه ادامه حیات شرکت‌های صنعتی در گرو اجرای طرح‌های توسعه‌ای است، اظهار داشت: در همین راستا، به دنبال گسترش فضای کارخانه و اضافه کردن میکسرهای جدید برای افزایش تولید در مجموعه هستیم؛ اگرچه بی‌ثباتی اقتصادی، منجر به افت سرعت اجرای طرح‌های توسعه‌ای در کارخانجات مختلف شده و ریسک سرمایه‌گذاری در این زمینه را افزایش داده است اما چاره‌ای جز توسعه و حرکت روبه‌جلو نداریم و امیدواریم موانع موجود در راستای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در حوزه تولید در آینده نزدیک کاهش پیدا کند.

کارشناس فروش شرکت نوآوران نسوز آژند در پایان یادآور شد: درخواست ما از دولت و مسئولان ذی‌ربط این است که ضمن اعتماد به تولیدکنندگان بخش خصوصی، فرصت و زمان کافی را در اختیار آن‌ها جهت توسعه تولید و عرضه محصول در بازارهای داخلی و صادراتی قرار دهند. باور کنید که کیفیت محصولات ایرانی نه تنها از نمونه‌های مشابه خارجی کمتر نیست بلکه در بسیاری از مواقع، نمونه بومی‌سازی شده و ساخت داخل با کیفیت و قیمت مناسب‌تری در اختیار واحدهای تولیدی و صنعتی قرار گرفته است. شرکت نوآوران نسوز آژند، اقدامات قابل‌توجهی در راستای بومی‌سازی برخی قطعات و تجهیزات مورد نیاز تولید آلومینیوم سیلیکات انجام داده و به موفقیت‌هایی نیز در این زمینه دست یافته است.

گام‌های مستحکم در مسیر توسعه

همزمان با آغاز سال جدید و نام‌گذاری آن بر مبنای «جهش تولید با مشارکت مردم»، شرکت‌های فولادی علی‌رغم چالش‌های موجود در این صنعت، برنامه‌ها و اهداف خود را همسو با شعار سال تبیین کرده‌اند و به دنبال حضوری پرقدرت در عرصه تولید و بازار طی روزهای پیش رو هستند. در همین راستا، شرکت صنایع آهن و فولاد سرمد ابرکوه به عنوان یکی از برترین تولیدکنندگان و عرضه‌کنندگان میلگرد فولادی، اجرای طرح‌ها و پروژه‌های متنوعی را در دست اقدام دارد که از جمله می‌توان به کلنگ‌زنی احداث نیروگاه خورشیدی، افتتاح رسمی کارخانه کلاف‌سازی با ظرفیت تولید سالیانه ۴۵۰ هزار تن کلاف فولادی و آغاز عملیات اجرایی لوله‌گذاری خط انتقال خلیج فارس (با هدف تحقق جهش تولید) و عرضه عمومی مجدد صکوک اجاره (در راستای تحقق مشارکت مردم) اشاره کرد. این شرکت در حالی سال ۱۴۰۳ را آغاز کرده است که در سال گذشته، موفق به تحقق ظرفیت اسمی تولید و ثبت رکورد روزانه و ماهیانه تولید میلگرد شد. با هدف بررسی اهداف و رویکردهای شرکت صنایع آهن و فولاد سرمد ابرکوه در سال جدید، گفت‌وگویی با علیرضا رحیم، مدیرعامل این شرکت صورت گرفته که متن کامل آن را در ادامه خواهید خواند:

در خصوص دستاوردها و موفقیت‌های شرکت صنایع آهن و فولاد سرمد ابرکوه در سال ۱۴۰۲ توضیحاتی ارائه بفرمایید.

شرکت صنایع آهن و فولاد سرمد ابرکوه به عنوان یکی از برترین تولیدکنندگان و عرضه‌کنندگان میلگرد فولادی در کشور، فعالیت خود را از سال ۱۳۹۱ با ظرفیت اسمی تولید ۴۵۰ هزار تن انواع میلگرد آجدار «A۳» از سایز هشت تا ۳۲ (قابلیت تولید تا سایز ۴۰) آغاز کرده است. در همین راستا برای اولین بار در تاریخ شرکت، ما موفق به تحقق ظرفیت اسمی تولید در روز ۱۲ اسفند ماه ۱۴۰۲ شدیم؛ به نحوی که تولید مجموعه در سال گذشته، به ۴۷۵ هزار و ۵۹۰ تن رسید که این میزان با رشد بیش از ۱۳ درصدی نسبت به سال پیش از آن (۴۲۰ هزار و ۴۱۳ تن) همراه بود. علاوه‌براین، رکورد روزانه تولید به میزان دو هزار و ۱۳۸ تن و رکود ماهیانه تولید به میزان ۴۷ هزار و ۶۲۳ تن را در دی ماه سال پیش به ثبت رساندیم. افزایش ۴۲ درصدی فروش شرکت از ۷۶ هزار میلیارد ریال در سال ۱۴۰۱ به ۱۰۸ هزار میلیارد ریال در سال ۱۴۰۲، از دیگر موفقیت‌های مجموعه در سال پیش محسوب می‌شود که به واسطه آن، در بیست و ششمین همایش رتبه‌بندی شرکت‌های برتر ایران، به رتبه ۱۲۳ در میان ۵۰۰ شرکت حاضر و رتبه ۲۵ در بخش صنعت دست پیدا کردیم.

پروژه‌های توسعه‌ای شرکت که از جمله طرح‌های پیشران اقتصادی کشور نیز هستند، هم‌اکنون در چه وضعیتی قرار دارند؟

یکی از مهم‌ترین برنامه‌های ما در سال ۱۴۰۳، بهره‌برداری و افتتاح رسمی کارخانه کلاف‌سازی با ظرفیت تولید سالیانه ۴۵۰ هزار تن کلاف فولادی تا خرداد ماه است. نخستین تست عملیاتی خط تولید پروژه کلاف‌سازی در حالی اسفند ماه سال گذشته با موفقیت انجام شد که عملیات احداث این کارخانه با هدف تولید کلاف فولادی آجدار و ساده از سایز ۵.۵ تا ۱۶ میلی‌متر در سال ۱۳۹۶، آغاز و در ادامه به دلایل مختلف به مدت چهار سال متوقف شده بود اما با واردات بخشی از تجهیزات و ماشین‌آلات خارجی مورد نیاز در تیر ماه ۱۴۰۰، عملیات تکمیل و راه‌اندازی آن از سرگرفته شد و به یاری خدا در کمتر از دو ماه آینده به طور رسمی افتتاح خواهد شد. علاوه‌براین، ما دو پروژه احداث کارخانه فولادسازی با ظرفیت تولید ۶۰۰ هزار تن شمش فولادی در ابعاد ۱۳۰×۱۳۰ و ۱۵۰×۱۵۰ میلی‌متر و احداث کارخانه احیا مستقیم با ظرفیت تولید یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن آهن اسفنجی را در دست اقدام داریم که هم‌اکنون پیشرفت فیزیکی آن‌ها به بیش از ۶۰ و ۴۰ درصد رسیده است و در تلاش هستیم یکی از این دو پروژه را در نیمه ابتدایی سال آینده به بهره‌برداری برسانیم.لازم به ذکر است که احداث فاز اول کارخانه فولادسازی در سال ۱۳۹۲ آغاز شده بود اما در ادامه به دلیل چالش‌های ناشی از تحریم، برای مدت هشت سال متوقف شده و عملیات اجرایی آن مجددا در شهریور ماه سال ۱۴۰۰ آغاز شد. همچنین عملیات احداث کارخانه احیا مستقیم از شهریور ماه سال ۱۴۰۱ با انتخاب شرکت فولاد تکنیک به عنوان پیمانکار آغاز شده است که بهره‌برداری از آن، نقش بسزایی در افزایش ظرفیت تولید آهن اسفنجی کشور دارد. مجموع سرمایه‌گذاری این سه پروژه، بیش از ۳۰۰ میلیون یورو برآورد شده است که اشتغال‌زایی بالغ بر یک هزار نفری را به همراه خواهد داشت و از این رو به دنبال تسریع در تکمیل و بهره‌برداری آن‌ها در روزهای پیش رو هستیم.

اقدامات مجموعه در حوزه زیرساخت اعم از تامین آب، برق و گاز به چه صورت بوده است؟

یکی از مهم‌ترین پروژه‌های زیرساختی شرکت، پروژه خط انتقال آب خلیج فارس به طول ۸۶۰ کیلومتر با هدف تامین سالیانه پنج میلیون متر مکعب آب مورد نیاز مجموعه طی یک بازه زمانی ۳۰ ساله است که مراسم کلنگ‌زنی آن در آذر ماه سال پیش انجام شد و عملیات اجرایی لوله‌گذاری آن در تیر ماه امسال برگزار خواهد شد؛ پیش‌بینی ما بر این است که از این محل، امکان توسعه تا دو برابر ظرفیت کنونی و همچنین تامین آب سایر صنایع فعال تا شعاع ۱۰۰ کیلومتری کارخانه از این طریق فراهم شود. به علاوه، هم‌اکنون کلیه اقدامات لازم جهت تامین گاز پایدار پروژه‌های احیامستقیم، فولادسازی و کلاف‌سازی به ترتیب به میزان چهار هزار و ۵۰۰، سه هزار و ۶۰۰ و دو هزار و ۵۰۰ نرمال مترمکعب بر ساعت را انجام داده‌ایم و این میزان گاز را با همکاری شرکت گاز استان یزد تامین خواهیم کرد؛ ضمن اینکه مطالعات کلی جهت تامین برق پایدار مجموعه به میزان ۳۰۰ مگاوات و همچنین مذاکرات لازم با یک شرکت مشاور در خصوص امکان‌سنجی احداث نیروگاه سیکل ترکیبی صورت پذیرفته است. بر اساس ماده ۱۶ قانون جهش تولید دانش‌بنیان، صنایع مختلف با میزان مصرف برق بیشتر از یک مگاوات موظف هستند معادل یک درصد از برق مورد نیاز سالانه خود را از طریق احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر تامین کنند. از همین رو ما اقدام به احداث نیروگاه خورشیدی در محل کارخانه کرده‌ایم که مراسم کلنگ‌زنی آن در اردیبهشت ماه امسال برگزار می‌شود و این پروژه تا پایان سال جاری به بهره‌برداری می‌رسد. احداث این نیروگاه تاثیر بسزایی در کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای و حفظ محیط زیست پیرامون کارخانه دارد.

دیگر اهداف شرکت صنایع آهن و فولاد سرمد ابرکوه در سال ۱۴۰۳ چیست؟

در اواسط اسفند ماه سال گذشته با مجوز سازمان بورس و اوراق بهادار، اقدام به عرضه عمومی یک هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان صکوک اجاره با نمادهای «صرمد ۶۱۲»، «صرمد ۰۶۲» و «صرمد ۶۲» کردیم که خوشبختانه با استقبال چشمگیری همراه شد. از این رو در سال جاری نیز مجددا برنامه عرضه عمومی صکوک اجاره را در دستور کار خود قرار داده‌ایم و با توجه به پروژه‌های متنوعی که در دست اقدام داریم، پیش‌بینی می‌کنیم این مهم با موفقیت صورت پذیرد. ضمن اینکه بورسی شدن و افزایش سرمایه شرکت، از دیگر مهم‌ترین اهداف ما در سال ۱۴۰۳ است. همچنین با توجه به اقدامات موثر مجموعه در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی که از جمله می‌توان به افتتاح مرکز MRI شهرستان ابرکوه اشاره کرد، به دنبال احداث مدرسه در این شهرستان با هدف توسعه آموزش و پرورش هستیم و برنامه‌های متنوع دیگری را در این زمینه طی سال جاری هدف‌گذاری کرده‌ایم.

رشد اقتصاد آذربایجان غربی در بخش معدن حدود یک درصد است

سرپرست اداره کل صمت آذربایجان غربی گفت:رشد اقتصاد آذربایجان غربی در بخش معدن حدود یک درصد است.صابر پرنیان عصر شنبه در مجمع عمومی عادی سالانه سازمان نظام مهندسی معدن استان عنوان کرد: رشد اقتصاد آذربایجان غربی در بخش معدن حدود یک درصد است.وی با اشاره به اینکه صنعت لوکوموتیو توسعه اقتصاد کشور است گفت: صنعت وابسته به معدن است و این در حالی است که معدن همواره یکی از بخشهای مظلوم اقتصاد کشور بوده فلذا باید به این بخش نگاه ویژه ای داشته باشیم.پرنیان اظهار کرد: در برنامه‌های گذشته مبنا بر این قرار داده شده بود که رشد اقتصادی استان به ۹ درصد برسد در حالی که طبق آماربه دست آمده و در خوشبینانه ترین حالت رشد اقتصاد آذربایجان غربی در بخش معدن حدود یک درصد است.وی ادامه داد: در واقع ما جهت توسعه اقتصادی استان باید تولید ثروت کنیم؛ چرا که بسیاری از کارها با وجود اینکه پراشتغال هستند اما ارزش افزوده تولید نمی‌کنند؛ به همین منظور ما باید دنبال تولید ارزش افزوده، ثروت و افزایش سرانه مردم باشیم و همه اینها با نگاه ویژه به معدن میسر خواهد بود.پرنیان در ادامه با اشاره به اینکه در آذربایجان غربی باید یک ادبیات جدید در حوزه معدن، اکتشاف، بهره برداری و فرآوری ایجاد شود عنوان کرد: متأسفانه تراز تجاری کشور نزدیک به ۵۰ سال است که منفی است و واردات بیش از صادرات انجام می‌گیرد و این در حالی است که صادرات کشور می‌تواند زیر سایه معدن به پیشرفت چشمگیری برسد.

وی، سازمان نظام مهندسی معدن را بازو، چشم، فکر و قلب حوزه معدن آذربایجان غربی عنوان کرد و اظهار داشت: امیدواریم به کمک این سازمان و استفاده از ظرفیت مسئولین فنی به پیشرفت اقتصادی استان در بخش صنعت دست یابیم.

سرپرست اداره کل صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی در خاتمه از تشکیل یک شورای مشورتی در بخش معدن استان خبر داد و گفت: ما جهت پیشرفت اقتصادی استان همواره از تمامی فکر و ایده فعالین بخش صنعت استقبال و حمایت می‌کنیم.

روزگار معدن
چهارشنبه
۱۶ خرداد ۱۴۰۳ • ۲۷ ذی القعده ۱۴۴۵ • ۵ ژوئن ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۳۱۷

حدود نیمی از رشد اقتصادی کشور مربوط به بخش نفت و گاز است

رئیس سازمان برنامه و بودجه گفت: همه بخش‌های اقتصادی از رشد مطلوبی برخوردارند، اما به‌طور خاص، بخش نفت و گاز پیشران رشد اقتصادی بوده و نسبت به بخش‌های دیگر رشد بالاتری داشته‌است.

به گزارش «شانا» داود منظور درباره عملکرد اقتصادی دولت سیزدهم بیان کرد: سازمان برنامه در همه دولت‌ها به‌عنوان نقطه کانونی عمل می‌کند و نخ تسبیح فعالیت همه دستگاه‌هاست.

اگر این سازمان وظایف خود را به‌موقع انجام دهد، طبیعتا دستگاه‌ها هم می‌توانند به ماموریت‌های خود عمل کنند. وی افزود: البته کارکرد متغیرهای کلان اقتصادی به‌اصطلاح فقط ناظر بر عملکرد بودجه‌دولت نیست، بلکه حاصل کارکردهای مجموعه فعالان اقتصادی در بخش دولتی و غیردولتی، نهادهای عمومی است که حاصل آن را در رشد اقتصادی می‌بینیم.

دستگاه‌های دولتی در عمل پشتیبانی‌کننده رشد اقتصادی هستند و سازمان برنامه و بودجه‌هم طبق ماموریت خودش راهبر توسعه و پیشرفت کشور است. به‌عبارت دیگر، سازمان برنامه در برنامه‌های پنج‌ساله‌ای که تدوین می‌کند فقط ناظر به دولت برنامه‌ریزی نمی‌کند، بلکه برنامه مربوط به کل بخش‌های اقتصادی است. رئیس سازمان برنامه و بودجه‌با بیان اینکه حاصل کارکرد اقتصاد در این سه سال‌دولت سیزدهم قابل دفاع است، گفت: آمارها نشان می‌دهد عملکرد پولی در دولت سیزدهم بسیار منظم‌تر از قبل بوده و در این دولت، افزون بر رشد اقتصادی بالا، تورم کمتری نیز ثبت شده‌است.

منظور گفت: رشد اقتصادی در سال ۱۴۰۰، طبق گزارش مرکز آمار، ۵.۵درصد بود و در سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ هم به‌ترتیب ۵ و ۵.۷درصد رشد کرد؛ یعنی سه سال رشد بالای ۵درصد را تجربه کردیم، درحالی‌که در دهه ۹۰ میانگین رشد هر سال کمتر از یک‌درصد و به‌طور متوسط ۰.۷درصد بوده‌است. وی تصریح کرد: همه بخش‌های اقتصادی رشد مطلوبی را نشان‌دادند، اما به‌طور خاص، بخش نفت و گاز پیشران رشد اقتصادی بوده و نسبت به بخش‌های دیگر رشد بالاتری داشته‌است؛ برای نمونه حدود کمتر از نیمی از رشد اقتصادی سال‌گذشته مربوط به بخش نفت و گاز بود. رئیس سازمان برنامه و بودجه با بیان اینکه در سال‌گذشته تعداد طرح‌ها و پروژه‌هایی که به بهره‌برداری رسید بالغ بر هزار پروژه بود، گفت: یکی از ابتکارها این است که طرح‌های دولتی را به‌صورت مشارکتی اجرا کنیم، اما چون طرح‌های دولتی اغلب جذابیت مالی زیادی ندارند، پاسخگوی بازده مناسب برای سرمایه‌گذار نیست و استقبال چندانی از آنها نمی‌شود، البته از برخی از طرح‌ها هم استقبال درخور توجهی شده‌است.

باوجود تحریم ها، تولید نفت افزایش یافت

رشد اقتصادی گروه نفت و گاز

محمد انوشه‌نی

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در آخرین روزهای فعالیت دولت سیزدهم گزارشی را درباره وضعیت فعالیت وزارت نفت و شرکت‌های تابعه منتشر کرد که در بخشی از این گزارش در همان ابتدا و در قسمت چکیده اطلاعاتی را در زمینه تولید نفت و گاز منتشر می‌کند.

در این گزارش آمده است؛ مرور اسناد بالادستی کشور در بخش‌های نفت و گاز، گویای آن است که افزایش ظرفیت تولید صیانتی نفت و گاز متناسب با حجم ذخایر کشور با تاکید بر میادین مشترک، بهره‌برداری از موقعیت جغرافیایی کشور در این حوزه، جلوگیری از خام‌فروشی و تولید محصولات با ارزش‌افزوده بالا از اهداف مشترک آنها است.

ارزیابی عملکرد دولت دوازدهم به‌منظور تحقق اهداف اسناد بالادستی و اهداف کمی برنامه در بخش نفت و گاز، در برخی موارد نشان می‌دهد که در ابتدای فعالیت دولت یازدهم طی سال‌های ۹۴ و ۹۵ و ابتدای سال ۹۶ تولید نفت ایران به ۳ میلیون و ۸۶۰ هزار بشکه در روز رسید، اما در سال‌های بعد به‌یک‌باره با کاهش شدید تولید نفت مواجه شدیم.

مرکز پژوهش‌ها در ادامه این گزارش آورده است؛ با آغاز تحریم‌ها، تولید نفت ایران روند نزولی به خود گرفت، به‌طوری‌که در ابتدای سال ۹۸ تولید نفت ایران ۳۹ درصد کاهش و در انتهای همان سال تولید نفت ۶۷ درصد کاهش داشت و به ۲.۵ میلیون بشکه در روز رسید. نکته جالب توجه در این است که بعد از سال ۹۸ تا اتمام دولت دوازدهم، هیچ آمار دقیقی از تولید نفت ایران وجود ندارد و حتی مرکز پژوهش‌های مجلس نیز در این زمینه سکوت کرده است.

تحریمی که برداشته نشد؛ تولیدی که افزایش یافت

مرکز پژوهش‌های مجلس علت‌های مختلفی را درباره کاهش تولید نفت بیان کرده است؛ این مرکز تحقیقاتی اعلام کرد باتوجه به اینکه بیشتر میادین نفتی کشور در نیمه دوم عمر و بازدهی خود قرار دارند، طبیعی است که با افت فشار مخازن و کاهش تولید مواجه باشند، همچنین ضریب بازیافت مخازن از سال ۱۳۹۲ تاکنون هیچ تغییر قابل‌ملاحظه‌ای نکرده و عملکرد دولت درباره توسعه و بهره‌برداری بهنگام و با برنامه از میادین مشترک حاکی از روندی کند در این زمینه است.

باوجود تعدد میادین مشترک نفت و گاز کشور، حجم بالای ذخایر و بهره‌برداری کشور همسایه از بخش چشمگیری از این میادین و مخازن، اقدام‌های انجام‌شده برای توسعه و بهره‌برداری از این میادین ناکافی بوده و این مرکز تحریم را یکی از دلایل کندی توسعه میادین نفت و گاز کشور عنوان کرده است. مهم‌ترین دلیلی که دولت دوازدهم نتوانست افزایش تولید نفت را حفظ کند، شرایط تحریم بود. در واقع باید تاکید کرد، مسئولان دولت قبل، مرد شرایط سخت نبودند و همواره منتظر بودند تا تحریم‌ها برداشته شود تا افزایش تولید محقق شود. حتما تصویر روز انعقاد قرارداد فاز ۱۱ پارس‌جنوبی با شرکت توتال را به‌خاطر دارید که زنگنه در آن روز پشت تریبون قرار گرفت و گفت؛ امروز با این قرارداد اسلام تقویت شد که البته به‌زعم ژنرال نفت بعد از تشدید تحریم‌ها در سال ۹۷ حتما با خروج توتال فرانسه، سی ان پی سی چین، اسلام تضعیف شد.

وقتی در سال‌های بعد از مسئولان وزارت نفت علت تاخیر در توسعه فاز ۱۱ پارس‌جنوبی را می‌پرسیدیم، می‌گفتند؛ آقای زنگنه این فاز را برای شرکت توتال نگه داشته است و این موضوع موجب شد تا در عمل توسعه یک فاز سال‌های سال به‌طول انجامد، زیرا مسئولان وزارت نفت می‌پنداشتند که حتما روزی شرکت‌های خارجی برای افزایش تولید نفت و گاز دوباره به ایران باز خواهند گشت.

خروج شرکت‌های نفتی بین‌المللی از ایران زمانی رقم خورد که سال‌های ابتدایی دولت وقت، مسئولان وزارت نفت کشور و صنعت نفت را معطل تغییر قرارداد کرده و در نهایت قرارداد ای‌پی‌سی به‌عنوان قرارداد رسمی صنعت نفت ایران تدوین شد. قراردادی که کریستف دومارژری، مدیرعامل فقید توتال آن را وسوسه‌انگیز و بسیار جذاب عنوان کرده بود، اما هیچ‌وقت شرکت‌های خارجی به ایران بازنگشتند و همه امیدهای مسئولان وزارت نفت، تبدیل به ناامیدی شد.با تغییر دولت و ورود وزیر نفت جدید، به‌یک‌باره نگاه‌ها به شرکت‌های داخلی تغییر پیدا کرد و شد آنچه باید می‌شد. با استقرار دولت سیزدهم تاکنون تعداد ۱۳۲ طرح کلان ناتمام به ارزش ۵ میلیارد و ۲۸۰ میلیون دلار تکمیل و همچنین عملیات اجرایی ۵۰ طرح کلان جدید به ارزش ۵ میلیارد و ۴۷۰ میلیون دلار آغاز شده است. از جمله این طرح‌ها که همگی با ظرفیت‌های شرکت‌های داخلی توسعه پیدا کرد، می‌توان به طرح توسعه میدان سپهر و جفیر، تعیین‌تکلیف میدان مشترک آزادگان، تعیین‌تکلیف ۸ میدان اسفند، سیوند، نرگسی، سهراب، دالپری و دیگر میادین نفتی و گازی بود؛از جمله تعیین‌تکلیف فاز ۱۱ پارس‌جنوبی و میدان فرزاد بی که سال‌ها با هندی‌ها محل مناقشه بود.

وقتی به عملکرد هزار روز دولت مردمی در صنعت نفت فقط درباره فعالیت برای افزایش تولید نفت و گاز نگاه می‌کنیم،می‌بینیم ۲۸ قرارداد در این زمینه منعقد شده و غالب این قراردادها با شرکت‌های داخلی بوده است،در نتیجه آن تولید نفت به روزانه ۳ میلیون ۶۰۰ هزار بشکه افزایش یافت. وزیر نفت در جریان برپایی نمایشگاه بین‌المللی صنعت نفت اعلام کرد با روند فعلی تولید و برنامه‌ریزی انجام‌گرفته، تولید نفت ایران به روزانه ۴ میلیون بشکه نیز خواهد رسید و این به آن معنا است که حتی در شرایط شدیدترین تحریم‌ها هم می‌شود تولید نفت را بالا برد.

از سال ۱۳۹۷ بالاترین میزان صادرات نفت را داریم

به‌گفته جواد اوجی، وزیر نفت؛ در حوزه دیپلماسی انرژی در دولت سیزدهم، اتفاقات بسیار خوبی رخ داده است و امروز می‌توانیم بگوییم که از سال ۱۳۹۷ تاکنون، بالاترین میزان صادرات نفت را باوجود تمام کارشکنی‌ها از سوی دشمنان داریم.

به‌گزارش ایسنا، اوجی بااشاره به اقدامات دولت سیزدهم در حوزه دیپلماسی انرژی تصریح کرد: سفرهای مکرر رئیس‌جمهوری به اقصی‌نقاط دنیا، شرایطی را برای ما فراهم کرد تا بتوانیم در حوزه صادرات نفت، محصولات پتروشیمی یا حتی خدمات فنی ـ مهندسی گام برداریم و توانمندی سازندگان ایرانی در این حوزه دیده شود.

وی با بیان اینکه ایران در همه بخش‌ها خودکفا است، اظهار کرد: در حوزه توسعه صنعت نفت و گاز، احداث پتروپالایشگاه‌های نفتی، گازی، صنعت پتروشیمی و جمع‌آوری گازهای مشعل خودکفا هستیم، همچنین در حوزه صدور خدمات فنی، مهندسی نیز اقدامات خوبی انجام گرفته است.

وزیر نفت با تاکید بر اینکه در برنامه هفتم و دولت برنامه‌ریزی انجام گرفته تا تولید نفت را باتوجه به ذخایر غنی که در کشور داریم، افزایش دهیم، اظهار کرد: مجموع ذخایر نفت و گاز ایران در دنیا اول است و باتوجه به ظرفیت‌های خوبی که در این حوزه داریم، به‌دنبال افزایش تولید نفت و گاز هستیم.

اوجی با بیان اینکه با اتکا به توان داخلی و برنامه‌ریزی‌هایی که انجام شده، کار را آغاز کرده‌ایم و فعالان این صنعت نیز مطمئن باشند که کسب‌وکارشان رونق بیشتری پیدا می‌کند.

وی با تاکید بر اینکه هیچ محدودیتی برای سرمایه‌گذاری در صنعت نفت وجود ندارد و از همه سرمایه‌گذاران دعوت می‌کنیم که در این حوزه وارد شوند، تصریح کرد: براساس آنچه وزارت نفت و بانک مرکزی از عملکرد این صنعت ارائه داده‌اند، در سال گذشته رشد ۲۰ درصدی اتفاق افتاد و در سال قبل توانستیم بیش از ۳۵ میلیارد دلار باوجود محدودیت‌ها داشته باشیم.

افزایش ۶۰ درصدی تولید نفت خام در دولت سیزدهم

وزیر نفت با بیان اینکه در طول دولت سیزدهم، تولید نفت خام ایران با تکیه بر شرکت‌های داخلی بیش از ۶۰ درصد رشد کرد و صادرات آن به‌شدت افزایش یافت، گفت: امسال ۷۹ پروژه به ارزش ۲۵ میلیارد دلار در بخش بالادست و پایین‌دست به‌بهره‌برداری می‌رسد و ۵۰ پروژه تازه نیز آغاز شده است.

وزیر نفت افزود: با تکمیل پروژه‌های جدید صنعت نفت، ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار بشکه به تولید نفت، ۳۵ میلیون مترمکعب به تولید گاز خام، ۵۰ هزار بشکه به ظرفیت پالایشی و ۳ تا ۵ میلیون میلیون تن به ظرفیت تولید محصولات پتروشیمی کشور افزوده می‌شود.

اوجی بااشاره به امضای قراردادهای توسعه، به فراخوان وزارت نفت برای تامین خوراک گازی واحدهای پتروشیمی اشاره و اظهار کرد: چند هفته گذشته اسناد مهمی با ۱۳ پتروشیمی برای تامین خوراک گازی خود از ۲۰ میدان گازی امضا شد.

تکرار رشد اقتصادی گروه نفت و گاز

وزیر نفت با بیان اینکه از همه ظرفیت‌های کشور در بخش فنی، مالی، پیمانکاران و مشاوران برای رونق کسب‌وکار صنعت نفت استفاده می‌شود و هیچ جایی بهتر از سرمایه‌گذاری در این صنعت نیست، زیرا بازگشت سرمایه در صنعت نفت در کمترین زمان انجام می‌شود، گفت: با رونمایی از سبک تازه قراردادهای نفتی، رشد اقتصادی گروه نفت و گاز امسال نیز محقق خواهد شد. وی با بیان اینکه نزدیک به ۴۰ میلیارد دلار پروژه در شورای اقتصاد در حوزه‌های حمل‌ونقل، افزایش بازدهی نیروگاهی و بهینه‌سازی مصرف در صنایع، ساختمان و ریلی مصوب شده است، گفت: امسال با ابتکار مجلس شورای اسلامی، حساب بهینه‌سازی از منابع قابل‌تامین برای حداقل ۳۰ هزار میلیارد تومان هزینه، به‌منظور بهینه‌سازی مصرف انرژی ایجاد شده است.

وزیر نفت با یادآوری اینکه در آغاز به‌کار دولت مردمی سیزدهم مقدار تولید و صادرات نفت کشور اوضاع مطلوبی نداشت، تصریح کرد: امروز در این حوزه به اعداد و ارقامی دست یافته‌ایم که باور آن برای بسیاری از اشخاص سخت است.

افزایش صادرات نفت و گاز در دولت سیزدهم

مهدی هاشم‌زاده، کارشناس انرژی، بااشاره به اینکه در دولت سیزدهم شاهد تحول دیپلماسی انرژی بوده‌ایم، گفت: با فعال شدن دیپلماسی انرژی در وزارت نفت، شاهد افزایش سرمایه‌گذاری خارجی، بازارسازی‌های جدید نفتی، مشارکت در اجرای طرح‌های صنعت نفت، جلوگیری از خام‌فروشی و... هستیم.

وی تاکید کرد: افزایش سرمایه‌گذاری خارجی در کشور، افزون بر تامین مالی اجرای پروژه‌های نفتی، به ورود تکنولوژی نیز کمک خواهد کرد.

این کارشناس انرژی با بیان اینکه به‌دلیل محدود بودن بودجه دولت، استفاده از سرمایه‌های مردمی نیز در کنار توان بخش خصوصی می‌تواند به کار گرفته شود، افزود: توسعه طرح‌های اقتصادی در کشور بدون تکیه بر بودجه دولتی، مدل موفقی است و این اقدام‌ها نقشی جدی در رشد اقتصادی و جهش تولید کشور خواهد داشت.

هاشم‌زاده تحقق رشد بخش نفت و گاز در سال گذشته را شامل ۲ عامل رشد تولید و رشد بهره‌وری دانست و ادامه داد: افزون بر رشد تولید نفت خام، سال گذشته شاهد رشد بهینه‌سازی و بهره‌وری در این صنعت بودیم که به تحقق رشد اقتصادی کمک کرده است. در مجموع، نتیجه این اقدام‌ها خود را در افزایش درآمدهای ارزی و توسعه صادرات نمایان می‌کند.

وی بااشاره به اینکه اکنون ۱.۵ میلیون بشکه ظرفیت برای ساخت پتروپالایشگاه‌ها در کشور وجود دارد، گفت: اگر با بازارسازی‌های بین‌المللی، ظرفیت تولید نفت به ۴.۵ میلیون بشکه در روز برسد، با تکمیل طرح ساخت پتروپالایشگاه‌ها، امکان تولید نفت خام و میعانات گازی تا ۶ میلیون بشکه در روز وجود خواهد داشت.از نگاه این کارشناس، یکی از مسائل مهم در دولت سیزدهم، تحولات در حوزه انرژی بوده و دیپلماسی انرژی به سمت‌وسویی حرکت کرده که بازارسازی‌های تازه در صنعت نفت محقق و مشارکت‌های خوبی در طرح‌های صنعت نفت جذب شود.در این زمینه، توسعه پالایشگاه‌های فراسرزمینی و صادرات خدمات فنی و مهندسی در کشورهای امریکای‌جنوبی فعال شده و نیز توسعه این اقدام‌ها در کشورهای ازبکستان و سوریه در حال پیگیری است تا با ظرفیت‌سازی‌های جدید، فروش و صادرات نفت ایران افزایش یابد. این یک نوع بازارسازی است که ابتکار انجام آن در دولت سیزدهم موردتوجه قرار گرفت.اگر با بازارسازی‌های بین‌المللی، ظرفیت تولید نفت به ۴.۵ میلیون بشکه در روز برسد، با اتمام ساخت پتروپالایشگاه‌ها، امکان تولید نفت خام و میعانات گازی تا ۶ میلیون بشکه در روز وجود خواهد داشت. اقدام مهم دیگر در حوزه انرژی که در دولت سیزدهم انجام شد، جذب مشارکت بخش خصوصی داخلی و خارجی در توسعه میدان‌های نفت و گاز، انجام پروژه‌های بالادست این صنعت و توسعه زنجیره ارزش است؛ به‌ویژه طرح پتروپالایشگاه شهید سلیمانی و دیگر طرح‌های پالایشی که افزون بر جلوگیری از خام‌فروشی، به تامین امنیت انرژی و سوخت موردنیاز کشور کمک خواهد کرد.

بازار نفت در دستان چینی‌ها

سینوپک پیش‌بینی کرد تقاضای چین برای نفت، قبل از سال ۲۰۲۷ و زودتر از انتظار قبلی، به اوج خود برسد و برخی از کارشناسان حوزه انرژی بر این باورند که چین در آینده نزدیک به یکی از بزرگ‌ترین واردکنندگان نفت جهان تبدیل می‌شود. در نسخه ۲۰۲۴ گزارش «چشم‌انداز انرژی ۲۰۶۰ چین» که بزرگ‌ترین پالایشگاه جهان در روز چهارشنبه منتشر کرد، شرکت نفت و شیمیایی چین (سینوپک) انتظار دارد تقاضای چین برای نفت، قبل از سال ۲۰۲۷ به اوج خود برسد.

سینوپک در گزارش چشم‌انداز قبلی خود در سال ۲۰۲۳، اعلام کرده بود که انتظار می‌رود مصرف نفت چین در اواخر دهه جاری، بین سال‌های ۲۰۲۶ تا ۲۰۳۰، به دلیل تسریع به‌کارگیری خودروهای برقی، به اوج خود برسد.این شرکت چینی در جدیدترین گزارش خود اعلام کرد: مصرف زغال سنگ چین که امنیت انرژی این کشور را تضمین می‌کند، در حدود سال ۲۰۲۵ رشد نخواهد کرد. طبق گزارش سینوپک، مصرف گاز طبیعی چین، رو به رشد است و پیش بینی می‌شود تا سال ۲۰۴۰ به اوج خود برسد.این غول پالایشگاهی و پتروشیمی در جدیدترین گزارش چشم‌انداز خود پیش بینی کرد انرژی غیرفسیلی تا حدود سال ۲۰۴۵، بر کل عرضه انرژی چین سلطه خواهد یافت. همزمان با چشم‌انداز انرژی، سینوپک، گزارش چشم‌انداز صنعت انرژی هیدروژنی چین را منتشر کرد که پیش بینی می‌کند تا سال ۲۰۶۰، مصرف انرژی هیدروژن چین، به ۸۶ میلیون تن برسد و صنعتی به ارزش ۶۳۵ میلیارد دلار (۴.۶ تریلیون یوان چین) ایجاد کند. سینوپک اعلام کرد سوخت غیرفسیلی به عنوان منبع انرژی مورد استفاده برای تولید هیدروژن، تا آن زمان به ۹۳ درصد افزایش خواهد یافت و انرژی خورشیدی و بادی، در دو سوم تولید هیدروژن سهیم خواهند بود.

شرکت مشاوره DNV ماه گذشته در گزارشی جداگانه درباره چشم‌انداز گذار انرژی چین، پیش بینی کرد مصرف نفت چین در سال ۲۰۲۷، به اوج خود خواهد رسید، اما به دلیل ادامه استفاده از نفت در پتروشیمی، هواپیمایی و کشتیرانی، مصرف نفت این کشور تا سال ۲۰۵۰، نسبت به اوج خود در سال ۲۰۲۷ به نصف کاهش خواهد یافت. این شرکت اعلام کرد تقاضای چین برای گاز طبیعی در دهه ۲۰۳۰، به اوج خود می‌رسد و در اواسط قرن به سطح امروزی برمی‌گردد.

در سال ۲۰۵۰، چین ۸۴ درصد از مصرف نفت خود را از طریق واردات تامین خواهد کرد. مصرف گاز طبیعی همچنان بالا خواهد ماند و مصرف سال ۲۰۵۰، کمتر از سطح ۲۰۲۳ است و ۵۸ درصد آن از محل واردات است.بر اساس گزارش اویل پرایس، شرکت DNV پیش بینی کرد به‌طور کلی، سبد نیروی چین از ۳۰ درصد انرژی‌های تجدیدپذیر کنونی، به ۸۸ درصد تا سال ۲۰۵۰ تغییر خواهد کرد، زیرا دومین اقتصاد بزرگ جهان با ساخت و صادرات بی‌رقیب فناوری‌های تجدیدپذیر، موقعیت خود را به عنوان «پیشرو در انرژی سبز جهان» گسترش خواهد داد.در همین زمینه مجید اسلامی، کارشناس حوزه انرژی در پاسخ به خبرنگار «تعادل» مبنی بر اینکه آیا صحت دارد چین بزرگ‌ترین وارکننده نفت جهان می‌شود گفت؟ بله، پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که چین در آینده به بزرگ‌ترین مصرف‌کننده نفت در جهان تبدیل خواهد شد. در حال حاضر، چین یکی از بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان و واردکنندگان نفت است و تقاضای نفت این کشور با رشد اقتصادی و صنعتی سریع همچنان در حال افزایش است.

وی تصریح کرد: عوامل متعددی مانند رشد جمعیت، توسعه شهری، افزایش وسایل نقلیه موتوری و نیاز به انرژی برای تولید و صنعت، همه به افزایش مصرف نفت در چین کمک می‌کنند. سازمان‌های بین‌المللی مانند آژانس بین‌المللی انرژی (IEA) نیز در گزارش‌های خود به این موضوع اشاره کرده‌اند که چین به زودی از ایالات متحده به عنوان بزرگ‌ترین مصرف‌کننده نفت پیشی خواهد گرفت.

وی خاطرنشان کرد: با این حال، تغییرات در سیاست‌های انرژی، پیشرفت‌های فناوری در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر و تلاش‌های جهانی برای کاهش انتشار کربن نیز می‌توانند تاثیرات قابل توجهی بر الگوی مصرف نفت در چین و دیگر کشورهای جهان داشته باشند. وی با اشاره به اینکه چین برای تامین نیازهای نفتی خود از منابع متنوعی از کشورهای مختلف نفت وارد می‌کند و این روند احتمالاً در آینده نیز ادامه خواهد داشت، گفت: عربستان یکی از بزرگ‌ترین تامین‌کنندگان نفت چین است و روابط تجاری نفتی قوی با این کشور دارد و همچنین روسیه نیز یکی از اصلی‌ترین صادرکنندگان نفت به چین است. این دو کشور همکاری‌های استراتژیک در زمینه انرژی دارند و چین از طریق خط لوله‌های مستقیم نفت را از روسیه وارد می‌کند.وی در ادامه گفت: ایران نیز یکی از تامین‌کنندگان مهم نفت چین است، هرچند که تحریم‌های بین‌المللی بر روابط تجاری نفتی این دو کشور تاثیر گذاشته‌اند. چین همچنان به واردات نفت از ایران ادامه می‌دهد و همچنین عراق یکی از دیگر کشورهایی است که نفت خود را به چین صادر می‌کند و میزان صادرات نفتی آن به چین در سال‌های اخیر افزایش یافته است.وی در پایان اظهار کرد: در آینده، چین ممکن است به دنبال تامین نفت از منابع جدید و متنوع‌تری باشد تا امنیت انرژی خود را تضمین کند. همچنین، سرمایه‌گذاری‌های چین در کشورهای مختلف برای توسعه میادین نفتی نیز نشان‌دهنده تلاش این کشور برای اطمینان از تامین پایدار نفت مورد نیاز خود است.

یادداشت

حل بحران انرژی با رویکردی راهبردی

محمدرضا کارگذار
کارشناس حوزه انرژی

-دولت سیزدهم با سرمایه‌گذاری در تولید و بومی‌سازی تجهیزات برای اولین‌بار توانسته بازار تضمینی تجارت نفت خام خود را گسترش دهد. حضور و همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان این گسترش را تسهیل و زمینه را برای رشد اقتصادی بخش نفت و گاز فراهم کرده است. تأثیر این تلاش‌ها در رشد قابل‌توجهی که بخش نفت و گاز ایران در سال‌های اخیر تجربه کرده، مشهود است. در تابستان ۱۴۰۲، این بخش رشد ۲۵.۶ درصدی را تجربه کرد و آن را به‌عنوان بستر اصلی تحقق توسعه و رشد اقتصادی بخش نفت و گاز نقش مهمی در توسعه اقتصادی ایران دارد. این کشور با ذخایر عظیم نفت و گاز، ظرفیت مشارکت قابل‌توجهی در بازارهای جهانی انرژی را دارد. با این حال، روش‌های سنتی تجارت نفت به‌دلیل تحریم‌ها و محدودیت‌های بین‌المللی با چالش‌هایی مواجه شده است. در پاسخ، دولت ایران به اهمیت شرکت‌های دانش‌بنیان در پر کردن شکاف و محرک رشد اقتصادی در بخش نفت و گاز پی برده است.

دولت سیزدهم ایران رویکردی راهبردی برای مقابله با چالش‌های پیش روی تجارت نفت کشور در پیش‌گرفته است. به‌جای تکیه بر بازارهای سنتی، بر سرمایه‌گذاری در کشورهایی متمرکزشده که یا تحریم شده‌اند یا با ایران همسو هستند، اما زیرساخت‌های پالایشگاهی نیمه فعال یا مستهلک دارند. این کشورها نیازمند بازسازی و نوسازی هستند و فرصتی را برای شرکت‌های دانش‌بنیان فراهم می‌کند تا با تخصص فنی و مهندسی خود مشارکت کنند.هدف ایران با مشارکت با این کشورها و ارائه خدمات فنی، سهامدار شدن در پالایشگاه‌های فراساحلی است. این رویکرد، نه‌تنها بازاری را برای تجارت نفت خام ایران تضمین می‌کند، بلکه حضور این کشور را در صنعت جهانی نفت نیز تقویت می‌کند. با تخصص و توانمندی شرکت‌های دانش‌بنیان، می‌توان پالایشگاه‌ها را بازسازی و نوسازی کرد و جایگزین تجهیزات گلوگاه و بهبود فرآیندهای تولید شد.مشارکت شرکت‌های دانش‌بنیان در توسعه بخش نفت و گاز ایران فراتر از بازسازی پالایشگاه‌هاست. آنها همچنین نقش مهمی در بهبود استخراج نفت و گاز از میادین کشور دارند. این شرکت‌ها با به حداقل رساندن ضایعات و بهینه‌سازی فرآیندهای استخراج و انتقال، به یک صنعت نفت و گاز کارآمدتر و به‌صرفه‌تر کمک می‌کنند.مفهوم «تولید برای اولین بار» یک مکانیسم کلیدی در پیشبرد رشد بخش نفت و گاز ایران بوده است. دولت با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان بر سرمایه‌گذاری در بومی‌سازی تجهیزات متمرکز شده است. این به معنای تولید تجهیزات برای صنعت نفت و گاز در داخل کشور برای اولین بار، کاهش اتکا به واردات و تقویت قابلیت‌های تولید داخلی است.

این رویکرد نه‌تنها توانمندی‌های فناورانه ایران را تقویت می‌کند، بلکه باعث ایجاد فرصت‌های شغلی و تحریک رشد اقتصادی می‌شود. شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در حوزه نفت با بهره‌گیری از تخصص خود و همکاری با شرکای بین‌المللی در پیشبرد این فرآیند بومی‌سازی نقش اساسی دارند.دولت سیزدهم با سرمایه‌گذاری در تولید و بومی‌سازی تجهیزات برای اولین بار توانسته بازار تضمینی تجارت نفت خام خود را گسترش و توسعه دهد. حضور و همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان این گسترش را تسهیل کرده و زمینه را برای رشد اقتصادی بخش نفت و گاز فراهم آورده است. تأثیر این تلاش‌ها در رشد قابل‌توجهی که بخش نفت و گاز ایران در سال‌های اخیر تجربه کرده، مشهود است. در تابستان ۱۴۰۲، این بخش رشد ۲۵.۶ درصدی را تجربه کرد و آن را به‌عنوان محرک اصلی اقتصاد کشور قرار داد.در پایان، بدون شک براساس توانمندی شرکت‌های دانش‌بنیان این شرکت‌ها در پیشبرد توسعه و رشد اقتصادی بخش نفت و گاز ایران نقش اساسی دارند. شرکت‌های دانش‌بنیان با سرمایه‌گذاری در بازسازی و نوسازی زیرساخت‌های پالایشگاهی، بهینه‌سازی فرآیندهای استخراج و ترویج بومی‌سازی تولید تجهیزات، به ثبات اقتصادی و رشد صنعت نفت و گاز ایران کمک می‌کنند. رویکرد راهبردی دولت سیزدهم بر اهمیت شرکت‌های دانش‌بنیان به‌عنوان پل اصلی توسعه تجارت و رشد اقتصادی در این بخش تاکید دارد. ایران با ذخایر عظیم نفت و گاز خود، ظرفیت تبدیل شدن به یک بازیگر مهم در بازارهای جهانی انرژی را دارد و شرکت‌های دانش‌بنیان برای تحقق این ظرفیت ضروری هستند.

موج انرژی

دعوت از مردم برای مصرف بهینه برق

مدیر عامل توانیر گفت: پویش پرجایزه با انرژی چند روزی است که آغاز شده و تا پایان تابستان پابرجاست و امکان بهره مندی از جوایز ارزشمند آن وجود دارد.مصطفی رجبی مشهدی مدیر عامل توانیر با اشاره به اینکه پویش پرجایزه با انرژی چند روزی است که آغاز شده و تنها تا پایان تابستان پابرجا و امکان بهره‌مندی از جوایز ارزشمند آن وجود دارد، گفت: ۳۰۰ دستگاه خودرو تمام اتوماتیک، انواع لوازم خانگی، لوازم دیجیتال، گوشی هوشمند، تبلت و... تنها گوشه‌ای از این جوایز ارزنده است که فقط تا پایان تابستان شانس به دست آوردن آنها برای تمامی هموطنان در سراسر کشور وجود دارد.رجبی مشهدی خاطرنشان کرد: برای شرکت و ثبت نام در این پویش، مشترکان خانگی فقط باید با مراجعه به آدرس اینترنتی Ba-energy.ir و ثبت شناسه قبض برق خود، مشارکت در این پویش را آغاز کنند. مدیرعامل شرکت توانیر تاکید کرد: هموطنان با به کار بستن تنها چند راهکار ساده مانند قرار دادن درجه کولر روی عدد ۲۴ و استفاده از دور کند کولر آبی و یا عدم استفاده از وسایل پرمصرف برقی در ساعتهای اوج مصرف برق می‌توانند شانس دریافت جوایز بیشتر و نفیس را افزایش دهند.وی ضمن دعوت از همه هموطنان به ثبت نام در پویش با انرژی و مشارکت در مصرف بهینه برق گفت: در این برنامه کاربردی امکاناتی مانند شبیه ساز مصرف، نحوه محاسبه تعرفه‌های برق، باشگاه مشتریان و... برای مشارکت کنندگان وجود دارد که می‌تواند مشترکان را در اجرای برنامه‌های مصرف بهینه برق و کسب جوایز نفیس کمک کند.

روزگار معدن

چهارشنبه
۱۶ خرداد ۱۴۰۳
۲۷ ذی القعده ۱۴۴۵
۵ ژوئن ۲۰۲۴
سال هفتم
شماره ۱۳۱۷

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول: مهدی نجفی
سردبیر: شهریار خادمی

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن: ۸۲۱۹۰(داخلی-۲۲۷-۱۵۶)
نمابر: ۸۲۱۹۰(داخلی-۱۰۴)

تلفن سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲-۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
امور مشترکین: ۸۸۱۰۵۳۰۶
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
چاپخانه: صمیم

E-mail:info@madandaily.com • https://t.me/rozegarmadan • www.twitter.com/Madandaily • www.instagram.com/Madandaily • www.rouzegaremadan.ir

تنوع عرضه های بورس کالا در روز جاری

تالارهـای بورس کـالای ایران روز یکشـنبه ۱۳ خـرداد ماه میزبان عرضه ۶۴۴ هزار و ۱۳۵ تن انواع کالا و محصول بودنـد.در تالار محصولات صنعتی و معدنی ۱۶۳ هزار و ۱۵۵ تن شـمش بلوم، ۴۴ هزار تن آهـن اسفنجی بریکت، ۳۹ هزار و ۶۲۶ تن ورق فولادی، ۲۰ هزار تن میلگرد آلیاژی، ۵ هزار و ۴۵۰ تن شمش آلومینیوم، ۵ هزار تن مس کم عیار، یک هزار و ۹۳۵ تن شـمش روی، یـک هزار تن اکسید آلومینیـوم و یک هزار تـن هیدروکسید آلومینیوم عرضه شـد.تالار پتروشـیمی و فرآورده های نفتی شـاهد عرضـه ۳۷ هزار و ۸۰۵ تن مـواد پلیمری و شـیمیایی بود.تالار سیمان عرضه ۱۹۶ هزار و ۶۱۰ تن سیمان را تجربه کرد. در تالار حراج باز ۲۰ هزار و ۶۰۰ تـن تختال، ۱۵ هزار تن وکیوم باتوم، ۳ هزار و ۷۴۴ تـن استاین منومر، ۳ هزار و ۶۲۰ تن مس کاتـد، ۸۸۰ تـن دی اتیل هگزانـول، ۵۰۶ تن پلی وینیل کلراید و ۲۰۰ تن سولفور مولیبدن روی تابلو رفت.تـالار صادراتی میزبان عرضـه ۲۶ هزار و ۴۹۸ تن قیر، ۲۰ هزار تن شـمش بلوم، ۱۰ هزار تن آهن اسفنجی، ۲ هزار تن سبد میلگرد مخلوط و ۶۰۰ تن گوگرد کلوخه بود.

کارتن

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

دو قطبی جدی برای بورس

گروه بورس: کاندیداهای چهاردهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری یکی پس از دیگری روانه وزارت کشور می‌شوند. بورس درحالی‌که از در اولویت قرارگرفتن در دوره سیزدهم زخمی است و امروز با مشـکلات فراوانی دست‌وپنجه نرم می‌کند، چشـم به دولـت جدید دارد تا ببیند چه سرنوشـتی پیش‌رویش قـرار دارد. سعید مشـکات، تحلیلگر بازار سرمایـه درخصوص احتمالات پیـش‌روی بـورس در دولت جدید، گفت: بـا توجه به کاندیداهایی که تا الان مشخص شدند، ما یک دوقطبی جدی در اینجا خواهیم‌داشـت. یک قطب کاملا معتقد اسـت که اقتصاد باید آزاد باشـد و محیط سیاست باید محیط دموکراسی باشـد. قطب دیگر عملا با این تفکر لیبـرال دموکراسی مخالفت می‌کند، آزادی اقتصادی را قبـول ندارد و از طرفی در ایـن تفکر اگرچه رای‌گیری داریـم اما ایـن رای‌گیری هم عملا هدایت شـده‌است. بستگی دارد کدام‌یـک از این دوگروه در نهایت بتوانند در انتخابات پیروز شـوند. اگر گـروه تثبیت‌گرها پیروز شـوند طبیعتا تاثیر منفی زیادی بر بازار سرمایه خواهد داشـت، چون دوباره به سمت سرکوب نرخ ارز خواهند رفـت و سیاست‌های کنترل نـرخ ارز را پیش‌می‌برند و هرچنـد ظاهرا اتفاق خوبی است که نرخ ارز ثابت بماند و کنترل شـود اما در بلندمدت شـرکت‌های تولیدی و در نهایت کلیت بازار سرمایه تحت‌فشـار شـدیدی قرار می‌گیرد و به اقتصاد کشور فشار می‌آید.وی ادامه‌داد: اما اگر گروه مقابل در انتخابات پیروز شـود و سر کار بیاید که طرفـدار لیبرال‌دموکراسی اسـت، طبیعتا به سمت مذاکره می‌روند و تلاش می‌کنند تحریم‌ها برداشته شود و از طرفـی اجازه می‌دهند در داخل اقتصاد شـرکت‌ها کمی آزادتر باشند. طبیعتا اگر این گروه سر کار باشند و بازار این چشـم‌انداز را داشته‌باشد که تحریم‌ها می‌تواند برداشـته شـود، تاثیر خوبی بر محیط اقتصـاد و بازار سرمایه خواهد گذاشت.مشکات در تحلیل روند معاملات هفته گذشته نیز گفت: اتفاقی که در بازار سرمایه افتاده و تاثیر منفی بر بازار گذاشته، بیشتر این بوده که در این مدت نرخ بهره دائما به سمت بالا رفته و هرچه نرخ بهره به سمت بالا برود، نسبت P/R پایین‌تر می‌آید و طبیعتا روی بورس تاثیر منفی می‌گذارد و باعث می‌شود نسبت P/E در بـورس افت کند، سود شـرکت‌ها ثابت است و قیمت سهام شروع به افت‌کردن می‌کند و به این‌صورت خود را نشـان می‌دهد.وی ادامـه‌داد: مساله دیگری که داشتیم این بود که هزینه شرکت‌ها به دلیل تورم دائما بیشتر می‌شد و برخی از شرکت‌ها از محل سرکوب دلار نیما تاثیر منفی گرفتند و برخی از شرکت‌ها که فروش داخلـی دارند نیـز از محل سرکوب افزایـش نرخ تاثیر منفی گرفتند، حاشـیه سودها کم می‌شـد و این باعث می‌شد سود شرکت‌ها افت کند؛ یعنی ما از دو منظر در بازار مشـکل داشـتیم؛ یک منظر این بود که P/E بازار اصـلاح می‌کرد و یک منظر اینکه سود شـرکت‌ها افت می‌کرد.این تحلیلگر افزود: اتفاقی که در هفته گذشـته افتاد این بود که بعد از ریزش‌های سنگینی که رخداد و اعتراضات زیادی را به‌دنبال داشـت، جلسه‌ای گذاشتند و تصمیـم بر این شـد که ابلاغیه‌ای صادر شـود، البته معلوم نیست این ابلاغیه اجرا شود یا خیر اما قرار است بانک‌هـا نرخ سود را رعایت کنند، یعنی عددی که الان تـا بالای ۳۴درصد در اوراق اخـزا رفته به سمت پایین برگـردد و سود صندوق‌های درآمـد ثابت هم مقداری به پایین برگـردد و از طرفی سودی کـه بانک‌ها برای سپرده‌ها پرداخت می‌کنند هم مقداری افت کند و جمع اینها می‌تواند باعث شـود نرخ سود پایین بیاید؛ نسبت P/R بالا بیاید و فشـاری که بـر P/E بازار وجود دارد، برداشته شـود. این موضوع می‌تواند عامل مثبتی برای تاثیرگذاری مثبت بر بازار باشد.

مشـکات گفت: عامل دوم هم ایـن بود که نرخ دلار نیمایـی در هفته گذشـته ۲هزارتومان رشـد کرد و به ۴۲هزارتومـان رسید. رشـد نرخ دلار نیمـا نیز طبیعتا باعث می‌شود نرخ فروش شرکت‌ها رشد کند و سوددهی شـرکت‌ها مقداری افزایش پیدا کند و این دو اتفاق در هفته گذشته باعث شد مقداری از فشار فروش سنگینی که در بازار وجود داشـت برداشته شود و این باعث شد با قدرت خرید کمی بازار شروع به مثبت‌شدن کند. اگر سیاست بر همین منوال که الان هست باشد و نرخ سود کنترل شود، بازار سرمایه می‌تواند نفسی بکشد و از این فشـار سنگینی که در این مدت بر دوشـش بود، خارج شود اما به‌شـرطی که این دو عامل مثبت‌کننده پابرجا بماننـد؛ مثلا اگر دلار نیما دوباره نـرخ پایین‌تر نرود و در نتیجـه این جو مثبت وضعیت بـازار فعلا در همین محدوده باقی خواهد ماند.

سرنوشت بورس در دو تفکر

حسن حسین‌نیا، تحلیلگر بازار سرمایه؛ نیز با اشاره به اینکه از نظر اقتصـاد و بازار تقابل دو تفکر در انتخابات پیش‌رو اهمیت پیدا خواهد کرد، گفت: یک تفکر که به تئوریسین‌هـای اقتصادی دولت حاضر نزدیک است و با شـعار دلارزدایی و نگاه دستوری به اقتصاد و عدم‌قبول مکانیـزم قیمت‌گذاری بر مبنـای عرضه و تقاضا در پی تکمیـل پروژه خود است و البته نتیجه آن در سال‌های اخیر وضعیت بغرنج بازار سرمایه و آمار نامطلوب تشکیل سرمایه و آه و فغان تولیدکنندگان بود، تا آنجا که حتی سندیکاهـای صنعتـی اقدام بـه نگـارش نامه خطاب به رهبـر انقلاب کردنـد. وی ادامه‌داد: نگـرش دوم با اندیشه‌های متفاوت‌تر و نگاهی معتدل‌تر سعی می‌کند خـود را به‌عنوان گزاره‌ای مطلوب بازار آزاد معرفی کند که تمایـل به کوچک‌سازی دولـت و کم‌کردن دخالت دولـت در جزئیات اقتصـاد دارد؛ البته بایـد به تجربه گذشـته نیز تاکید کرد که گروه دوم در سنوات گذشته نیز آنگونـه که بیان می‌کنند به علـم اقتصاد پایبندی صددرصـدی نداشـتند ولی در عرصه عمـل به‌صورت نسبـی از طرفداران دیدگاه دسـتوری و نگاه جزیره‌ای به اقتصاد ایران کارنامه بسیار مقبول‌تری ثبت کرده‌اند.

حسین‌نیا در مورد معاملات هفته گذشـته نیز گفت: روزهای پایانی هفته گذشـته بـازار سرمایه با توجه به اخبار مثبت و اعلام تمایـل سیاستگذار اقتصادی برای بهبود وضعیت، شاهد سبزشدن نمادگرها بود، اخباری از کنتـرل نرخ سود سیستم بانکی، احتمال تجدیدنظر در نرخ محصولات پالایشـی، تجدیدارزیابی خودرویی‌ها و دیگر اخبار موثر، منجر به کاهش حجم عرضه شده‌است؛ امـا آنچه قابل‌تامل است نبود تقاضای موثر چشـمگیر است که می‌توان ریشه آن را در جو بی‌اعتمادی و پایان تاریـخ مصرف خبر درمانی دانسـت. وی افزود: ریسک نرخ بهره بـالا برای سرمایه‌گـذاری بالاخره موردتوجه دولـت قرارگرفته و هرچند رئیـس‌کل بانک‌مرکزی در کمـال تعجب تاثیر آن بر جو منفی بازار سرمایه را انکار کرده‌بود اما با مذاکرات شـکل‌گرفته، به نظارت عملی و بیشتر برای کنترل نرخ در دامنه قانونی تاکید شده‌است. با توجه به محدودیت دامنه‌نوسان و سر ریز اخبار مثبت به‌نظر می‌رسد در روزهـای آینده نیز جو بازار صعودی باشـد، البته ریسک‌هایی همچون عملیاتی‌نشدن اخبار مثبت و تداوم محدودیت نوسان در کنار اخبار انتخاباتی نیز موردتوجه سهامداران خواهـد بود.حسین‌نیا افزود: هفته پیش‌رو به دلیل نیمه تعطیل‌بودن نیز می‌تواند از حیث حجم و ارزش معاملات تحت‌تاثیر قرار بگیرد ولی پیش‌بینی می‌شود شرایط پیرامون بازار توانایی ایجاد و تکمیل موج صعـودی کوتاه‌مدت را دارد که امید است با عدم‌تکرار اشـتباهات سنوات گذشته نهاد ناظر بازار، مسیری درست را در پیش بگیرد.

تغییر نبض بورس

روز گذشـته به مراتب ازروزهـای قبل برای بورس تهـران بهتر بود. گرچه بازار سهام نخستین روز هفته را بـا صعود دماسنج اصلی بورس آغـاز کرد، اما باید دید که فعالیـت آن در روزهای بعدی چگونه خواهد بود. در روزهای اخیر فشار عرضه‌ها کمتر شده است. امـا نمی‌توان به‌طور قاطع بیـان کرد که در ادامه نیز اقبال به بورس بیشتر شود. افزایش جذابیت بازارهای موازی و بالا بودن انتظارات کنونی از این بازارها یکی از سناریوهای فعلی پیش‌روی بازار سهام است. البته همگان بر سر ایـن سناریو اتفاق نظر ندارند و برخی معتقدنـد کاهش جذابیـت و البته هـراس ورود به بازارهـای موازی سکه و ارز نیز روی میز معامله‌گران قرار دارد.

نخستیـن روز معاملاتـی هفته شـاخص کل به سختـی توانست از مسیـر نزولی خارج شـود. البته نمادهای کوچک‌تر روز خوبی را پشـت سرنگذاشتند و شـاخص هموزن سرخ‌پوش شـد. به نظر می‌رسد مقاومـت دلار بـرای سقـوط قیمتـی دلیـل اصلی خوش‌بینی به رونق بورس باشـد. البته کارشـناسان بـازار سهام معتقدنـد ابهامات پیرامـون ریسک‌های انتخاباتی می‌تواند بورس را در برزخ نگه دارد.

از طـرف دیگـر بعـد از جلسـه سـتاد هماهنگی اقتصـادی و پیشـنهادهایی بـرای کمک بـه بهبود چشـم‌انداز سودآوری در بورس به نظر می‌رسد عبور راحت از بحران کنونی چندان واقع‌بینانه نیست.

امـا اگر زاویه دید خـود را از سناریوهای احتمالی معطـوف بـه نگاهی کلی‌تـر کنیـم، درمی‌یابیم که ریسک‌های بیرونی مانـع از اعتماد سرمایه‌گذار برای ورود به بـورس است. رفتار متزلزل حقیقی‌های بازار نیز نشـان می‌دهد به‌طور روشن خبری از ورود پول نیست. از ابتدای ۱۴۰۳ مبلغی به میزان ۸۶۷۹میلیارد تومان از بازار خارج شده است که بر اساس گفته‌های کارشـناسان این میـزان خروج پـول حقیقی، زنگ خطری جدی برای بازار محسوب می‌شود.

خالص تغییر مالکیت در بـورس به نفع حقوقی‌ها همچنـان پابرجاست. روز شـنبه اصلاح به سهم‌های کوچک بازار رسید؛ اما آیا در ادامه اقبال به این سهام بیشـتر خواهد شـد و در این خصوص باید دید نرخ دلار نیما در هفته پیش‌رو چه سمت و سویی خواهد گرفت؟

اگر دلار مبادلـه‌ای در مدار صعـودی قرار بگیرد؛ عمده سهام بازار مجدد رشد خواهد کرد.

اما بررسی‌های «دنیای اقتصاد» نشان می‌دهد در روزهای گذشـته میل به فـروش در سهام کوچک‌تر بیـش از دیگر سهم‌هـای بازار بوده اسـت. البته این موضـوع را نیز باید مد نظر داشـت کـه با حمایت از برخی از سهام شـاخصی می‌توان شـاخص کل را به عنـوان سـبد موزون بـازار در برابر ریـزش محفوظ نگه داشـت. ولی ظاهرا جو کلی بـازار در اواسط روز معاملاتی شـنبه، برهم ریخت. به‌طـوری که پس از افت قیمـت صندوق‌هـای اهرمی، عمـده نمادهای بازار وارد فاز ریزشی شدند. بنابراین وضعیت بازار در حال حاضـر غیر قابل پیش‌بینی است. از سوی دیگر افزایـش بیش از حد نـرخ ارز در یک سناریوی دیگر نیز نشان از وضعیت نامتوازن اقتصادی خواهد بود.

بازار درگیر چه مصائبی است؟

در همین رابطه احمد اشـتیاقی، کارشـناس بازار سرمایه با اشـاره به وضعیت ایـن روزهای بازار سهام اظهـار کـرد: محدودیـت دامنه نوسـان در روزهای گذشـته خود از عوامل منفی در این بازار بوده است. البته شـاید متولی سازمان به دلیل نامشخص بودن وضعیت تیم اقتصادی جدید بر این محدودیت اصرار می‌ورزد، اما تـداوم این محدودیت می‌تواند منجر به بی‌اعتمادی و ترس بیشـتر سرمایه‌گذاران برای ورود به تالارشیشه‌ای شود. به ویژه اینکه اکثر کارشناسان بـازار با تدابیـر اخیر سازمان بـورس موافق نیستند. شـاخص کل بورس تهران روز گذشته در پی روند پر افت و خیزی که از اواسط هفته قبل آغاز کرده بود به مدار مثبت معاملات بازگشت و تا حدودی توانست از خطـر سقوط به سطح زیر ۲میلیون واحد بگریزد، اما به نظر می‌رسد در روزهای اخیر بورس‌بازان محتاط‌تر شده‌اند و همچنان از خرید بدون تحلیل قوی به‌شدت خودداری می‌کنند.

در ایـن مورد با توجه به «خبـر محور بودن» بازار سرمایـه می‌توان بیان کرد که بـازار بیش از قبل به اتفاقات سیاسی وزن زیادی می‌دهد؛ بنابراین با توجه به ثبت‌نام کاندیداها برای انتخابات ریاست جمهوری ممکن است بورس واکنش‌هـای مختلف و غیر قابل پیش‌بینـی را نشـان دهـد. اما به‌طور طبیعـی بازار سهـام معمولا در آستانه انتخابـات ریاست‌جمهوری در دوره‌هـای گذشـته بازدهـی متعادل‌تری نشـان داده است. به این ترتیب شـاید نبض کند بورس در هفته‌های قبل بـا موضع‌گیری‌هـای جدید سیاسی منجر به برخی خوش‌بینی‌ها در بازار سهام شود.

در همین رابطه گروهی از کارشناسان بازار سرمایه بـر این باورنـد که خوش‌بینی‌های رنـگ باخته طی روزهای قبل در حال مبدل شـدن به شـانس بیشتر بـرای بورس است. در همین رابطه حسن رضایی‌پور، کارشـناس بازارسرمایـه معتقد است بـازار سهام در روزهای آینده نوسانات شـدیدی را پشت سر نخواهد گذاشـت و به نظر می‌رسد روند متعادلی را در پیش بگیرد. از این‌رو می‌توان گفت روند بورس در روزهای آینده احتمالا دستخوش فضای انتخابات خواهد شد.

شانس بورس برای صعود

آن‌طور که رئیس بانک مرکزی نیز اخیرا اعلام کرده این احتمـال وجود دارد که برخـی سیاستگذاری‌ها حول سـودآوری بورس تغییر مسیـر دهد. بر اساس آنچـه اعلام شـده است مقرر شـده کـه از این پس بانک‌مرکـزی نظارت بیشـتری روی کنتـرل قانونی نرخ سود بانکی داشـته باشـد. افزون بر این سازمان برنامه و بودجه نیز موظف شـده که پذیرش بار مالی معافیت‌های مالیاتی را بپذیرد، بنابراین می‌توان گفت که در سـال ۱۴۰۳ شـرکت‌های بورسـی، معافیت مالیاتی خواهند داشت.

از سـوی دیگر اگر حواشـی مربوط بـه نارضایتی از ابلاغیه نرخ پالایشـگاهی به‌طور کامل رفع شـود و اقدامـات جدید در دسـتور کـار وزارت نفت قرار گیـرد، جو خوش‌بینانه‌ای در بـازار حاکم و بررسی و تجدیدنظر در این زمینه بـه نفع بورس تمام خواهد شـد. البتـه باید گفت کـه حمایت دولـت از بورس به معنی رشـد مـداوم در بازار سهـام نیست. بر این اسـاس اگر بخواهیم نگاه منطقی به شـرایط موجود داشـته باشـیم باید به این نکته نیـز توجه کنیم که ضمن داشتن انتظاراتی معقول، باید شرایط بازارهای موازی را نیز در نظر بگیریم. در روزهای آینده ملاک تصمیم‌گیری در خرید و فروش سهام دو متغیر «نرخ دلار» و «فراز و فـرود انتخاباتی» است که خود دلار آزاد متاثـر از متغیر دوم عمـل خواهد کرد. تا زمانی که محرک‌های قوی مثل نرخ دلار افزایش یابد(البته تـا سطوح منطقـی) افت چندانی در بـازار نخواهیم داشـت. علاوه بـر این تـا زمانی که تنـش سیاسی شدیدی را نیز شاهد نباشـیم روند بازار احتمالا دور از سرخ‌پوشـی‌های مستمر خواهد بود. به این ترتیب اگـر هر از گاهی اصلاحاتی هم صورت گیرد عمیق و نگران‌کننده نخواهد بود.

یادداشت

اشتباه ناظر و بورس قرمز

مهدی رباطی
پیشکسوت بازارسرمایه

در زمینـه انجـام معاملات، باید به این نکته اشـاره کرد که محدود کـردن و کاهش دامنه نوسان احتمـالا بدترین تصمیم برای کنترل بازار است؛ این اقدام می‌تواند به کاهش نقدشـوندگی در بازار و افزایش ترس در معاملات منجر شـود. به طور کلی، ایجـاد هرگونه محدودیت در بازارها و کنترل دامنـه نوسان مشـابه قیمت‌گـذاری دستوری اسـت و در واقع دخالت در سازوکـار طبیعی بازار به حسـاب می‌آید.در مورد بازارسرمایه و روش‌های تحلیلی، باید توجه کرد که شـتاب فرود و صعودها در برخی روش‌های تحلیلی همیشـه مورد توجه تحلیلگران اسـت. همچنین ایجاد محدودیت‌هایی ماننـد کاهش دامنه نوسان باعث می‌شـود که داده‌های مربوطه بـا روش‌های مورد نظر قابل بررسی نباشند و در نهایت تحلیل‌پذیری بازار کاهش یابد؛ در نتیجه کاهش دامنه نوسان می‌تواند داده‌ها را با مشکل مواجه کند و قابلیت اتکای کمتری برای محاسبه ریسک و بازده داشته باشد. باید گفت، در شـرایط اضطراری و مسائل مشـابه، در بسیاری از کشورهای جهان عمدتا تعطیلی بازار پیش می‌آید و کمتر شـاهد کاهش دامنه نوسان بازارها هستیم که این راهکـار به بازار اجازه می‌دهد تا در زمان بازگشـایی با شرایط بهتری مواجه شود و از نوسانات شدید جلوگیری کند.از طرف دیگر، یکی دیگر از مشکلات کاهش دامنه نوسان، تاثیر منفی بر پارامترهای آماری موجود در بازار سرمایه است. این محدودیت‌ها باعث می‌شـوند که داده‌ها از دقت و قابلیت اتکای کمتری برخوردار شـوند که این امر می‌تواند به کاهش دقت محاسبات ریسک و بازده منجر شـود. درنتیجه، تحلیلگران و سرمایه‌گذاران نمی‌توانند تصمیمات دقیقی براساس داده‌های آماری موجود اتخاذ کنند. در شـرایط بحرانی، شاید بهترین تصمیم ایجاد بسته‌های حمایتی از بازارها و اتخاذ تصمیمات حمایتی باشد که می‌تواند به نجات بازار کمک کند. این بسته‌ها می‌توانند شـامل اقدامات مختلفی مانند تزریق نقدینگی، کاهش هزینه‌های معاملاتی و ارائه تسهیلات مالی به سرمایه‌گذاران باشـند. از ایـن‌رو چنین اقداماتی می‌تواند اعتماد سرمایه‌گذاران را بازگردانده و از کاهش شدید ارزش دارایی‌ها جلوگیری کند.در موارد بسیار بحرانی و وجود مشـکلات حاد، تعطیلی موقت بازار و توقف کامل معاملات می‌تواند گزینه بهتری باشد. این تصمیـم می‌تواند به کاهش استرس و اضطراب در بازار کمـک کند و به فعالان بازار اجازه دهد تا با آرامش بیشـتری به تحلیل شـرایط بپردازند. همچنین، این اقدام می‌تواند بـه تنظیم مجدد بازار و جلوگیـری از نوسانات شـدید کمک کند. در نهایت، محدود کـردن و کاهش دامنه نوسان به عنوان یـک راهکار برای کنترل بازار، نه‌تنها کارآمد نیست، بلکه می‌تواند به نتایج معکوس منجر شـود. در نتیجـه به جای این اقدامات، باید به دنبال راه‌حل‌های حمایتی و اساسی برای تقویت بازار و افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران بود. اقدامات حمایتی می‌توانند به بازگشت ثبات و رونق به بازار کمک کرده و از نوسانات شدید و غیرقابل پیش‌بینی جلوگیری کنند.

دنیای رمز ارز

ورود روزانه ۱ میلیارد دلار به بازار بیت‌کوین

جولیو مورنو، رئیس بخش تحقیقات شـرکت کریپتوکوانت، اعلام کرده که نهنگ‌های جدید بیت کوین از ابتدای سال جاری تا کنون حدود ۱۰۰ میلیارد دلار وارد بازار کرده‌اند. این ورود سرمایه، نشـان‌دهنده افزایش اعتماد به پتانسیل بلندمدت بیت کوین است. این رقم بیانگر روند انباشتی بزرگ‌تر در بازار است، بـه طـوری که روزانـه ۱ میلیارد دلار به کیف پول‌هـای نهنگ‌های جدید اضافه می‌شـود.کی یانگ جو، بنیانگذار کریپتوکوانت نیز شـباهت‌هایی بین شـرایط فعلی بازار و الگوهای مشاهده‌شـده در اواسط سال ۲۰۲۰ شناسایی کرده است. در آن زمان، انباشت نهنگ‌ها قبل از یک روند صعودی رخ داد که قیمت بیت کوین را در سال ۲۰۲۱ به ۶۹ هزار دلار رساند. شـرایط فعلی نیز با فعالیت بالای درون زنجیره‌ای و ورود مداوم سرمایه توسط نهنگ‌ها، نشـان‌دهنده احتمال تکرار آن روند صعـودی است.ورود روزانه ۱ میلیارد دلار بـه بازار بیت کوین! رالی ۲۰۲۱-۲۰۲۰ تکرار می‌شـود؟این رونـد از یک طرف، بیانگر افزایش علاقه بـازار و خوش‌بینی سرمایه‌گذاران نسبت به آینده بیت کوین اسـت. از طرفی، ورود قابل‌توجه نهنگ‌ها با وجـود نوسانات پایین قیمت، می‌تواند زمینـه را برای یک رالی دیگر فراهم کند.تحلیلگران، مقاومت مهم پیـش روی قیمـت بیت کوین را حدود ۷۲ هزار دلار می‌داننـد و معتقدند که عبور از این سطح می‌تواند منجر به شـکستن رکوردهای قیمتی گذشـته و رسیدن قیمت به ۷۵ هزار دلار شود.در زمان نگارش این خبر قیمت، بیت کوین با کمتر از ۱ درصد افزایش در ۲۴ ساعت گذشته در محدوده ۶۷۷۰۰ دلار معامله می‌شود. لازم به ذکر است که حجم معاملات روزانه بیت کوین با ۵۶.۲۴ درصد کاهش به ۱۱.۱۹۶ میلیارد دلار رسیده است.

۳ دلیل برای تداوم صعود اتریوم در ماه ژوئن

قیمـت اتریـوم از ابتدای سال ۲۰۲۴ تا کنون حـدود ۶۷ درصد افزایش یافتـه و تحلیلگران بر اساس ترکیبی از شـاخص‌های آنچین، فاندامنتال و تکنیکال پیش‌بینـی می‌کنند که این افزایش قیمت در ماه ژوئن ادامه یابد.

شکست الگوی کنج نزولی با هدف ۴ هزار دلار

اتریـوم اخیـرا الگوی کنج نزولی خود را به سمت بالا شـکسته است. کنج نزولـی یک الگوی معکوس صعودی است و طبق قوانین تحلیل تکنیکال، با شکست مقاومت بالایی این الگو، قیمت به اندازه حداکثر ارتفاع الگو افزایش می‌یابد. در تاریخ ۲۰ می، با افزایش حجم معاملات، قیمت اتریوم خط روند بالایی الگو را شـکست که نشـان‌دهنده تمایل آن برای رسیدن به هدف صعودی الگو در محدوده ۴۲۵۵ دلار (صعود ۱۲.۶ درصـدی) تا پایان ژوئن است.البته لازم به ذکـر است که به اعتقاد برخی از تحلیلگران، الگویی که اتریوم آن را شـکسته، یک پرچم صعودی است. پس از شـکست این الگو، قیمت به اندازه روند صعودی قبل از تشکیل الگو افزایش می‌یابد. در صورت وقوع چنین اتفاقی، قیمت اتریوم تا پایان ماه ژوئن یا اوایل جولای به ۶۰۰۰ دلار خواهد رسید.احتمال صعود قیمت اتریوم تا ۴ هزار دلار با توجه به فعالیت نهنگ‌ها نیـز افزایش یافته است. طبق داده‌های پلتفرم سنتیمنت (Santiment)، موجودی اتریوم کیف‌پول‌های دارای ۱۰ تا ۱۰۰ میلیون ETH، از ۲۰ می، زمانی که شایعاتی درباره تأیید احتمالی صندوق‌های ETF اسپات اتریوم منتشـر شـد، حدود ۰.۵ درصد افزایش یافته است. این انباشـت همزمان با صعود ۱۹.۲۵ درصـدی قیمت اتریوم به وقوع پیوست. رشـد قیمت با تأیید صندوق‌هـای ETF اسپات اتریوم در تاریخ ۲۳ مـی ادامه یافت.از طرفـی، موجودی اتریوم کیف‌پول‌های دارای ۱ تـا ۱۰ میلیون ETH، همزمان با افزایش قیمت اتریوم کاهش یافت که نشـان‌دهنده برداشـت سود توسط این گروه از دارندگان است. در همین حال، موجودی اتریوم صرافی‌ها نیز به شدت کاهش یافت. این موضوع حاکی از آن است که بیشتر سرمایه‌گذاران، کوین‌های ETH خود را به منظور نگهداری از صرافی‌ها خارج کرده‌اند که نشـانه مثبتی برای دستیابی قیمت به هدف ۴ هزار دلار محسوب می‌شـود.به گفته تحلیلگران، پس از تصمیم شـرکت بلـک‌راک (BlackRock) برای به‌روزرسانی درخواست خود جهت ارائه صندوق ETF اسپات ETHA، احتمـال تأییـد آن تا اواخر ماه ژوئـن بسیار بالا به نظر می‌رسد. اریک بالچونـاس، تحلیلگر بلومبرگ، در این مورد می‌گوید: «تأیید صندوق شـرکت بلک‌راک و سایر صندوق‌های ETF اسپات اتریوم با توجه به پتانسیل جذب سرمایه آن‌ها، نشانه مثبتی برای افزایش قیمت این ارز دیجیتال محسوب می‌شود. پیش از این، چنین روندی را در مورد صندوق‌های ETF بیت‌کوین و قیمت این ارز دیجیتال مشاهده کرده‌ایم.»

نهنگ‌ها ۱۰۰ میلیون ریپل خریدند!

علی‌رغـم نوسانات اخیر قیمت ریپل (XRP)، داده‌های درون زنجیره‌ای نشـان می‌دهند که نزدیک به ۱۰۰ میلیون کوین از این ارز دیجیتال در ۲۴ ساعت گذشته خریداری شده است.

طبق داده‌های منتشر شده در پلتفرم تحلیلی ویل‌آلرت (Whale Alert)، دو نهنگ در ۲۴ ساعت گذشـته ۵۲ میلیـون دلار ریپل از صرافی باینـنس خریداری کردند. این خریـد هنگفت باعث ایجاد خوش‌بینی در بین معامله‌گران و سرمایه‌گذاران بازار شـده است.در تراکنش اول، ۵۰.۳ میلیون ریپل به آدرس eN۴۷Rk۸Cvi…rfQ۹EcLkU۶ منتقل شـد و در تراکنش دوم نیز همین میزان ریپل بـه آدرس rarG۶FaeYh…gFsPn۲bZKk انتقـال یافـت. جالب اینجاست کـه طبق داده‌های بیت‌هامپ (Bithomp)، هر دوی این کیف پول‌ها در یک تاریخ فعال شـده‌اند که دلیل آن مشـخص نیست و باعث ایجاد گمانه‌زنی‌های بیشـتری در بازار شـده است.این انباشت‌ها در حالی انجام شده که ریپل با قیمت ۰.۵۱ دلار معامله می‌شد. اکنون انتظار می‌رود که ریپل در این چرخه صعودی به هدف قیمتـی ۱ دلاری خود دست یابـد.در زمان نگارش این خبر، قیمت ریپل با حدود ۰.۳۸ درصد کاهش در ۲۴ ساعت گذشته در محدوده ۰.۵۱۹ دلاری معامله می‌شود و حجم معاملات روزانه آن حدود ۱۰ درصـد کاهـش یافته است. پایین‌ترین و بالاترین قیمت ۲۴ ساعته این کوین نیز به ترتیب ۰.۵۱۲۷ و ۰.۵۲۴۱ دلار بوده است.در پی خوش‌بینی ناشـی از خریدهای اخیر، سود باز قراردادهای این رمزارز با افزایش ۲ درصدی به ۶۱۶.۱۶ میلیون دلار رسیده است. حجم معاملات مشـتقات اما ۹ درصد کاهش یافته که نشـان از کاهش فعالیت در بازار دارد. شـاخص قدرت نسبی (RSI) ریپل نیز با نزدیک شدن به محدوده ۴۶، بیانگر اندکی فشـار نزولی است.اگرچه داده‌هـای موجود وضعیت ریپل را کمی مبهم کرده‌اند، اما خریدهای کلان اخیر توسط نهنگ‌ها باعث امیدواری برای افزایش قیمت این ارز دیجیتال در آینده شده است.

انباشت ۷۰۰ میلیون دوج‌کوین توسط نهنگ‌ها

یکی از معامله‌گران و تحلیلگران برتر حوزه کریپتو به نام علی مارتینز (Ali Martinez)، معتقد اسـت که قیمت دوج‌کویـن (DOGE) در آستانه یک صعود انفجاری قـرار دارد. این تحلیلگر طی توییتی عنوان کرد که قیمت این میم‌کوین ممکن است تا ۲۰۰ درصد افزایش یابد.

آخرین بار که چنین افزایش قیمتی برای دوج‌کوین اتفاق افتاد، احساسات بازار درست مانند حال حاضر، نزولی بود. قیمت DOGE در اوایل ماه مارس، به دنبال تأیید صندوق‌های ETF اسپات بیت کوین، به بیش از ۰.۲ دلار افزایش یافت.انباشت ۷۰۰ میلیون دوج‌کوین توسط نهنگ‌ها؛ پیش‌بینی‌ها درباره قیمت DOGE چیست؟از طرفی، طبـق داده‌های آنچین، نهنگ‌هـای دوج‌کوین در حال انباشت این ارز دیجیتال هستند. مارتینز طی توییت دیگری عنوان کرد که نهنگ‌های DOGE در سه روز گذشـته بیش از ۷۰۰ میلیون توکن بـه ارزش حدود ۱۱۲ میلیون دلار جمع‌آوری کرده‌اند. بـه علاوه، بر اساس داده‌های پلتفرم ویل آلرت (Whale Alert)، طی دو روز گذشـته، تقریبا ۱.۵ میلیارد DOGE طی چهار تراکنش به صورت ناشناس جابه‌جا شده است.